

KUNG
DAVID

KUNG DAVID

familjedrama i fem akter

av Christian Lanciai (1985)

Förord.

Vad är det för fel på klassisk högsvenska? När utvecklingen går åt bakvänt håll, när den allmänna rotvälskan alltmer försluddras, så att vanligt folk och inte ens de själva längre förstår vad ungdomar säger, när skolundervisningen och utbildningsstandarden bara går neråt, när alla konjunktiv systematiskt utrensas ur svenska språket och ur själva Bibeln, borde en motsatt trend åtminstone någonstans välkomnas och fylla ett tomrum: ett felfritt och ordrikt språk fyllt av klanger och rytm, som i detta drama, som egentligen är två. De första två akterna är egentligen kung Sauls egen tragedi, medan endast de sista tre gör skäl för titeln "Kung David".

Tekniska fakta.

Pjäsen är konsekvent skriven på daktyler ända fram till första scenen i akt III, där plötsligt Uria blir den som stör rytmen. Akt IV övergår plötsligt till jamben, och sedan blir det allt svårare att hålla ordning på hur versmått och prosastyckena blandas med varandra. Pjäsen är författarens tionde och skrevs 1985.

Personerna :

Saul, konung av Israel
Abner, en av hans generaler
Samuel, före detta domare av Israel
Isai, gammal man
Eliab
Abinadab
Samma
David
Isais övriga fyra söner
Mikal, Sauls dotter
Jonatan, Sauls son
Goljat, filisté
En gosse i tjänst hos Samuel
Ahimelek, överstepräst i Nob
Hans övriga präster
Doeg, general hos Saul
En soldat hos David, sedermera känd som generalen Joab
En gosse i tjänst hos David

Akis, filisteisk hövding
 En general hos Akis
 Andebesvärjerskan i En-Dor
 Natan, profet
 Hiram, fenikier
 Mefiboset, Jonatans son
 Bat-Seba, Davids sjätte hustru
 Uria, hennes man
 Tamar, Davids dotter
 Absalom, äldre son till David
 Salomo, yngre son till David
 Kvinnan från Tekoa
 Ittai, härhövitsman
 Sadok, präst
 Husai, rådgivare och spion
 Siba, Mefibosets tjänare
 Simei, borgare i Jerusalem
 Abisai, Joabs broder
 Ahitofel, rådgivare
 Ahimaas, Sadoks son
 En etiopisk budbärare
 En köpman
 En herde
 En tiggare
 Tre kvinnor i Jerusalem
 Tjänare, tärnor, soldater, ädlingar, präster, budbärare
 och annat löst folk här och där.

Handlingen tilldrar sig i det Heliga Landet under en tidsperiod av ungefärligen 40 år
 i det elfte seklet före vår tideräkning.

Copyright © Christian Lanciai 1985

Akt I Scen 1. Gilgal.

Saul Kommer icke Samuel snart?
Abner Han kommer nog när han bekvämar sig – för sent.
en krigare Han är väl ganska gammal nu?
Abner Jo, tämligen. Han börjar bli senil.
Krigaren Säg, är det inte dags att skrota honom, Saul? Har icke vi tillräckligt
 med senila gaggiga fanatiker som bara vållar oro här i Israel?
Abner Vi har nog alldeles för många, och den gamle Samuel är den värsta.
Saul Tig, era förbannade grobianer! Man kan missta er för filistéer, så kortsynt,
 okunnigt och hädiskt som ni pratar!
 Samuel är vår störste ledare, profet och präst sen Moses dagar.
Abner Men han borde lika fullt bli pensionerad innan gubben fyller hundraåttio.
Saul Tig! Här är han nu. (*Samuel nalkas.*)
 Välkommen, vördnadsvärde domare, vårt Israels klippa, ryggrad och överstepräst!

Samuel Du smickrar mig förgäves, Saul, ty du är ensam om det, om du menar det. Vårt Israel struntar i mig och i våra traditioner i sin ungdoms framgångsrika yra. De vill bara slåss med filistéerna tills de gör sig förhatliga för hela världen med sitt övermod. Gud måste tröttna på dem så som de nu håller på.

Saul Så tala till dem, fader. Tala dem till rätta. Det är du som kallat menigheten hit – i vilken avsikt vet jag icke. De har kommit för att höra om du ännu är en ledare för folket eller om du bara gör dig till.

Samuel Jag ämnar icke göra dem besvikna. Åska tystnad! Jag skall tala till dem.

Saul (ropar utåt publiken) Tystnad i församlingen! Den gamle Samuel är här!

Samuel (träder fram och talar rakt till publiken)
 Jag vet ej varför konung Saul jämt framhåller att jag är gammal. Det behöver ingen människa bli påmind om som ser mig. Inte ens jag själv behöver upplysas om hur lastgammal jag är vorden, och just därför är jag här. Vi är församlade på denna plats idag, min älskade församling, för att höra Samuel bjuda er farväl. Hit har jag kommit för att göra räkenskap för mina fyrtio år som Israels domare. Jag tror mig alltid hava dömt er rättvist efter Moses höga föredöme. Inte någon tvist av intrikataste beskaffenhet har gått från mina händer olöst eller med en part det minsta förfördelad. Enigheten inom Israels folk har jag haft högsta ansvar för, och detta ansvar har jag tappert lyckats bära genom dessa fyrtio år. Den högsta rättsliga instansen har jag upprätthållit utan att en gång ha sviktat eller tvekat eller lämnat någon orättvist fördelad. Vem skall kunna säga samma sak i kungadömet framtid? Gratis har jag verkat som en tjänare för er igenom alla dessa år. Ej någonsin har jag mottagit mutor eller annan bindande betalning. När ni ville att jag skulle föra er i krig så förde jag er till en seger fastän jag långt hellre hade önskat fred. Och när ni ville ha en konung som krigsledare så gav jag er en konung fastän Gud var skeptisk däremot och fastän jag själv därmed blev åsidosatt som präst och domare och ledare. Och när ni önskade bli av med mig och bad mig resignera följde jag ert råd och står nu här för att ge all min makt åt Saul och därmed själv försvinna som politiker.

Saul Nej, gamle Samuel, aldrig skall du städas undan av en ignorant okynnig ungdom. Du skall vara högsta domstolen i Israel så länge som du lever. Du allenast skall ha rätt till att befalla över mig. Som du har tjänat Israel, så skall jag tjäna dig och därigenom Gud och Israel.

Samuel Nej, Saul, all makten är nu din. Du tog den, Israel gav dig den, de röstade dig fram som konung själva, och du sade icke nej därtill. Vad Gud har sagt i frågan lämnades därhän. Så tag nu även ansvaret, o Saul, och visa om du är en konung eller ej. O Israel, om du vill vara kungadöme, visa då dig värdigt detta ansvar och gör icke bort dig.

Abner Krigaren Samuel säger själv att du är konung nu och han själv utan makt.

Saul Så låt det bli som Samuel önskar.

Saul Jag skall vara konung, men må Gud beröva mig den kungamakt jag äger om jag någonsin föraktar Samuels ord, ej lyder honom eller släpper honom som mitt samvete.

Samuel Jag skall gärna ge dig råd så länge du vill lyssna på dem.

Saul Om en konung ej kan lyssna är han icke värd att vara konung. Att regera är att lyssna till och lyda folkets vilja. Folkets vilja är min lag, och Samuel vare denna lagens väktare.

Samuel Gud lyssnar ej på folket. Det är mera viktigt att ge akt på Gud än att ge akt på pöbeln.

Saul Jag var aldrig präst och har ej någonsin hört Gud. Var du Guds lyssnare, så är jag folkets.

Samuel Lyssnar du till mig som till ditt folk så skall du även höra Gud och njuta hans välsignelse. Men lyssnar du mest till dig själv skall Gud och folket svika dig.

Saul Men aldrig skall *jag* svika Gud och Israel.

Samuel Det hjälper inte om Gud sviker dig.

Saul Kan du då råda över det?

Samuel Ej någon råder över Gud.

Saul Du endast kan försvara mig mot Gud.

Samuel Ej om Gud själv anklagar dig.

Saul Jag kan ej lova något annat än att alltid göra blott mitt bästa.

Samuel Gud hjälpe dig, min son. (*klappar honom på axeln*)
Jag går nu, men du vet var du kan finna mig.

Saul Du ensam äger alltid makten över mig.

Samuel Ingen äger makt i världen utom Gud och dem han önskar att förgöra. (*går*)

Saul Där gick den gamle mannen. Honom ensam är jag rädd för.

Abner Han är ej så dum som han ser ut.

Krigaren Det vore säkrast dock att vara av med honom. Han är blott en gammal dåre och fanatiker. Du, Saul, har mera vett och sans.

Saul Men galenskapen är ibland långt klokare än visheten.

Krigaren Så var då rädd för Samuel, eftersom du vill det.

Saul Vi är alla Guds trålbundna slavar. Därför bör vi alla frukta Samuel, ty han ensam känner vad Gud tänker. (*De går.*)

Scen 2. Gilgal.

Saul Nå, har Gud givit oss segern?

Abner Segern är fullständig, herre! Amalekiterna är helt förgjorda och har lämnat all sin tross efter sig!

Saul Utmärkt. Då är Herren med oss.

Abner Skall vi giva fåren till spillo, som Samuel önskade?

Saul Vad tycker du? Skall vi giva rättvisligen erövrat rikhaltigt byte till spillo? Skall krigarna avstå från lön för sin möda? Skall vi icke äta oss mätta?

Abner Visst vore det synd att gå miste om lönen.

Saul Så ät er då mätta, soldater! Beslagta vår fiendes hjordar, och tag noga vara på allt som kan vara av värde!
Ty det vore dåraktig ekonomi att ge boskap till spillo allenast för att den har tillhört vårt fiendeläger.

Soldaterna Hurra!

Saul Ni har fullaste frihet att plundra vår fiendes läger och göra allt hans till vårt eget.

Soldaterna Hurra!

Krigaren Herre, Samuel kommer.

Saul Vad vill han?

Krigaren Jag vet ej, men han ser ej glad ut.

Saul Han stormar förgäves, om han kommer stormande nu efter segern.

Samuel (kommer) Vad hör jag, o Saul? Har du skonat vår fiendes egendom?

Saul Ja.

Samuel Och det trodde du du skulle klara dig undan med?

Saul Har jag gjort fel i att giva soldaterna lön för sin möda?

Samuel Jag sade åt dig att icke skona ett får.

Saul Hade jag följt ditt råd hade jag fått soldaterna mot mig.

Samuel Du var alltså feg.

Saul Nej, politisk. Jag handlade efter förnuftet.

Samuel Då är du en vanlig beräknande realpolitiker vorden, som blott tänker på egen vinning. Du har blivit opportunist.

Saul Även du hade låtit vårt manskap få fåren, om du hade anført dem i denna strid.

Samuel Du är färdig, Saul. Det är nu ute med dig. Gud har vänt sig ifrån dig. Du är icke konung nu längre. Förstod du ej meningen med att ge vinsten av slaget till spillo? Därmed hade ni givit Herren Gud segern och icke er själva. Nu har ni gett all pris och ära för segern allenast åt Israel och glömt Herren Gud. Se, Israels kämpar går redan bland fiendetälten och frossar och rapar och spyr i sin fylla och villa, som du har förlett dem till. Så gör en amalekitisk och filisteisk politiker och general men ej en som hör Herren Gud till. Du har glömt honom i ditt politiska snusförnuft. Därför har Gud nu förskjutit dig.

Saul Skona mig, fader! Ack, var icke ond på mig!

Samuel Jag gjorde fel i att utse dig till Israels konung för din kraft och styrka och skönhet när huvudet ditt är så klent, din erbarmliga strunt, din högfärdiga fjant, som ej ser längre än näsan räcker. Och du skulle vara Guds smorde, din åsna! En vildåsna är du. Mitt livs största misstag var att nånsin hörsamma Israels önskan att få sig en konung. Den konung de fick skall bli Israels omedelbara fördärv.

Saul (på knä) Var ej vred, käre Samuel!

Samuel Jag skiter i dig nu, din loppa. Som alla de andra har du även gjort mig besviken. (*går*)

Saul Dröj kvar! (*griper tag i Samuels mantel, som slits sönder.*)

Samuel På exakt samma sätt har nu Gud slitit sönder ditt konungarike för dig. (*går*)

Saul (gråter och hamrar med knytnävarna i marken)
Gud har övergett mig! Gud har övergett mig!

Krigaren (återkommer) Herre, vad skall soldaterna nu göra? De är helt lössläppta och övermodiga, fulla och vilda och våldtager amalekiternas kvinnor.

Saul (ser mörkt upp) Låt dem bara roa sig medan de kan, för det blir sista gången. Ej någonsin mer skall mitt folk få ha roligt så länge jag ännu är konung. Ty efter den här segern stundar blott nederlag.

Krigaren Herre, vad är det ni säger?

Saul Jag säger ej någonting mera. Kom, låt oss gå hem. Jag är trött.

Krigaren Ni har denna dag åldrats minst tio år, herre.

Saul Jag vet. Plötsligt känner jag mig redan gammal, förlegad och sjukt otidsenlig. Kom, pojke, och stöd mig.

Krigaren Ni ser inte frisk ut.

Saul Jag har aldrig varit så frisk. Men min själ var ej någonsin sjukare. Kom, låt oss gå. Jag har ett kungarike att hopplöst försvara mot Gud, ty min bäste son Jonatan skall bliva kung efter mig – ingen annan. Han skall återupprätta Sauls namn inför gamle Samuel och Gud.

Krigaren Samuel vill aldrig träffa er mera.

Saul Han dör snart. Och när han är borta skall aldrig en helig profet fritt få verka i Israel sedan, ty den etablerade staten har ej rum för Gud.

Krigaren Herre, jag förstår ej vad ni säger.

Saul Jag talar om framtiden, gosse. I den etablerade statsordningen kan ej något så ont och högmodigt, kaotiskt och skrämmande som Herren Gud mera få existera, ty det är den enda idé som kan hota statsordningens sunda förnuft. (*De gå.*)

Scen 3. Framför Isais hus i Betlehem.

Isai Men är det inte min gamle gode vän Samuel som kommer?
Samuel (kommer fram) Jo, visst är det han!
Isai Gamle gubbe! Hur mås det?
Samuel Gunås mår jag bra, men jag börjar bli lite styv i mina knäleder.
Isai Så som du har promenerat i fyrtio år kors och tvärs genom Israel så är det inte så konstigt. Du får nästan skylla dig själv.
Samuel Men hur är det med dig, gamle Isai, min käre skolkamrat?
Isai Jo, än så länge så hänger jag med, men jag blir lite efter ibland. Ej orkar jag plöja så mycket som förut, ej orkar jag längre att bära hem så mycket vatten, och ryggen är ej längre så rak som den alltid brukade vara.
Samuel Du är ändå väl bibehållen för att vara nästan så gammal som jag.
Isai Det ska *du* säga! Ingen i Israel är mera spänstig än du, och du är ändå nu redan nästan den äldste i landet. Men vad gör du här? Är du bara på artighetsvisit? Du brukar ej vandra till Betlehem annars. Det är ju en avkrok och håla vid sidan av vägen. Har du något ärende?
Samuel Du har det bra som har så många präktiga söner till hjälp på din ålderdom. Hur många har du nu?
Isai Åtta. Men du äger präktiga söner också.
Samuel Ja, de gör flitigt tillvaron osäker för varje jude i Beersheba. Dem skall vi nu icke tala om. I vilken ålder rör sig dina söner?
Isai Från ungdom till mandom. Den äldste är trolovad, och yngste gossen har börjat få fjun på sin haka. Vad vill du med dem? Är du avundsjuk på mig för att mina söner är bättre än dina?
Samuel Ej alls. Men jag vill gärna träffa dem.
Isai Det blir ej lätt. De är spridda på olika arbeten. Räcker det icke med en?
Samuel Nå, så visa mig någon av dem.
Isai Eliab finns just nu i huset. Min Eliab, kom ut!
Eliab (kommer ut) Ja, vad önskar du, fader?
Isai Se, här är min barndomsvän Samuel, den överste prästen och domaren över vårt folk, hela Israels andlige ledare. Hälsa på honom, min son!
Eliab Hela Israel känner er, Samuel, vår klokaste siare. (*böjer knä framför Samuel*)
Isai Se, här är Eliab, min äldsta och vackraste, starkaste pojke, mitt bästa stöd och mest praktiska kraft. Han kan allt.
Samuel Nej, han duger ej.
Isai Duger han ej? Och vad duger han ej till?
Samuel Det kan jag ej säga just nu, men han är icke den som jag söker. Jag söker en bättre personlighet.
Isai Vad är det då väl för fel på min förstfödde son? Har du kommit hit bara för att förolämpa din klasskamrat?
Samuel Var ej så snarstucken, Isai. Herren har gett mig idén till att komma hit för att bland dina förträffliga söner, de kanske mest dugliga, präktiga och mest betrodda i Israel,

utvälja en för en särskild mission. Och till Herrens mission räcker ej endast duglighet.
 Gå till ditt arbete, Eliab, och hämta din broder. (*Eliab går.*)

Isai Du har tur som har kommit till mitt hus där saktmod och tålmod härskar.
 En annan mans son hade gett dig på käften för ditt provocerande sätt.

Samuel Och just därför kom jag nu till ditt hus.

Isai Se, här kommer Abinadab.

Abinadab (kommer in) Eliab bad mig att komma hit ut till er, fader.

Isai Min son, här är Samuel, vår högste profet.

Samuel Nej, jag är bara domare. Vad kan du uträtta, Abinadab?

Abinadab Det finns ingenting jag ej kan göra på jorden förutom att använda våld.

Isai Jag har lärt mina söner att aldrig i strid vara den attackerande parten
 men blott ta till vapen när det gäller heligt försvar. Abinadab går längre än så:
 om man slår honom på vänstra kinden så vänder han den andra till.

Samuel Då är han nog för god. Gå du ut, Abinadab, och hämta din broder.

Abinadab Hur många av dem skall jag hämta?

Samuel Gå bara och hämta dem alla. De bör alla få sig en chans. (*Abinadab går.*)

Isai Jag förstår dig ej, Samuel. Vad är du egentligen ute efter?

Samuel Ett halmstrå för Israel att kunna klänga sig fast vid när dammarna brister
 och strömmen drar Israel utför.

Isai Profeter kan man aldrig riktigt bli klok på. Det är kanske bäst att ej forska
 och ej resonera med dig om vad du har för syften.
 Jag hoppas att Abinadab ej får tag i sina oskyldiga bröder.

Samuel Här kommer han nu. (*Abinadab med fem av sina bröder kommer.*)

Isai Du har tur, Samuel. Du får nu träffa dem alla.
 När du har fått stifta bekantskap med dessa så har ingen klarat sig undan dig.

Samuel Men här är bara sex stycken.

Isai Är du icke nöjd med dem?

Samuel Hade du ej åtta söner?

Isai Jo.

Samuel Alltså så fattas det en.

Isai Och vad är det då, om jag får fråga, för fel på de här?

Samuel (mönstrar dem) Ingen har vad jag söker.
 De är alla alltför perfekta och hederliga och pålitliga.
 Ingen av dem kan bli mer än en vanlig god jude.
 Vem saknas fortfarande av dina söner?

Isai (till Abinadab) Var är gossen David?

Abinadab Han sitter bland fåren och vallar dem på östra slutningen.

Isai Kalla på honom. Förhoppningsvis är sedan Samuel nöjd
 och går äntligen bort härifrån. (*Abinadab går.*)
 Du har rätt. Jag har ännu en son, men han skall komma hit strax,
 så att du får se honom. Men om du ej finner något behag bland hans sju äldre bröder
 så blir du nog även besviken på honom.

Samuel Och av vilken anledning tror du att jag blir besviken på honom?

Isai Jo, han är en drömmare.

Samuel Jaså. Vad gör han?

Isai Han sitter och drömmar. Han hittar på verser och sånger.
 Han sitter helst ensam i vildmarken och övar sig på sin harpa.
 För att han skall göra mer nytta får han spela harpa för fåren,
 så att han kan valla dem samtidigt.

Samuel Sköter han vallningen väl?

Isai Ja, jag har ej förlorat ett får. (*Abinadab återkommer.*) Kommer David?
Abinadab Här kommer han. (*David kommer in, en tretton års pojke.*)
Samuel Är detta David?
Isai Ja, hälsa på gamle herr Samuel, David.
David Goddag, farbror Samuel.
Samuel Frid vare med dig, min son. Och är detta din yngsta son?
Isai Ja, han är yngst.
Samuel Kan han sjunga?
Isai Han sjunger behagligt och rent.
Samuel (för sig själv) Det är kanske just vad detta folket behöver:
 en oskuld med ren harmoni som sitt innersta väsen.
(till Isai) Får jag tala ensam med grabben?
Isai Men tag honom inte ifrån mig. – Ni kan alla återgå till era arbeten.
 David, du endast får stanna ett slag här och prata med Samuel.
David Vad vill han mig?
Isai Inget ont. Var försiktig med pojken, min frände. Han är ganska känslig.
Samuel Jag skall bara meddela honom en nyhet. (*Alla gå utom Samuel och David.*)
 Min pojke, din oskuld skall rädda ditt land. Vet du något om Gud?
David Han är den ende Guden i världen.
Samuel Ber du ofta till honom?
David Dagligen och aldrig till någon annan.
Samuel Du vet vem han är då?
David Han är den som är.
Samuel Känner du till hans lagar?
David Ja, men jag tycker somliga av dem är onödigt stränga.
 Jag tror mera på hans barmhärtighet än på hans nitälskan.
Samuel Är du barmhärtig mot lejonet som rövar bort din far Isais får?
David Nej, det lejonet dödar jag.
Samuel Hur?
David Med min slangbella. Jag skjuter alltid i prick, och jag kan döda vem som helst
 som det förtjänar med ett enda skott i hans panna.
Samuel Då är du ej såsom din broder Abinadab.
David Jag älskar honom mest av mina bröder, men jag kan ej tåla orättfärdighet.
Samuel Och du är aldrig orättvis själv?
David (rodnar) Jag kan begå misstag som alla andra.
Samuel Då är du just den som jag söker.
(tar hastigt fram den heliga oljan och smörjer honom)
 Du är nu Guds smorde, ditt folks hopp och frälsning för eviga tider, dess eviga ljus
 och dess mänsklighets innersta kärna. Gud har tagit makten från Saul
 och i stället gett över den till denna drömmande diktande herde.
 Du skall bli en hövding för Israel och det för evigt.
 Gud vare med dig, min son David.
Isai (kommer tillbaka) Är ni inte färdiga snart?
Samuel (stoppas hastigt ner oljan) Jo, nu är vi helt färdiga.
Isai Akta dig för honom, gosse! Han vill bara lura dig rakt i fördärvet.
David Mig kan ingen lura, far.
Isai Men är han inte en stygg gammal gubbe, så säg?
David Nej, han är bara något förbryllande.
Isai Där hör du, Samuel! De unga i Israel blir bara förvirrade av dig
 om ej rent fördärvade. Vad har han sagt till dig, David?

David (ser på Samuel) Det äger jag ej rätt att yppa.
Isai För mig kan du yppa det.
David (ser ännu på Samuel) Du får nog veta det tids nog, om Gud vill det själv.
Isai Är det då någon hemlighet mellan dig och Herren Gud?
David Ja, det är det nog, och skall det vara, tills vidare.
Isai Då är jag nöjd. (*till Samuel*) Har du funnit vad du kom hit sökandes efter?
Samuel (ser på David) Jag tror det.
Isai Då är alla nöjda och glada. Vill du icke stanna till kvällen hos oss?
 Vill du dela vår kvällsvard?
Samuel Jag skall gärna stanna för att lära närmare känna din son och hans bröder.
Isai Ja, du var nog lite för kort med dem. Det är nog bäst att du stannar och ser till att Eliab blir bättre stämd mot dig.
Samuel Jag skall lära känna dem alla så väl som den minste av dem.
Isai Det är bra. Gör i ordning för kvällen, Abinadab!
Abinadab Stannar profeten?
Isai Han vill lära känna er bättre.
Abinadab Då är han så god som jag trodde. Då är han en hedersman i alla fall.
 Han skall ej bli besviken på någon av oss.
Isai Ja, blott det skulle fattas. Han skulle bara våga. (*de gå*)

Scen 4. Sauls högkvarter i Gibeon.

Mikal Min broder! Hur är det med far?
Jonatan Han är omöjlig. Alltmera drar han sig bort från de sina och grubblar i ensamhet för att i dyster förtvivlan ibland få ohyggliga utbrott och skrika åt skuggorna: "Gud, jag förbannar dig för att du någonsin gav mig nån makt! Varför gav du mig den om det blott var för att sedan strax åter ta den tillbaka? Du gav allt med din högra hand bara för att beröva mig allt med den vänstra! Vad för en gud är du, och vad för en galning är Samuel som tror på dig!"
 Ja, han kan rasa i sitt dystra svärmod så hårena reser sig rakt på mitt huvud.
Mikal Kan ingenting då trösta vår arme fader?
Jonatan Vi har fått ett tips om en sångare och strängospelare som sägs skall tjusa envar med sin sång. Alla lyssnar förtrollat när han stämmer upp sin betagande harposång, och alla upplyfts och gläds av hans konst. Vi har sänt efter honom, och han är på väg. Han är vårt sista hopp. Om ej han kan förskingra vår faders ohyggliga melankoli så kan han icke mer vara konung.
Mikal Då blir du vår konung i stället.
Jonatan Det sluppe jag helst. Jag är ung, oerfaren och grön, och jag tycker ej om politik. Jag tror det var ett misstag att Israel fick sig en konung. Makt endast fördärvar. Se bara på pappa. Han har blivit omänsklig. Det allra sjukaste som någon mänska kan göra, det gör han: att avskärma sig från de sina och allt mänskligt sällskap. Han söker alltmer ensamheten, och den är det som driver honom från vettet. Det är icke hälsosamt för någon mänska att grubbla. I sällskap allenast kan människan vara sig själv, ty själv är sämsta sällskap, och endast med att umgås och sätta sig in i andra personers förhållanden kan man själv utvecklas som individ. Ensamheten är alltid en kräftgång och stagnation mentalitetsmässigt som endast föder tyranner och brott, barbari, paranoia och perversitet. Vår far får icke bli sådan.

Mikal Du är den enda som riktigt förstår honom.

Jonatan Kanske. (*buller*) Men vi störs av buller. Är det stackars pappa som kommer?

Mikal Jag räds honom alltid här inne.
Jag kan endast umgås med honom i dagsljus och utomhus.

Jonatan Var inte rädd. (*håller om henne när Saul kommer in*)

Saul(*praktfullt rasande*) Era kräk och förbannade as! Ni står efter mitt liv, era mjäkiga hundar!
Var är ni? Har ni alla flytt från min närhet, ni lismare och lömska smickrare, som bara nickar till allt med beräkning för att bli befordrade!

Jonatan Här är ej mer någon annan förutom vi två, jag och Mikal, o far, dina barn.

Saul (*ryter*) Varför står ni där längst in i hörnet och gömmer er? Är ni då rädda för mig?

Mikal Hemske far, om du visste hur fruktansvärd du är i din prakt och härlighet när du blott brukar den till hjärteknipande självplågeri!

Saul Är det du, älsklingsdotter, som talar? Är du inte gift än? Har ingen hebré velat gifta sig med min förföriska dotter för att på så sätt avancera i graderna?
Har ingen friat till dig, Mikal, ännu?

Mikal Du talar förfärligt, o fader, till din icke än giftasvuxna jungfruliga dotter, som du själv förbjudit var jude att uppvakta! Jag står ej ut! (*skyndar ut*)

Jonatan Varför skrämmer du din egen dotter från vettet, o far?
Så som du håller på kan man tro att du själv hyser avsikter mot henne.

Saul Det är ej din sak att lägga dig i! Även om jag det gjorde och åtrådde henne så är det din sonliga plikt att helt sonika skita däri!

Jonatan Men jag är hennes broder och måste ta ansvar för henne om ej någon annan vill göra det.

Saul Redan så högmodig, kall och förmäten, min son? Du är ej ännu konung!

Jonatan Gud give att jag aldrig bleve det!

Saul Du är min arvinge och ingen annan.
Det finns ingen bättre man i hela världen än du, och du vet det.
Du skall efter mig bli vår unga nations suverän vare sig du det vill eller inte, och du skall regera det här sturska folket långt bättre än jag.

Jonatan Aldrig skall jag åtminstone göra mig skyldig till våld emot präster.

Saul Vet hut, dumme son! Du vet ingenting om religionen. Så snart du blir konung skall du bliva varse att det aldrig funnits och aldrig skall finnas en konungslig självhärskare som har litat och trott på en gud.
Ty en konung är blott en politiker vars främsta uppgift är att lura Gud på konfekten, slå ut honom, finta bort honom och utkonkurrera den boven, ty han ensam skall göra dig makten stridig. Han skall icke låta dig ha den i fred, han skall härja ditt samvete dag och natt så länge du orkar leva
och aldrig mer lämna dig någon stunds vila förrän han har fått all din makt fräckt tillbaka.
All världen är intet mot honom. Blott honom har kungen att frukta.
(*skriker*) – Ack, denna förfärliga hemska migrän! (*tar sig om huvudet*)

Jonatan (*omfamnar honom tröstande*) Far, här är jag, din son. Aldrig sviker jag dig.

Saul (*stöter bort honom med våld*) Bort, eländiga olycka! Du är som alla de andra!
Du vill bara fjäska och ställa dig in hos mig och därmed få högre makt!

Mikal (*försiktigt in; till Jonatan*) Jag tror han är kommen nu.

Jonatan Vem?

Mikal Harpolekaren.

Jonatan (*försiktigt*) För honom in. (*Mikal går, David kommer in*)
Är du mannen som spelade harpa?

David Jag är David, Isais son, till er tjänst.

Saul (*trött*) Vem är det som har kommit, o Jonatan?

Jonatan Far, en ängel har kommit för att söka trösta dig.
Han har en anspråkslös lantgosses enkla gestalt och en harpa på armen.

Saul Det finns inga änglar.

Jonatan Han vill bara lisa din själ. Han är naken förutom ett skinn över kroppen och band över hjässan som håller hans hår ifrån ansiktet.

Saul (pekar på David) Är det den där? Den där gröngölingen,
den där drängen från vildmarken? (*Jonatan nickar.*)
Kom lite närmare, gosse. Kom, låt mig få se på dig. (*David kommer ner till Saul.*)
Du är en frisk liten pilt, en snart knoppande yngling med kärnfriska tänder.
Säg, vad kan du göra?

David Jag kan bara spela och sjunga.

Saul Har du aldrig gjort något annat?

David Jo, jag har hjälpt far med att valla hans får.

Saul Du har kommit från frihetens paradiset till maktens ormgorp. Av vilket motiv?

David Jag blev kallad hit.

Saul Varför?

David Man sade mig att ni behövde uppmuntran och tröst.

Saul Skulle du muntra upp mig? Kan du trösta ormar?

David (modigt) Jag kan jaga bort dem, som jag jagar bort varg och lejon
från min faders fårflocker.

Saul Vad förmår du mot ett lejon?

David Jag har dödat tre.

Saul Och det skulle jag tro på?

David Om du inte tror på det – fråga min far, mina bröder och Betlehem.

Saul Du vet då icke vad rädsla är?

David Jo, rädsla är bara dumhet och inbillning och en vidskepelse
som endast kommer av okunnighet.

Saul Har du aldrig då varit förtvivlad och rädd ens för mörkret?

David Vad finns det att frukta i världen så länge det finnes en Gud?

Saul Du tror då att han finns?

David Kan väl någon bevisa att han icke finns?
Alla redliga människor tror att han finns.
Endast de som ej redliga är tror att han icke finns,
och de drunknar i sin egen okunnighets träsk, förtvivlan och mörker.
På den gud som de icke tror på tror jag icke heller.

Saul Du vet icke hur sant du talar. Du känner då Gud?

David Ja, jag umgås med honom åtminstone.

Saul Någonting i din uppriktighet, käckhet och naivitet griper tag om mitt hjärta.
Du kanske kan rädda min själ, men du ensam kan göra det i så fall,
ty jag är en ateist som förlorat den Gud som jag hade tills jag blev en maktfaktor.
Älskar du mig, lille David?

David Jag hatar ej någon men älskar envar som ej vållar mig skada.

Saul Jag skall aldrig vålla dig skada. Säg, önskar du stanna hos mig?

David Det är därför jag har kommit hit.

Saul Jag vill höra dig spela och sjunga. Kom med mig.
Du är redan utnämnd till konungens tröstare.

David Jag skall försöka att göra mitt bästa.

Saul Se här min son Jonatan. Han skall ge dig bättre kläder, ett rum
och allt vad du behöver. Jag utnämner honom till din egen fosterbror,

och det skall han evigt vara så länge du tröstar mig. Kom nu med mig, lille David. En maktfaktor måste blott söka sig bort ifrån makten för att åter finna sin själ och få tröst och ljuv frid i sitt sinne; och skönhet, som jag tror att du har god hand med, är just all politisk makts yttersta motsats. (*de gå*)

Mikal (kommer in) Har pojken gjort lycka?

Jonatan Jag tror, syster, att Gud har sänt far och Israel pålitlig tröst.

Mikal Då är allt gott och väl.

Jonatan Ja, för tillfället. (*de gå*)

Scen 5. Konung Sauls tält vid Terebintdalen.

Saul Min son, jag har kommit till slutet. Här slutar min bana.

Vi har ingen chans emot fiendens övermakt. De är för många och vältrimmade och går alla i rustning; vi är helt odisciplinerade och går i koltar.

Jonatan Min son, ge dig av härifrån och bli en bättre konung än jag, när jag bitit i gräset.

Så får du ej tala, far. Du glömmet Gud. Han skall hjälpa oss i största faran.

Jag skall alltid strida var du strider.

Goljat (till vänster bakom scenen) Försoffade paddor och blödiga morsgrisar!

Vill ingen slåss med mig och visa sig vara man?

Finns det inte en enda brav karl bland ert såsiga folk?

Jonatan Nu är jätten där ute på marken och skrävlar igen.

Saul Han allena berövar vårt folk all dess stridsmoral.

Det finns ej någon så stor och så stark i vårt folk.

Goljat (som förut) Era drullputtar! Sitt då där hemma och slicka de arsel som födde er och kom ej ut i fullt dagsljus för att bli förintade av filistéerna!

Ni är det fegaste folket i världen, som ej vågar slåss med en ensam soldat!

Saul Han blir fräckare för varje dag. Han vill ta all stridslusten och musten ifrån oss förrän det blir slag, så att vi i god tid blir fullständigt demoraliserade, och han tycks lyckas.

Jonatan Det kallas modernt psykologisk krigföring.

Men vi skall ändå kunna anfälla och våga grundligt besegra den hotande skaran.

Saul Det tror du? Vi är två mot tre.

Jonatan Vi har haft ännu värre odds förut och segrat.

Saul Men Goljat tar musten ur Israel.

Goljat Paddor och stinkflyn! Varför är ni här om ni ej vågar slåss?

Vi skall ge oss åt er om en kämpe bland er kan besegra mig!

Men om jag lyckas ta livet av honom skall ni vara oss underdåniga!

Visa att ni är ett folk och att någon av er icke är någon kruka!

Jonatan Låt mig få gå ut och dra tungan ur munnen på honom!

Saul Nej, Jonatan, vem som helst men icke du.

David (in, böjer knä för Saul) Herre konung, med hälsning från Betlehem kommer jag med mat åt mina tre bröder. Är de anträffbara?

Saul Min ögontröst, detta är ej något ställe för dig, lille gosse.

Här kan du ej spela din harpa, ty här överröstas naturen av kriget.

Eliab (in) Jag hörde att David har kommit.

Där är du ju! Hur kan du lämna fars får utan tillsyn?

David Jag skaffade mig lätt en ersättare.

Abinadab (in) Har han kommit? Ja, här är han själv. Något nytt ifrån far?

David Han blott önskade er allting gott. Är ej Samma här också?
Abinadab Här är han.
Samma (in) Din pojkspoling, vad gör du här? Du är alldeles för ung och liten för att passa in i ett fältläger! Gå hem till far!
David Men han skickade mig hit till er.
Eliab Känner jag icke dig, din förslagne blodtörstige parvel? Du ville blott gotta dig i att få skåda ett fältslag!
David Det är inte sant!
Goljat (som förut) Imbecilla grobianer, förbannade torskare och lipsillar, varför drar ni inte hem härifrån eller klättrar upp i era trån, när ni ändå ej vågar att skicka en man emot mig?
Eliab Nej, nu går det för långt! Varje dag skall man höra den odräglige översittaren smäda oss, och så till slut kommer David hit dessutom! Nu får jag spader!
David Vem är det som gormar där ute?
Jonatan En oöverbannelig krigare på filistéernas sida. Han är över två meter lång, har en lans som en vävbom och är yrkeskrigare.
David Vad vill då en sådan cirkusartist?
Eliab Han vill pungslå vår stridsmoral med att fräckt okväda oss för att vi ej har någon hans jämlike som vågar slåss ensam mot honom.
David Då är saken klar. Jag ska fixa den lymmeln.
Eliab Ska du?
Saul Kommer icke på fråga. Du är oundgänglig som musiker. Du får ej lämna mig.
Jonatan David, du är ej ens hälften så stor som den mördaren.
David Kan jag slå björnar och lejon på käften och rycka fars får ifrån tassarna deras, så är inte denne grobian värre än någon björn.
Saul Varför skall bara mina två käraste barn våga offra sig, dem, som jag älskar mest och som allra minst skulle klara sig mot kämpen Goljat?
David O konung, låt mig blott försöka! Du känner min träffsäkerhet.
Saul Du får icke gå mot honom utan en rustning.
Abinadab (till Samma) Om David kan klå honom blir fars hus skattefritt, och David blir gift med konungens dotter.
Samma (till Abinadab) Har David nån chans emot Goljat?
Abinadab Det är icke omöjligt. Goljat är mest bara muskler och järn, medan David är träffsäker och eftertänksam. Han tar inga risker.
Samma (till Saul) Låt gossen försöka. Det blir kanske Israels räddning.
Saul Han skall få försöka. Men ve er om David blir lidande!
Eliab David har klarat sig undan förut.
Saul Sätt då på honom rustning och svärd!
David Nej, det går inte. Goljat är otymplig och tungt beväpnad. Jag har större chanser om jag fritt får röra mig lättviktigt. Med blott min stenslunga skall jag nog klara processen.
Saul Du går obeväpnad mot Goljat?
David (skinande) Nej, med mig går Gud.
Eliab Han är envis som synden. Om han får en tokig idé i sin skalle så kan ingen rensa den från honom förrän han genomfört den och med ränta. Låt honom få det som han vill. Han får ändå det så som han vill.
Saul Ja, försvinn då, din rackare, kvickt, innan jag hinner ångra mig!
(David försvinner ut till vänster. De andra ser efter honom.)
Jonatan Han springer till bäcken.
Eliab Han hämtar väl åt sig små lämpliga stenar.

Samma Han vet hur man skjuter med stenar och vilken sorts stenar som duger.
Saul Om något ont drabbar den pojken ställs ni såsom ansvariga.
Samma David har alltid rätt sig allena.
Eliab Han vet vad han vill.
Aminadab Nu går han emot Goljat.
Samma Det är som en sparv mot en kungsörn.
Goljat (som förut, skrattar våldsamt) Ska du slåss med mig? Nej, det är då för lustigt!
Är jag då en hund eftersom man går mot mig med käppar?
Din pilt, spring du hem till din mamma förrän hon får veta vad du hittat på!
Det är säkrast för dig! Annars kan du få smisk!
Jonatan David verkar beslutsam.
Goljat Och vad har du där? Tänker du skjuta på mig med en slangbella?
Skjuter du ett enda skott gör jag färpölsa av dig!
Jonatan Nu höjer han stenslungan för att ta sikte.
Saul Han är inte rädd.
Eliab Goljat höjer sitt spjut.
Saul (förkrossad, vänder bort blicken) Nu är David förlorad.
Jonatan Han träffade Goljat!
Eliab Den väldige vacklar.
Samma Han faller.
Saul Det är inte sant. *(Man hör jubel utifrån höger.)*
Aminadab Hela Israel jublar.
Jonatan En seger från Gud!
Eliab Filistéerna är som hysteriska.
Jonatan Nu vore det rätta stunden att angripa dem, far!
Saul Så skall även ske. Abner, skicka signalen! Låt härskriet ljuda!
(Abner ger tecken. Ett väldigt härskri höres från höger med åtföljande vapenskrammel och anfällsbrak.)
Samma Nu flyr filistéerna!
Saul Vi skall förfölja dem och plundra rent deras läger!
Jonatan O David! O David! Du har räddat Israel! Ensam har du skrivit judisk historia!
Eliab Men det skulle till en stor dumsnut som Goljat
för att Davids intelligens skulle komma i dagen.
Samma Du känner din lillebror.
Eliab Han är en bakslug beräknande skojare.
David (in med ett blodigt jättestort huvud) Nå, bröder, nu har ni något att upplysa far om.
Samma Att du är en mördare?
David Nej, att han till sina lejon och björnar nu även har samlat en Goljat till sina troféer.
Eliab Du har haft god jakt.
David Det var många fårs liv som idag stod på spel.
Jonatan (går fram och omfamnar David) Icke jag hade ens kunnat göra det bättre än du.
David Du har gjort sådant förut. För mig var det här första gången.
Jonatan Vad säger du, far? Har din hovmusikant icke hedrat sig?
David Jag gjorde endast min plikt.
Saul (reser sig gravitetiskt) Yngling, vad du har gjort idag skall hela Israel prisa och glädjas åt evinnerligen, men själv skall du ha mera sorger än glädje av bragden.
Jonatan Vad menar du, far?
Saul Unge David har genom sin helt överraskande triumfseger blivit en maktfaktor.
Aldrig mer skall ditt folk släppa dig från sig ur sikte.
Jonatan Du är väl ej avundsjuk för Davids hjältedåd?

Saul Nej, bara skeptisk. Vi har fått en seger, och den skall vi utnyttja, men vem kan säga hur länge den segern skall vara?
Ett ögonblick blott av historiens gång. (*går*)

Jonatan Han är sur. Ta ej honom på allvar.

David Det gör jag ej heller. Han är knappast heller den ende som avundas mig denna dag. Vem skall icke i framtiden önska att han kunde nedgöra Goljat som David?

Eliab Bli icke förmäten för att du har segrat.

David Du ville helst ha gjort det själv?

Abinadab Gratulerar, min lillebror! (*omfamnar honom*)

David Tack.

Samma Även jag gratulerar. Men jag hyser aningar om att den segern kan kosta vår faders hus mycket bekymmer.

David Hur så?

Samma Som Saul sade helt själv: du har blivit en maktfaktor.

David Nå, och än sedan?

Samma I Sauls ögon får endast Saul vara den enda maktfaktorn i sin nation.

David Men jag är blott hans hovmusikant.

Samma Inte nu längre. Nu är det slut med musiken, ty nu har du blivit en krigare. Saul skall ej lyssna på dig som förut. Han skall frukta dig för att du umgås med Gud så som han ej kan göra. Saul är en som Gud har förskjutit, men dig har Gud upphöjt i stället. Saul är inte dummare än att han fattar det.

Jonatan (tar om David med ena armen) Far är en aning besvärlig ibland, men det skall du ej bry dig om. Jag skall försvara dig för honom alltid. Om du ej kan lita på far kan du desto mer lita på mig.

David Du är Israels framtida konung, min fosterbror.

Jonatan Kanske, men det ser jag ej särskilt fram emot. Helst vore jag som du själv blott en herde.

David Det påminner mig om att jag borde hem för att sköta om fåren.

Jonatan Ånej, först skall du nu bli firad ordentligt! Och du har helt rättmätigt vunnit min syster till maka, ty det var utlovat som pris till den som kunde nedgöra Goljat.

David Det visste jag inte.

Jonatan Nu vet du det. Jag hoppas du ej har något emot henne?

David Nej då, tvärtom, men jag vågade aldrig då hoppas på henne.

Jonatan Du är dock för ung och får vänta i några år först. Men du hinner så länge bli färdig som man och som krigare.

Eliab Mycket har hänt denna dag i vårt rikes historia.

Samma För mycket. Saul fick redan nog.

Eliab Låt oss genast gå hem och berätta för far.

Aminadab Hoppas han inte tar illa upp.

Samma Han får nog rynkad panna.

Aminadab Han skall nog bli allvarlig när han nu inser att David måhända ej alls mera skall komma hem.

Samma Å, han kommer nog nån gång ibland.

Aminadab Men det skall nog bli alltmera sällan.
(*bröderna ut till vänster, David och Jonatan med armarna om varandra ut till höger.*)

Akt II Scen 1. Den kungliga borgen.

(David en några år äldre skådespelare med skägg, kommer in i en högtidlig bröllopsprocession med Mikal till en präktig festtaffel. De kommer direkt från vigseln, tärnor kastar pärlor och glitter över dem, och med dem intågar Saul, Jonatan, Abner med flera.)

- David* Ej trodde jag att jag en gång åter skulle få se dig, min konung.
- Saul* Och varför ej det? Det var flera år sedan jag lovade dig min mest älskade dotter.
- David* Jag trodde ej att du mer hade behag till mig.
- Saul* Varför ej det? Hela Israel har ju behag till dig?
- David* Herre, just därför.
- Jonatan* Seså, detta är nu en högtidlig glädjestund då alla enbart skall glädjas. Det är nu fem år sedan David blev lovad min syster till brud, tvenne gånger har han tackat nej av den anledningen att han ej ansåg sig vara värdig, men då förelade vår fader och konung vår ädlaste fältherre den tappra uppgiften att skaffa konungen ett hundra förhudar från filistéer, på det att han minsann skulle bli kungens dotter, den vackraste jungfrun i Israel, värdig, och det företaget gick David i land med bravurmässigt, tveklöst och med imponerande framgång. Och den samma helt enastående framgången har David alltid haft såsom vår slugaste tappreste fältherre från den dag då han slog Goljat till världens förvåning. Och därför, o vänner, min fader och konung, min syster och mina två bröder och Israels furstar, en skål för det vackraste brudpar som Israel har skådat!
- Alla* En skål för vårt brudpar!
- Saul (reser sig)* Min son, ty det är du för mig till och med nu juridiskt, när jag giver dig min mest kloka och fagra och älskliga dotter till äkta, du har alltid fört lycka med dig. Hit kom du som en Herrens ängel för att sprida ljus i vårt hus och för att dämpa mitt hjärtas gruvliga plågor. Jag älskade dig från den stund då du kom till mig, men snart så blev jag betänksam, när du gick från klarhet till klarhet, när du ej slog Goljat allenast men samtliga fiender som du blev utsänd mot, när Juda kvinnor sjöng: "Saul slagit har sina tusen, men David har fällt tio tusen." Då undrade jag.....
- Jonatan (reser sig, avbryter)* Far, för en gångs skull, var så snäll och behärska dig! Det är idag Davids bröllopsdag.
- Saul* Avbryt mig inte! Då undrade jag: vem är denne Guds ängel egentligen? Vad strävar han efter? Vad vill han? Han är hela Israels varmest avhållna och firade hjälte, han är endast ett steg från konungakronan, blott jag och min Jonatan står mellan honom och den högsta makten. Han har trotsat varenda fara som jag skickat ut honom mot. Han har krigat i öknen, i bergen, i vattnet, i hållande regn och i storm. Varje livsfara som jag har satt honom i har han klarat sig från. Vem är denne perfekte osårbara yngling? Jag har redan för länge sedan hört att denne pilt en gång fick ett privat besök nere i Betlehem av gamle Samuel. Nu, David, önskar jag veta från din egen mun på din bröllopsdag, om du har din gamle svärfar och konung Saul kär: vad var vitsen med Samuels besök uti Betlehem? Vad ville han dig egentligen?
- Jonatan (reser sig)* Far, tala ej politik på din käraste dotters livs högtidsdag! Stör icke bröllopet med politik!
- David (reser sig)* Konung Saul, käre svärfar, jag ber att få svara.
- Abinadab* Du måste ej svara, min broder. Gör ej saken värre. Gör ej ont blod ondare.

David (avses till Abinadab) Jag måste svara, om freden skall kunna bevaras.

Abinadab Du kan icke svara med sanningen!

Mikal (reser sig) Vad är nu detta? Är detta en ilsken politisk debatt eller Davids och min i fem år efterlängtnade bröllopfest? Måste ni män alltid framhäva era groteskaste sidor? Min far, aldrig har jag så skämts över dig! Du har bara försökt provocera min brudgum!
(sätter sig gråtande. David tröstar henne.)

Saul Min älskade dotter, bli icke hysterisk. Jag frågade David allenast av nyfikenhet, och om han ej har något att dölja har du icke något att frukta. Jag har alltid älskat din David, det vet du, och därför blott har jag också alltid provat min svärson. Så gör jag ock nu.

Mikal (gråtande) Du har två gånger önskat och även försökt att ta livet av honom!

Abner (reser sig) Vad!

Jonatan Vad är nu detta?

Abner En sådan förfärlig anklagelse!

Jonatan (bestämd) Far, är det sant?

Saul (förläget) Ni vet alla att jag grips av vanvett ibland. Aldrig har jag försökt skada David, om än jag har skrämt honom litet ibland.

Mikal (gråtande) Tvenne gånger har du kastat ditt eget spjut emot David i avsikt att spetsa och mörda min brudgum!

Abner Det kan icke, nej, det får ej vara sant!

Jonatan Är det sant, far?

Saul Min dotter har ej talat lögnaktigt.

Jonatan Varför, far? Varför har du försökt dräpa vår bästa förmåga?

Saul Det har jag redan sagt. Jag får anfall ibland.

Mikal (gråtande) Du försökte att spetsa min man medan han satt och spelade harpa för dig! Just när han sjöng som vackrast för din skull försökte du mörda din tröstare!

David Mikal, var snäll mot din fader!

Saul Min svärson, du har ej besvarat min fråga ännu. Vad var Samuels ord till dig?

David Det har jag glömt.

Saul Var det så oväsentligt?

David Du vet ju själv hur gammal, gaggig och tragiskt förryckt gamle domaren är.

Abinadab (till Eliab) David gör vad som helst för att slippa erkänna sanningen.

Eliab (tillbaka) Det är nog klokt men ej hedersamt och gör nog ej saken bättre.

Saul Du ljuger, din baksluge karriärist!

Jonatan Far, du krossar ditt älsklingsbarns bröllop och lycka!

Saul De är redan gifta. Han har redan rätt att ta mödomen från henne. Han har idag avancerat så långt som en jude kan komma: han är gift med konungens dotter. Men längre skall han icke komma förrän han bekänner att Samuel smort honom!

Abner Smort honom!

Saul Samuel har smort honom till Israels konung alltmedan den konung han smorde förut, den förkastade Saul, ännu levde!

Jonatan Du rasar, far. Gå hem och lägg dig.

Saul Är det icke sant? Svara, David, i Herren Guds namn, som du älskar och håller i helgd!

David Käre svärfar, vad gott kan du väl åstadkomma med att basunera ut Samuels dårskap? Han smorde mig. Nå, vad gör det? För min del kan han gärna gå landet runt och smörja svin.

Han blir ej tillförlitlig för det. Men det grämer mig att du riskerar ditt eget förnuft med att ta i beaktande Samuels dårskap.

Saul O David, du är alltför slug för mig. Listigt kringgår du den viktiga frågan. Vem är kung i Israel? Ej är det jag. Jag blev främtagen rätten och makten blott efter några år. Samuel gjorde det utan att tveka, och han gick till dig sedan utan att tveka och smorde dig till Israels konung. Han struntade därvid ej endast i mig men i Jonatan även, den bästa och ädlaste mannen i Israel, som har gett dig mer än allt, ty han älskar dig mera än Israel älskar dig hur mycket Israel än älskar dig. Tänk på det sedan när Jonatan ligger ihjälslagen, livlös och död för din skull långt ifrån var du fegt sökt din tillflykt. Om du skall bli konung i Israel, David, så skall dig den kronan bli en törnekrona!

Mikal Han rasar! Han är helt från vettet! Få ut honom härifrån, Jonatan!

Saul Dotter, kör du ut din far från det bröllop han giver för dig? Skall du även förneka din fader och konung? Vill du då bli drottning? Om du skall bli Israels drottning, min dotter, så blir det nog ej utan att ditt förakt blir totalt för din man.

Mikal Du försöker förstöra mitt äktenskap för mig förrän det har börjat! Kör ut honom, Jonatan!

Saul Ja, käre älskade son, Israels ädlaste ädling, kör ut din olycklige far från hans rike och krona och tron, och dö sedan med honom där ute i vildmarken ensam. Ditt rike, som jag ville göra till denna värld's yppersta för att det skulle bli värdigt dig, blir då i stället det vilda och ödsliga mörkret.

Jonatan Far, du har förstört för oss alla en fest som var ämnad att vara vår hela familjs allra lyckligaste.

Saul Var du lugn, käre Jonatan. David skall icke ta med det i sitt protokoll. Alla framtida krönikor skall vackert tala om sanningen.

Jonatan (högt) Kungen är drucken.

Abner (sprider budet) Han är bara drucken.

Mikal För ut honom, Jonatan.

Jonatan Jag skall försöka. Säg, har du fått nog, far? Vill du ut och kräkas?
(*tar honom under hans arm över sina axlar*)

Saul Jag har ej mått bättre i hela mitt liv.
Jag har äntligen sjungit för David, den uppkomlingen.

Jonatan Jag skall föra dig hem till din säng.
(*till bröllopgästerna*) Tag icke kungen på allvar. Han mår bara illa och har tyvärr druckit för mycket på sin dotters bröllop. Hans glädje blev kanske för stor. Men var glad, ädle David, och fira ditt bröllop! Min syster skall minnas sin bröllopsdag som hennes lyckas begynnelse! Minns, David, att hon har väntat fem år på den här ljuva natten! Gör icke min syster och folket besvikna!

David Så sant som jag lever, min älskade vän, skall vi nu närmast skåla för Jonatan, Israels framtida konung, kung Sauls enda kronprins!

Alla För Jonatan!

Jonatan Tack, vänner. Vänta på mig. (*går ut med Saul, nästan dignande under bördan.*)

Mikal Kan det vara sant att den helige Samuel smort dig?

David Det är tyvärr sant.

Mikal Varför gjorde han det medan far ännu levde?

David Det undrar jag också.

Mikal Jag tror icke far mera skall kunna se dig i ögonen nu efter detta.

David Jag har inget otalt med honom.
Mikal Men han skall stå efter ditt liv nu så länge han lever.
 Han drivs av en sjuklig och ond fix idé till att hata dig.
 Han har nu gjort dig så mycket ont att han aldrig kan förlåta dig.
David Det kan tyvärr ligga något däri.
Mikal Vi får höra vad Jonatan säger i morgon. Han står på vår sida.
David Och jag står på hans.
Mikal Ni får aldrig befläcka er vänskap. På den beror Israels väl eller ve.
David Du har rätt.
Mikal Liksom Jonatan även har rätt. Vi skall festa och glädjas och älska i natt,
 eller hur, min herr man? (*ser honom djupt i ögonen med bågaren i handen.*)
David Som du vill. (*kysser henne.*)

Scen 2. Samuels bostad i Rama.

Gossen Herre! Herre! En krigare kommer!
Samuel (ut från hyddan) En krigare?
Gossen Ja, och en grann väldig krigare är han! Han måste nog komma från hovet.
Samuel Jag hoppas det icke är Saul.
Gossen Nej, det är en helt ung man. Här kommer han nu. (*David in*)
David Gamle Samuel, var hälsad. (*bugar sig till marken*)
Samuel Vem är du, min son? Din plats är icke här men hos Israels konung.
David Han har dömt mig biltog. Ditt Israel har icke mer någon konung,
 ty den som de hade är galen.
Samuel Har Saul blivit galen?
David Han vet icke mer vad han gör. Därför har jag sökt upp dig, o Samuel.
 Du smorde mig en gång, och därför har Saul blivit galen på mig,
 ty han tror att jag vill ha hans krona och makt.
 Du försatte mig i detta trångmål med att söka upp mig i Betlehem.
 Du endast kan nu rätt råda mig: vad skall jag göra?
Samuel Men vad säger Israel? Nu känner jag väl igen dig. Du är unge David,
 den yppersta fältherren för detta heliga Israel. Icke har Saul råd att avvara dig.
 Att förfölja dig är rent ut sagt det mest stolliga som han kan göra.
 Du har ju makt att störta Israel i inbördeskrig.
David Men det blir aldrig jag den som gör.
Samuel Nej, ty du endast kan ena Israel.
David Men vad skall jag göra? Skall jag gå i landsflykt
 och göra gemensam sak med filistéerna,
 eller skall jag här riskera mitt liv med att vara ett otacksamt Israel trogen?
Samuel Min son, var ej dum. Saul är tillräckligt dum.
 Tag ej hans dumma nycker på allvar. Hans anfall går över.
David Tre gånger har han försökt mörda mig.
Samuel Tre gånger? Då är det ute med Saul. Du får ej mera ha med den dåren att göra.
David Men Mikal, hans dotter, är min egen hustru,
 som jag älskar utomordentligen innerligt, och ädle Jonatan, Sauls tronarvinge,
 är min bästa vän och min fosterbror. Jag kan ej överge Israels konungahus
 som är min egen familj, all min kärlek och mitt kött och blod!
Samuel Det skall visa sig här vad du härnäst bör göra.
 Om Saul kommer hit i förföljelsen av dig skall du gå i landsflykt,

men om han ber dig träda åter i hans tjänst skall du glömma det som har varit.

David Han skall aldrig bedja mig komma tillbaka.

Gossen O mästare! Fader! Det kommer en ryttare till!

Samuel Det är säkert ett bud ifrån Saul. Är det ännu en krigare?

Gossen Ja, och en högboren sådan.

David Det är kanske Jonatan.

Gossen Här kommer nu den konunglige fursten.

David Jo, det är min fosterbror Jonatan.

Jonatan (in, böjer knä för David) Älskade vän, vördnadsvärdaste Samuel, gott är det att få se er två tillsammans.

David Min broder, det tillkommer icke en konungason att ödmjuka sig för hans vasall.

Jonatan David, jag böjer knä för dig för att jag kommer med sorgebud. Hårda års prövningar väntar oss. Konungen är oförsonlig mot dig.

David Vad har Saul bett dig framföra?

Jonatan Intet. Jag har bönat dag och natt hos honom för dig. Jag har envist framhållit samtliga dina förtjänster och allt vad du gjort för vårt släkte. Han lyssnar ej på dig. Och när jag förklarade för honom att du var borta emedan du återvänt till dina bröder i Betlehem blev han förbannad. Han skrek till mig: "Du har förbundit dig med honom mot mig! Så är även du landsförrädare mot kung och fosterland! Jonatan, du har själv avslöjat dig genom lögner! Din medbrottsling har icke ridit till Betlehem utan till Samuel i Rama! Du ljuger för mig, din bastard! Du skall dö som den djävulen David, som helt har fört dig bakom ljuset och hjärntvättat dig, den förslagne och listige, omänskliga överlägsne manipulative förtrollaren! Ve att jag någonsin såg åt den ormen! Min dotter, min son, hela mitt stackars hus har han smittat, fördärvat, raserat och skändat!" Och mera av sorg och förtvivlan än vrede tog Israels lagkrönte konung sitt spjut för att sikta därmed mot sin son och tronarvinge. I en sekund höll han spjutet med darrande hand och med blodsprängt utstående rullande öga. Jag mötte lugnt hans av rent vansinne flammande blick, men mitt lugn kunde icke avvärja den själssjuke. Mot mig, sin älsklingsson och närmsta arvinge, slungade konungen spjutet. Han missade men ej med avsikt. Som han har försökt mörda dig utan sak, David, har han nu även försökt mörda sin egen son utan sak. Han är galen och har skickat ut folk hit för att ta livet av dig. Säg allenast ett ord, David, och jag tar mitt eget vapen i hand mot min far.

David Broder, res dig upp. Jag är det som skall knäböja för dig.

Jonatan (reser sig) Antingen tar vi tillsammans till vapen mot far och avsätter den inkompetente förtryckaren, eller så drar jag tillsammans med dig ut i landsflykt.

David Min enda vän, det vore icke det rätta.

Jonatan Vad är då det rätta? Att uthärda en idiot till tyrann?

David Du har själv ofta svurit att aldrig i strid eller fred övergiva din fader. Din plats är hos honom. Du är nu det enda hopp som han har kvar på sin ålderdom, ty även Mikal, hans dotter, har avlägsnat sig ifrån honom. Du får icke överge din egen fader och Israels konung.

Jonatan Du pekar ut för mig mitt öde. Då måste jag likaså peka ut ditt. Se, i öster syns redan det dammoln som kommer av de Sauls soldater som utsänts hit för att omhänderta dig. David, du måste fly. Fly från Israel, detta otacksamma land,

som du bara fått fan av för dina historiska insatser. Fly bort till hedningarna, filistéerna, och var ej rädd för att gripa till vapen mot Israel, ty den som drev dig i landsflykt förtjänar ej bättre. Fly genast, ty ryttarna närmar sig.

Samuel De skall ej något förmå emot Samuel och Gud.

Jonatan Nej, men David får de icke finna hos dig. Det kan leda till obehag både för dig och för David. Fly genast, min älskade vän.
Det här är kanske den sista gången vi ses, ty hos far har jag icke den lysande framtid att vänta som jag alltid sett som din följesven och segerhuva.
Fly genast, och dröj icke en sekund längre.

Samuel De tycks faktiskt vara på väg hit till mig.
Det är bäst att du lyder din konungs sons maning.

David Vi får icke skiljas så plötsligt och kanske för alltid!

Jonatan Du får icke dröja!

Samuel Här kommer de. (*David hastigt ut.*)

Jonatan (ropar efter honom) Stanna ej! Fly för ditt liv!

Samuel Han är borta. Han klarar sig.

Jonatan Nu må min fars öde fullkomnas. (*Abner in med krigare.*)

Abner Jonatan! Vad gör du här?

Jonatan Konfererar med Samuel. Vad gör du här själv?

Abner Jag har kommit för att hämta David.

Samuel Han är icke här.

Abner Nej, det vore väl konstigt om han skulle vara det.
Det vet ju hela befolkningen att han av Saul blott har döden att vänta sig.
Jonatan, du får förklara för Saul att den biltoge icke var här.

Jonatan Och du själv är mitt vittne.

Abner (till Samuel) Och han har förstås aldrig varit här heller?

Samuel Saul får gärna skicka hit mer folk om han önskar utreda saken.

Jonatan Jag följer med dig hem till Gibeå.

Abner Gör det. Din far ångrar bittert att han grep till vapen mot dig.

Jonatan Som han ångrat två gånger att han grep till vapen mot David.
Likväl sökte han även en tredje gång taga livet av sin bäste fältherre.

Abner Alla vet att Saul är sjuk.

Jonatan Och den sjukdomen skall leda hela hans hus i fördärvet.

Abner Du endast kan rädda hans hus.

Jonatan Icke om Gud en gång har förskjutit det.

Abner Gud har ej övergett Jonatan.

Jonatan Nej, men om Gud övergivit kung Saul är det ej mer än rätt att Sauls son tager avstånd från Gud.

Samuel Var försiktig, du ädlaste furste av Israel.

Jonatan Gamle och allvise man, var blott lugn för att Jonatan aldrig skall svika sin plikt mot sin far, mot sin Gud och mot Israel, även om det vore klokast av honom att överge dem alla tre. (*ut med Abner*)

Samuel Det är skada att David har skiljts ifrån Jonatan.

Gossen Skada för vem? David, Jonatan, Israel eller kung Saul?

Samuel En klok fråga, mitt barn. Svaret är, att den skilsmässan har skett till skada för samtliga fyra. Nu blir detta israelitiska konungadöme en sann oundviklig och grym tragedi utan ände.
Och det är ej Sauls eller Jonatans, mitt eller Davids fel.
Nej, det är Gud som synbarligen bara vill ha det på det sättet.

Scen 3. Hos Ahimelek i Nob.

En präst Helige herre, vi har fått en eländig tiggareusling på halsen.
Ahimelek Kör bort honom.
Prästen Herre, det är mera lätt sagt än gjort, ty den tiggaren är icke vem som helst.
Ahimelek Vem är den tiggaren då?
Prästen Det är David.
Ahimelek Du dillar. Ej kommer den ädlaste härföraren i vårt land hit och tigger.
Prästen Jo, David är här nu och gör det.
Ahimelek Den riktige David? Han som skrämde slag på de högmodiga filistéerna genom att näpsa den gräslige Goljat, vars spjut vi förvarar?
Prästen Just han.
Ahimelek Och han har kommit hit för att tigga?
Prästen Tyvärr ser det ej bättre ut.
Ahimelek Har han ej några härskaror med sig?
Prästen Nej, han är helt ensam.
Ahimelek Kör bort honom.
Prästen Herre, det kan jag ej. Han är i ett så bedrövligt och jämmerligt tillstånd. Han har icke ätit tillagad mat på fyrtio dagar.
Ahimelek Om han svultit så länge kan han nog klara sig bort härifrån och till nästa by. Här har vi ingen mat heller.
Prästen Vi har dock att ge honom vatten och bröd.
Ahimelek (trött) Ja, släpp in honom då. (*Prästen går.*) Jag är faktiskt rätt nyfiken på varför David, den ädlaste fursten i Israel näst efter Jonatan, har reducerats till tiggare. (*Prästen in med den jämmerlige David.*) Kan väl det här vara David?
David Den samme, högt ärade helige fader.
Ahimelek Mitt barn, varför är du så fruktansvärt medtagen?
David Fader, jag ber dig om fristad. Jag är av kung Saul dömd till döden och fredlös så länge han lever.
Ahimelek Vad gjorde du för att förtjäna hans utomordentliga vrede?
David Jag vågade sjunga för honom.
Ahimelek Jag vet. För din sång blev du prisad från Dan till Beersheba, och utan din sång hade du knappast blivit kung Sauls måg och främsta krigsledare. Han kan ej ha degraderat dig till ingenting för din sångs skull.
David Jag vet icke av något annat jag gjort honom.
Ahimelek Har du ej ens såsom alla i Israels rike förtalat den själssjuka av gamle Samuel förkastade konungen?
David Aldrig.
Ahimelek Då är du min själ ta mig fan verkligt farlig för Israel, Saul och för mig. Ingen är mera farlig för staten än den som dömts oskyldig. Vad gör du här? Är du medveten om att du genom att komma hit kanske riskerar mitt liv och de övriga prästernas här med att söka vårt bistånd?
David Jag ber blott om mat så att jag kan gå vidare och överleva.
Ahimelek Vi är kanske redan förlorade alla för din skull. Snart får Saul nog veta att du uppsökt mig, och så kommer han hit och tar hela sitt helvete med sig, och så är förbanne mig fan lös.
David O herre, ursäkta mig, men känner ni inget medlidande för min situation? Har ni ingen barmhärtighet med en som orättvist dömts såsom fredlös?
Ahimelek Och är icke du såpass mycket politiker, så bakslugt skärpt och beräknande

som du lär vara, att du kan förstå att du genom att söka vårt skydd äventyrar vår säkerhet? Eli, kör bort honom.

Prästen Bör vi ej först ge den nödlidande lite mat?

Ahimelek Nå, så ge honom brödet och vattnet då, så som du föreslog.
Kör sedan bort honom.

David (reser sig) Herre, det var icke meningen att komma hit för att störa er säkerhet.

Ahimelek Det borde du ha tänkt på innan du kom och slog på vår port.

David Jag var döende av törst och hunger.

Ahimelek Nåväl, det är avhjälpt nu genom det bröd och det vatten du får.
Var blott tacksam och gå sedan.

David Jag är er alla Guds heliga präster evinnerligen gränslöst tacksam.

Ahimelek Ja, så ska det låta. Men ge dig för Guds skull iväg nu
förrän busen Saul kommer hit och blir vansinnig.

Prästen Jag tror att han är på väg. Jag ser dammoln längs vägen av ett antal ryttare.

Ahimelek David, varför kom du hit? Du för ju bara olycka med dig!

Så ge dig nu äntligen av! Pest och kolera är båda välkomna hjärtligt,
om bara vi slapp alla galna politikernas oredor!

(David går skyndsamt bort med prästen.)

Ack, vilken olycka! Kunde han ej ha gått annanstans?

Vi vill ej ha bråk med Saul. Det är svårt nog ändå att få inkomster tillräckligt
från detta dumma lättlurade folk!

Prästen (in igen, rädd) Herre, Saul själv har kommit!

Ahimelek Det fattades bara!

Saul (in, på dåligt humör) Förbannade prästapack! Var har ni gömt den förbannade David?

Ahimelek Han red iväg härifrån bara för en liten stund sedan.

Saul Vart, din förbannade asgubbe? Vart tog han vägen?

Ahimelek Det sade han inte. Jag gissar att han red mot gränsen.

Saul Åt Moab i öster, åt Edom i öknarna söderut
eller åt väster till Akis i Gat, filistéernas fäste?

Ahimelek Jag vet inte. Hur skulle jag kunna veta det?

Saul Skitgubbe, ljug inte! Du är som alla de andra! Ni är allihop landsförrädare
som gått tillsammans med David och Jonatan för att slå ut mig! Förbannade pestråttor!
Jag borde utrota varenda präst här i landet för att han någonsin har hört namnet David,
den älskade, som bara lärt mig att hata. Om Jonatan var här nu skulle jag tvinga
min son att ta livet av er allihopa. Nu låter jag Doeg få nöjet i stället.

Ahimelek Ack, herre, vad menar ni? Vad har vi då väl förbrutit mot er?

Det var endast med synnerlig motvilja som vi insläppte din David
och gav honom vatten och bröd. Sedan körde vi genast iväg honom åter.

Vi ville ej ha landsförrädare här, och vi ville ej ha bråk med staten.

Vi är goda medborgare allesammans här och konung Sauls trogna tjänare,
alltid lojala mot honom och staten. Vi gjorde ej det allra minsta
för att i det ringaste uppmuntra David.

Saul Du sade ju själv att ni gav honom vatten och bröd! Är det icke tillräckligt för att han
ska klara sig över till fienden? Alltså är ni landsförrädare, och vilket skulle bevisas!

Försök inte slingra dig, din stackars djävul till präst! Vi har nog av intrigspel
och falskspel till vardags från Davids och alla hans upprorsmäns sida!

Allt vad David går för är lögn, som han brukar till att samla makten hos sig.

Han är den värsta skiten, förföraren och folkbedragaren i hela världens historia!

En så falsk profet, en så maktlysten manipulator, och en så fatal demagog har ej funnits,
och så skulle Israel drabbas av honom! Ert brott kan ej sonas med mindre än döden.

Ahimelek Men var då förnuftig, kung Saul! Denne David var er bästa fältherre, och han är er egen måg! Det är ej gott för Israel att ni förföljer en duktig och god patriot!

Saul Han förförde min dotter som han har förfört hela Israel! Sedan han flydde från henne och mig har jag hållit hans slinka i fångsligt förvar väl bevakad och inspärrad på unket vatten och bröd som är möjligt. Så sitter hon i karantän för beständigt, för hon är ju smittad av honom, av hans lömska falskhets så kallade kärlek, som lagt sig på hela mitt folk och mitt land som en giftig förtrollning! Men Jonatan smugglar in riktig mat till henne, så att hon klarar sig och överlever med sjukdomen som David gett henne, som bara frodas och sprider sig! Så överlistar idag hela Israel sin konung! De går alla bakom min rygg, och de ljuger mig rakt upp i ansiktet, ler mot mig medan de hånar mig och skakar huvudet åt mig när jag icke ser dem och hör dem och talar blott illa om mig mer för var dag som går. Och alltsammans har kommit med David, den orene falske förrädaren och världsförgiftaren! Alla som umgås med honom skall dö! Det är ej tolererbart att kungen baktalas i Israel! David allena har gjort livet helt outhärdligt för mig!

(bryter samman och gråter i ett hysteriskt anfall)

Ahimelek (omfamnar och försöker trösta honom) Herre konung, försök ta er samman! Har ingen omtalat för er att ni blott överdriver och har fallit offer för er egen inbillning? Ingen förföljer er, men för att ni tror att envar förföljer er förföljer ni hela Israel och ställer ni därmed till med ett helvete av ingen anledning.

Saul Doeg! Stöt ner honom!

Ahimelek Sansa er, konung!

Saul Stöt ner honom, Doeg! *(Doeg stöter ner Ahimelek.)*

Saul Så skall lagen hava sin gång. Inte ens Herrens präster skall stå utanför den. För staten finns det inga undantag! Alla som håller med David skall dö! Det var mig som Gud smorde till konung! Gud kan icke ångra sig! Han kan ej svika sitt ord! Därför vare jag Israels konung för evigt, den förste och siste! Och må detta mäktiga konungadöme, som inleds med mig, även sluta med mitt släktes undergång. När Sauls familj har dött ut så skall Israel aldrig mer andas som konungarrike. – Stöt ner även alla de andra i detta Guds heliga kloster, min ädle vän Doeg! Ej någon får skonas! De är alla anfrätta av att ha hjälpt skurken David, och vi måste utrota denna för staten livsfarliga sjukdom! Ja, må hela denna förbannade präststad förintas till minnet av Davids besök här! De skall alla dö, alla präster och kvinnor och barn, alla åsnor och fäkreatur, alla får, alla spenabarn, alla skall dö! Jämna denna förbannade heliga ort med den lika förbannade heliga marken! Så spyr detta Israel ut den förbannade David med dessa högheliga vitklädda prästers förbannade lortiga blod, ty jag är ännu konung i Israel.

Scen 4. Hores.

David Mina män, vi har gått genom gräsliga prövningar, men vi har nu lämnat det värsta bakom oss. Sex hundra härliga hårdföra män har vi samlats tillsammans till, och denna styrka är kanske den främsta elittruppen nu i vår tid.

Filistéerna har vi besekrat i överväldigande majoritet, deras massor och pansar, maskiner och järn är helt maktlösa mot våra bara solhårdade armar, och ej finns det folk här i världen som trotsar oss. Öknen, umbärandena och den stekande solen har gjort oss till män som blott Saul i sitt storhetsvansinne alltjämt vågar trotsa, förfölja och utmana. Och honom ensam får vi icke möta i strid, ty han är vår rättmätige konung och härskare.

En soldat Herre, här kommer en budbärare.

David Käcke gosse, vad nytt?

Gossen De har mördat de flesta invånarna i staden Nob. Åttiofem av Guds heliga präster blev slaktade.

David Saul är då galnare än vad jag trodde. Varför blev de dödade?

Gossen För att de givit dig vatten och bröd.

David Herre Gud, det är verkligen illa ställt med ditt utkorade folk när din egen kung får gå och slakta oskyldiga präster som tjänstgör hos Dig. De var Israels snålaste och mest omänskliga präster, men icke berättigar det kungen till att förinta dem. Kungen är galen. Lov, ära och pris vare kungen ändå, ty han är dock Guds konung av Israel.

Gossen Herre, det var icke allt.

David Har du mera förfärliga nyheter?

Gossen Saul är på väg hit med hela sin truppstyrka, och han har Jonatan med sig. De kommer att uppsöka dig för att ordna din död. Saul har vrålat inför hela Israel:" Antingen skall David dö för mitt svärd eller Jonatans eller vi båda dö för hans förräddarhand!" Han kommer denna gång icke att dra sig tillbaka förutan ett avgörande.

David Det var dåliga nyheter. Har du ej sämre?

Gossen Med Abner planerar Saul redan belägra dig här i ditt fäste.

David Han skall aldrig få det avgörande som han i vanvett åstundar. Ej någonsin skall David eller en enda av alla hans män lyfta något svärd mot någon enda hebré som tar order från Saul.

Jonatan(i mängden) Det är David som talar. Det hörs alltför tydligt. Han har ej förändrats, allenast förbättrats.

David Vem talar om mig där i mängden?

Jonatan (träder fram) Den man som bland alla mest älskar dig.

David Jonatan! *(de omfamnas)*

Jonatan Jag ville träffa dig ännu en gång innan vanvettet fullbordar sitt råa kaos.

David Ej någonting kunde ha fröjdad mig mer utsägligt.

Jonatan Jag ville ock glädjas med dig en gång till innan allt är för sent.

David Ännu är vi ofläckade av politiken.

Jonatan Ja, än är vi unga och rena och därför fullkomliga vänner.

David Hur är det med Mikal?

Jonatan Hon sörjer din frånvaro men bär sin sorg med lovvärdaste mod.

David Och din far?

Jonatan Han är Israels största bekymmer, som vållar din hustru mer sorg med sin närvaro än vad du gör med din frånvaro. Såsom han plågar sig själv plågar han även hela sin omgivning och mest din hustru. De saker han ryter åt henne är för oerhörda för att kunna återges. Men mest hjärtskärande är det att höra på honom när han i sin ensamhet talar om dig och tror att ingen hör honom. "David!" försmäktar han klagande, "David, min son, min förlorade son, kom tillbaka! Jag älskade dig som ej någon av Jonatans bröder!"

Du ensam beredde mig tröst när den hjärtlöse Samuel försköt mig!
Ack, varför blev du en politiker? Varför var du, den mest rene och älsklige anden i Israel,
tvungen att bliva befläckad och smittad av världspolitiken?
Ack, varför blev just du en maktfaktor! David, o David, min son!"
Och så sukta han gråtande nätterna genom, men bara när han vet att ingen kan höra.
Men Mikal och Jonatan ligger då som allra vaknast och lyssnar med fuktiga ögon och ryser.
Så fort någon hör honom talar han endast om dig som den man i vårt land
som först av alla måste brutalt likvideras och oskadliggöras för gott.

David Inte konstigt att hela vårt folk fruktar honom för så nyckfullt vansinne.
Vem kan begripa sig därpå?

Jonatan Jag kan det ej längre. Och vad värre är: jag kan ej mer stå ut med det.
Hit har jag kommit för att be dig möta min fader i strid,
och själv ämnar jag strida vid din sida mot honom.
Detta problem måste äntligen lösas!

David En sådan sak får du ej be mig om.
Aldrig drar jag något vapen mot Israels smorde.

Jonatan Du måste för Israels skull! Ingen skämmer ut Israel inför all världen som han!

David Det är ingenting att diskutera. Och du får ej heller försaka din fader.
Du måste gå åter till honom och lyda hans nycker.
Ej någon får svika Guds konung, och allra minst du.

Jonatan Det är sant att du smordes av Samuel i Betlehem.
Du skall bli konung efter Saul.

David Nej, min vän, det är du som står först i tur såsom Sauls son.

Jonatan Jag avsäger mig kronan. Jag vill aldrig ha den. När Saul är död
skall jag själv utropa dig, ty du endast är lämplig för kallet som Israels smorde.

David Du får icke bortse från din egen fördel.
Så får du ej utplåna din egen rätt och dig själv.

Jonatan Gud har sagt det till mig: "Du skall dö för kung David."
Och det gör jag gärna, ty så mycket älskar jag dig.

David (upprörd) Broder, sluta nu. Inte nog med att du kommer hit och djärvt riskerar ditt liv
med att uppträda ensam, du vill därtill svika, förråda och till och med döda din far,
och till råga på allt avstår du från din arvsrätt. Så ädel och god
får ej ens den mest storsinte av alla människor Jonatan vara.

Jonatan Han är det. Det var allt vad jag ville säga dig.
Nu måste jag följa din tunga dagorder och gå tillbaka till pappa.
Du vill ju till varje pris skona den dåren.
Jag skall taga hand om den narren, som blott söker eget fördärv.
Jag skall göra min plikt och gå under med honom.
Men gör du själv din plikt och ta på dig Israels konungakrona av törnen.
Ty far orkar ej längre bära den,
och han är en alltför god far för att sätta den på sin son.

David Gå i frid, broder Jonatan. Vi skall än mötas på nytt och samtala om gladare sporter.

Jonatan Det skall jag se fram emot. Glöm mig ej.
Tänk på mig så som jag alltid skall tänka på dig.

David Tag väl hand om min Mikal, och gör livet angenämt för henne.

Jonatan Om icke jag var, så vore hon redan för länge sen död.

David Är han så svår mot henne?

Jonatan Hon har gått igenom så mycket som du om ej mera.

David Ja, kvinnornas lidanden är alltid värre än männens,
ty männen blott skryter med sina manhaftiga prövningar,

men det som kvinnor får utstå är sådant som de blott kan hedra sig med att förtiga.

Jonatan Så är det. Välkommen tillbaka till Mikal när timmen är mogen.

David Då skall vi på nytt vara glada och skratta och dricka tillsammans.

Jonatan Åtminstone skola vi le. *(ler och går)*

David (för sig själv) Det var icke ett glädjefyllt leende. Snarare var det ett leende fyllt blott av vemod och så ädel sorg som kan dölja ett hav utav tårar.

Soldaten Vad säger du, David? Skall vi möta Saul här på stället och krossa det gubbskrället, eller skall vi draga vidare?

David Vi skall direkt draga vidare. Salig är landsflykten för den oskyldige, ty den som kastats ut från politiken är fri och långt mer fri än någon politiker.
(Han tar soldaten och gossen om skuldrorna, och de gå ut.)

Scen 5. Sauls palats.

Mikal Hur mår vår fader?

Jonatan Han har icke varit sig lik efter hemkomsten, eller, mer träffande sagt håller han kanske på med att bli mer sig själv.

Mikal Vad har hänt?

Jonatan Något hände där ute i öknen som han ej vill tala om.
Men ryktet går om att han mötte David, att David höll konungens liv i sin hand men ej brukade fördel av saken.

Saul (bakom scenen, stönande) Han kunde ha dödat mig men lät mig leva.
O, varför tog han ej mitt liv!

Mikal Hör!

Jonatan Nu börjar han rasa igen.

Mikal Är han vaken?

Jonatan Han är nog till sängs ännu
men ligger mitt mellan tillståndet sömn och fullt medvetande.

Saul Min son David! Är det icke du! Vad gör du här?
Var du även inne i grottan och gömde dig medan vi sov?
Varför tog du ej livet av mig! Varför skonade du den fördömde tyrannen!
(Han rör på sig.)

Jonatan Jag tror att han stiger ur sängen.

Mikal Det har aldrig funnits en mer sårbar kung.

Saul (kommer ut) Är ni här, barn, och lyssnar?

Jonatan Vi samtalar blott sinsemellan.

Mikal Säg, är det förbjudet för broder och syster att kommunicera intimt?

Saul Ja, det är det, för fan, din förbannade hynda!
Är det icke just vad den heliga lagen förbjuder som mest kategoriskt?
Du får ligga med varje hund i ditt land men ej med egen broder!

Jonatan O fader, du hädar och vet icke alls vad du säger.
Du får icke tala så till egen dotter, den mest oförvitliga dottern i Israel!

Saul Och det ska du säga, din sluge bög! Hela Israel känner till din homosexrelation med den illsluge ärkeförrädaren David, och du låtsas som om det regnar.

Jonatan Min far, ni är vansinnig.

Saul Ha! Jag är klok! Jag är den ende kloke i Israel!
Mikal, på det att du må glömma bort allt som varit emellan den pestfisen David och dig skall du redan i morgon bli omgift. Din David är död.
Det skall du bringas till att själv erkänna för hela världen och mest för dig själv.

Mikal Far, vad tvingar du mig till, du grymme?
Blott David har någonsin varit min kärlek,
och jag kan ej älska en annan än honom, ej någonsin!
Gör ej vad du säkert bittert skall ångra!

Saul Du har ingen talan, din slampa. Din David är inget att älska.
Han har redan glömt dig. Han har redan två konkubiner
som han glömmer dig med varenda natt sedan två solvarv tillbaka.
Han skrattar i sängen med sina mätresser åt dig! Hör du det?
David skrattar i sängen med sina mätresser åt dig!

Jonatan Sluta, fader!

Saul Det kan jag få fram flera vittnen om!

Jonatan Vill du då driva din dotter från vettet till självmord?

Saul Nej, hon skall ej dö. Jag ska gifta bort henne med en karl
som skall lära henne få känna ordentligt att hon faktiskt lever.
En grovarmad bjässe, helt luden som en annan apa, en svartmusik tölpaltig krigare
som bara känner till våldet – han skall låsa in dig så att du ej någonsin mer
ens skall få någon frihet att drömma om David.

Jonatan Min Gud, kan du se detta och tolerera det?

Saul Och om du vägrar, min dotter, att gifta dig med honom
skall jag personligen våldta dig och sedan kasta dig ut härifrån
som en utsliten trasa och inför nationen utropa dig skyldig till blodskam!

Jonatan Nu räcker det, pappa.

Saul Du, Jonatan, skall även tvingas till att lära henne att glömma
att ärkeförrädaren någonsin älskade henne.

Jonatan Den dagen skall komma då hela vårt folk skall få veta
hur den konung som de själv valde missbrukade sina mest dygdiga barn.

Saul Nej, det skall aldrig komma till Israels kännedom, ty ni skall ej överleva mig.

Jonatan Fick du ej David att lova dig, när du blev tillfälligt bättre stämd mot honom
när han ej gjorde dig skada där ute i öknen fast han höll ditt liv i sin hand,
att han när han blev konung ej skulle utrota ditt hus ur nationen?

Saul Du är ganska väl informerad, min son.

Jonatan Alltså skall David skona dig alltid och hela ditt hus
hur metodiskt du än söker hans död och undergång.

Saul Därför just skall David dö! Det är straffet för att han ej vill frälsa Israel från Saul!

Jonatan (till Mikal) Han är galen.

Mikal Jag går.

Saul Nej, min dotter, du stannar, för du har ett bröllop att fira!
Och det stora bröllopet skall bli en glädjefest i motsats till den så tråkiga tillställningen
då jag fick den förbannade David till tillfällig svärson. Ditt bröllop skall ingen få störa!
Varenda väl utvald och inbjuden gäst skall få dricka sig stupfull,
och den som ej gör det skall tvingas därtill. På ditt bröllop skall Israel glömma
att Samuel någonsin smorde en David till fridsfurste. Fridsfurste! Ha!
Det finns ej plats i världen för sådana! Ingen är herre i världen förutom blott råaste våld.
Hör du det, pryda dotter? Och den undersåte som ej för all evighet glömmer bort David
på din stora bröllopsfest skall jag med svärdet och piskan och hängrepet tvinga därtill!

Abner (in) Nådig herre, förlåt att jag stör den intima familjesammankomsten,
men det har kommit ett sorgebud.

Saul (plötsligt idel vänlighet) Välkommen in, käre Abner! Du stör icke alls!
Vi stod bara och pratade lite om rosor och våren.

Det är ju ej numera alltför frekvent att jag får träffa mina små snälla förtjusande barn.
 Är de icke förnäma exempel på dygd för allt Israel?

Abner Det finns ej något mer berömligt syskonpar i hela Israel.

Saul Där hör ni själva, barn. Blygs icke mer för de få små förseelser som ibland gnager på era små samveten. – Vad hade du för ett sorgebudskap? Du är alltid välkommen med sådana. Är manne David, den fredlöse, död?

Abner Nej, men Samuel är död.

Jonatan Då har Israel gjort sin historias mest oersättliga svåra förlust och förlorat sin grund.

Saul Har då seniliteten, den galne och gaggige gubben, den velige stackars profeten, nu äntligen bitit i gräset? Hurra! Det betyder en mindre.

Jonatan Vad säger du, fader?

Saul Jag säger, att Israel har blivit en helig man mindre. Nu återstår endast det övriga av Israels menighet.

Jonatan Abner, har du hört på maken? Så uttrycks en sann konungs sorg.

Mikal Far, du är faktiskt ett monstrum.

Saul Och du är hans dotter.

Jonatan Om du är en konung vill jag aldrig bli din arvtagare.

Saul Jonatan, var bara lugn. David skall ta ifrån mig min krona förrän du fått chansen att träda emellan.

Jonatan Förbannad den krona som burits av Saul!

Saul Den som vågar förbanna och anklaga makten skall makten nog oskadliggöra och raskt likvidera, och intet skall återstå av den upproriskes dumma protester, men makten skall evigt bestå.

Jonatan Om än David har skonat ditt liv fastän det ej ens kom till en strid, så skall jag dock ej skona det fastän vi strider tillsammans mot fienden. Om du i närkamp med fienden får i din rygg ett spjut från någon landsman, så var den som slungade spjutet din son.

Saul (förvånad) Son, din plötsliga djävulskhet gör mig förvånad. Så har du ej talat förut. Vadan detta?

Jonatan Jag står vid mitt ord. Det är straffet och hämnden för att du har dragit min och Davids vänskap i smutsen. (*går*)

Saul Jag skämtade bara när jag lumpet insinuerade att det ej endast var vänskap emellan dem. Får ej en konung då skämta?

Mikal Var det även endast ett skämt att du själv skulle våldta mig om jag ej självmant gick med på att bli omgift med någon mindre än David?

Saul Min dotter, min general Abner är här och hör på. Han kan tro du är rubbad om du talar så i hans närvaro.

Mikal Inbilla någon i Israel att Saul ej menar vad Saul står och säger.

Saul Min dotter, besinna dig.

Mikal Varför? Själv gör du det aldrig ju. Så varför skulle din dotter då ej följa sin fars exempel? Hur kan du begära att någon i Israel skall vara god när du själv, Israels konung, är ondast av alla? (*går*)

Saul (till Abner) Hör icke på henne. Vad hade du för en nyhet? Var Samuel död? Var det det som du sade? Vem var då den Samuel? Jag har redan glömt honom.

Abner Herre, han var det som smorde er en gång till konung.

Saul Det har jag då glömt. Det var visst för rätt länge sen?

Abner Nej, icke så. Det var ej mer än tio år sedan.

Saul Har jag på så kort tid då blivit så gammal? Hur har jag då så kunnat åldras?
 Förstår du det, Abner?

Abner Min konung, jag ber att få avlägsna mig. Jag har framfört mitt budskap och ber att få gå. Ställ ej mig några frågor.

Saul Är svaren så pinsamma?

Abner Herre, farväl. (*går*)

Saul Det är ditt verk, förbannade David! Du har slagit hela nationen i träldom med din oförglömliga skönsång! Med trolldom har du lyckats hypnotisera det folk som gavs mig att regera som konung och ej någon annan! Men jag är ej slut än! Du har vunnit samtliga ronder så här långt, men den sista ronden är ej ännu kommen! Jag skall åter draga mot dig ut i öknen, och denna gång skall jag förintä dig, din stackars ensamma fredlösa dammiga envisa likmask!
 Skall ej hela Israels samlade härskaror rå på en ensam bandit?
 Skall en ensam gerillaman stå emot världens förnämsta nations militärelit och överleva och se världens krigsmakt gå under?
 Du trotsar förnuftet förgäves, kung David! Ty Saul är förnuftet, och han skall nu utplåna Davids förbannade namn ur det judiska folkets historia!

Scen 6. Gat.

Akis Vem är han, den judiske flyktingen?

Generalen Han är den ökände David, om vilken man sjunger:
 "Saul slog sina tusen men David mer än tio tusen,"
 och därmed är underförstått filistéer.

Akis Så är det just han, den beryktade David, den framtide kungen av Juda?
 Och han är nu här för att be mig om bistånd?

Generalen Han ansöker dig om att få bistå dig mot Saul och sitt eget folk.

Akis En förrädare och intressant överlöpare – kanske en dubbelagent.
 Det kan bli intressant. Så låt honom få träffa mig.

Generalen Ja, herre. (*David insläppes.*)

Akis Välkommen, min fiende. Så har då Sauls värsta farhågor slutligt besannats:
 hans tappreste fältherre söker gemensam sak med filistéerna
 för att förintä Sauls konungadöme.

David Jag ansöker först av allt om fred för mig och de mina.

Akis Hur många män har du?

David Sex hundra.

Akis Det är ej för många. Ni kan få ta hand om byn Siklag, om ni därifrån hjälper mig att försvara mitt land mot barbarerna längre i söder och öster.

David Det skall vi naturligtvis göra.

Akis Ibland kommer judarna dit också och gör små djävliga råder.
 Dem måste du även försvara oss mot.

David Jag skall hålla dem borta.

Akis Jag litar ej på dig. Jag har ingen anledning att lita på dig egentligen.
 Hur vet jag att du ej kommit hit blott för att lura mig, plundra mitt eget folk, dräpa och utplåna byar för att släppa in dina egna hebreiska inkräktare och föra mig bakom ljustet? Din bakslughet har blivit ryktbar igenom din svärfars försorg. Varför hatar han dig så oändligt?

David Blott för att han älskar mig lika oändligt.

Akis Ja, så kan det endast förhålla sig. Och även jag kan ej annat

än frikostigt välkomna dig med de dina fastän du är min största fiende och jag har anledning att misstänka dig för det värsta.
 Det finns ingen mer farlig maktfaktor i denna världen än du.

David Det har jag hört förut från min svärfar, och ändå är jag blott en fredlös, en loppa i öknen, en skuttande raphöna, som ingen har någon glädje och nytta av att hetsa livet ur.

Akis Därför just är du så farlig, för att du är oskyldigt dömd. Det system som har dömt dig har genom din oskuld själv dömt sig till döden, och det kan det aldrig förlåta dig.

David Om det förlät mig så skulle det ej nödgas bita i gräset.

Akis Det gör din makt farligare än den mest maktfullkomliga och etablerade storkonungs. Och därför skall jag beredvilligt hjälpa dig. Någoting säger mig att jag därav skall bli mera välsignad än Saul. Men du måste då ock hjälpa mig. Du kom hit i ett ganska så lämpligt moment. Vi skall strax draga ut emot Saul, och vi har redan lägrat oss uppe vid Gilboa berg, som är den mest strategiska nyckelpositionen för den som vill äga kontroll över Kanaans land. Om ni innehar Gilboa berg är det lätt för er att göra utfall mot väster mot våra fenikiska hamnstäder, och om vi själva behärskar den vägen kan vi därifrån mycket lätt kontrollera Jordandalen. Följer du med oss?

David Jag gör vad du vill om Gud vill det.

Akis Så ger jag dig här den befallningen som till min egen krigsöverste att följa med mig till Gilboa berg för att där en gång slutgiltigt knäcka kung Saul.

Generalen Med respekt, herre konung, men det kan ej överbefälet gå med på.

Akis Hur så?

Generalen Filistéerna kan icke lita på David. Med sina sex hundra kan han plötsligt under pågående slag vända sitt svärd i ryggen på oss och på så sätt få åter sin gunst hos kung Saul. David är dock en jude, och aldrig har det i historien hänt att en jude har kämpat mot judar. Vi måste förbjuda den ökände David allt deltagande och all insyn i vårt filisteiska folks militära angelägenheter. Han får ej ens ensam vid din sida delta i slaget vid Gilboa berg.

Akis Är det samtliga mina krigsöverstars mening?

Generalen De har alla upplevat David på slagfältet. Ingen går med på att släppa en så överlägsen strateg in på oss i vår rygg.

Akis Jag är rädd, David, då, att du måste förbli här i söder och stanna i Siklag tills Gilboaslaget är över.

David Min herre befäller. Jag är endast till för att lyda.

Akis Min vän, jag skall ära dig alltid för att du har kommit hit alls. Varför kom du ej för länge sedan? Hos mig kan du bli en långt rikare furste än hos den förfärlige snåljåpen Saul. Vi två kunde tillsammans utbreda det rika fenikiska väldet i söder att omfatta hela Egypten och norrut att kuva hettiterna och dessutom upptäcka världarna västerut bortom det nyckfulla havet. Hos mig skulle du få en framtid av gränslösa utvecklingsmöjligheter, men ej ens som en konung av Israel skulle du kunna bli annat än olycklig, så självcentrerat som det folket är. Och i vilket fall verkar det ej som om Gud skulle vilja att du kom och deltog i slakten på Saul och hans samlade härsmakt.

David Det tror jag ej heller. Och jag tror att jag vill det själv ännu mindre än Gud.

Akis Stanna hemma då medan med ditt goda minne vi krossar ditt Israel. Allt talar för att det är din Guds vilja.

David Men skona dock Jonatan och Sauls familj.

Akis Vem är Jonatan? Hur ser han ut? Vem skall veta vem han slår ihjäl och vem han låter undslippa? Vet du ej hur krig går till?

David Jag är tydligen maktlös mot mitt eget öde.

Akis Hur kan du väl önska att skona ditt livs värste plågåre Saul? Har han ej rentav givit din hustru till hustru åt en annan man?

David Jo.

Akis Hur kan du då icke förbanna en så dålig svärfar? Jag skulle ha sett till att jag fick kastrera den svärfadern själv, om jag utsattes för sådan vanära av honom. Men du förlåter och överser med honom. Det är ej klokt.

David Nej, men mänskligt.

Akis Du är alltför god.

David Nej, men jag kanske har blivit mänsklig med åren.

Akis Ha roligt med dina gemåler, och ta gärna för dig av våra, om du vill ha fler, medan vi slåss mot Saul.

David Vi skall hålla ditt Siklag mot söderns barbarer.

Akis Då litar jag på dig. Säg, min general, är vi redo att starta?

Generalen Armén väntar blott på signalen.

Akis Den har aldrig förr varit i så gott skick och väl disciplinerad som nu. Det är synd, David, att icke du nu får mönstra och leda den. Med den skall vi ge den snuskhummern Saul nu ett helvete.

David Var blott ej alltför våghalsiga. Tag ej onödiga risker. Saul är själv en skicklig strateg. Jag tror säkert att han väl har förberett sig och står redan och väntar på er där vid Gilboa.

Akis Det får vi se. Må blott bäste man vinna! Men en av oss, det tror jag säkert, skall ej komma helskinnad åter från slaget. Om Saul ej går åt blir det jag själv som biter i gräset.

David (avsidet) Jag önskar blott att den avgörande drabbningen aldrig blir av.

Akis Varför det?

David För om du dör och ditt folk förlorar blir Sauls tyranni mer odrägligt än någonsin, och om Saul dör måste jag ta ut hämnden för honom på er.

Akis Varför det?

David Därför att jag är jude.

Akis I så fall så ber jag dig blott att ej glömma den välvilja som jag emottog dig med och ej upphörde med fastän du kunde hota mig. Jag är din vän och kollega för alltid. Vad du gör politiskt kan icke förändra min mänskliga inställning.

David Då är du en sann politiker av bästa slaget och skall alltid njuta min höga respekt, även när vi blir fiender.

Akis Sköt om mitt land medan jag är på plundringståg borta i ditt land, min käre, betrodde och älskvärde fiende.

David Om du kan lita på mig som en fiende så skall jag ej svika min käre fiendes höga förtroende.

Akis Du blir nog konung i Israel när Saul är borta.

David Jag hoppas i så fall vi den dagen kommer så väl överens som vi nu gör.

Akis En sak är dock säker, och det är, att jag nog skall komma långt mer överens med dig än med den hårdföre Saul.

David Var ej säker. En konung är alltid en konung och vanligen omöjlig att ha att göra med.

Akis Särskilt om han då är judisk. Men du är den förste hebré som jag träffat som icke är omöjlig.

David Hoppas då icke att jag skall bli konung.
Akis Tvärtom. En som är vis nog att icke själv önska bli det bör bli det.
 Blott de ambitiösa och maktsträvande borde aldrig få makt.
David Endast de vill dock ha den, och därför är de även ensamma om att få rå om den.
Akis Därför ser världen så djävlig ut som den beständigt har gjort.
David Maktens öken är mera förödande mänskligt sett
 än den naturliga som ödelägger naturen.
Akis Så sant, så sant.
David Låt oss förenas därför i en bön till vår Gud
 om att han måtte låta var öken bevattnas i världen,
 och särskilt den mänskliga maktöknen.
Akis En mycket klok bön. Men tror du att Gud kan förstå den?
David Hur så?
Akis Eder Gud är ju makten?

Scen 7. En–Dor.

Saul Jag är rädd. Mörk är natten fastän alla stjärnorna lysa, och månen går ned.
 Jag är hemsökt av onda förnimmelser och bittra minnen som jag ej blir fri från.
 Min dotter, du får icke skrika så blott för att det är din bröllopsnatt. Det är ej rättvist,
 ty så smärtsamt skrek du ej under din förra och nu glömda bröllopsnatt.
Jonatan, se icke på mig så tyst och så långt. Intet anklagar mig mera hårt än din tystnad.
 Men du skall ej svika mig. Det vet jag säkert, att du ej skall svika mig.
 Bort, o förbannade minnen! Att jag ej kan glömma er alla och bunta ihop er
 och kasta er alla i havet tillsammans med mitt så misslyckade liv!
 Intet gott har jag ens åstadkommit för egen del.
 Detta liv är för bedrövligt för att mer ha någon funktion.
 När ens liv blivit meningslöst har man förlorat allt det som man levde för,
 ty aldrig föds det en människa utan att det finns en mening med den mänskans liv.
 Därför uppfann man astrologin för att tyda den mening med livet
 som var stackars enskild person är för dum för att själv kunna fatta.
 Jag trodde mitt liv fått en mening när Samuel smorde mig till att ge Israel makt.
 Jag har gett min nation den potensen men därvid förlorat min egen.
 Och själv har jag utrotat alla de heliga män, astrologer och spåmän
 som kunde spå mening åt tillvaron,
 samtidigt som jag själv tappade bort all min tillvaros mening.
 Men än kan jag sona mitt övermod. Här finns en kvinna som ännu kan spå,
 och hos henne skall jag träda in och få veta mitt öde. Och om jag får leva
 skall jag återkalla varenda profet, helig man, astrolog, galen siare och bakslug trollkarl
 som jag tog bort brödet för. Jag skall ge Israel dess Gud och helige Herre tillbaka
 om så det är det allra sista jag gör. Även om Gud förbannar sin tjänare Saul
 så skall Saul ej förbanna sin Herre och Gud
 utan tvärtom välkomna och mottaga Herrens förbannelse med öppna armar.
 Min son, är du där?
Jonatan Ja, min fader.
Saul Du måste ej följa mig om du ej vill.
 Du är fri att försaka mig och gå till David i stället.
Jonatan Jag stannar hos dig.
Saul Sover Abner?

Jonatan Han följer dig även.
Saul Till döden?
Jonatan En jude räds aldrig för döden. Hans liv är att följa sin Gud in i döden.
Saul Så låt oss då gå att få höra vad andebesvärjerskan kan ha att säga.
Jonatan O, Abner! Vak upp! Det är dags nu att gå!
Abner (vaknar) Vad?
Jonatan Saul går nu till andebesvärjerskan.
Abner Ja, då får vi väl gå med.
Jonatan Ja. (*De tre går till andebesvärjerskan.*)
Kvinnan Vem är det som kommer?
Saul Tre vandrande män som vill veta sitt öde.
Kvinnan Och ni kommer ej i bedrägliga avsikter?
Saul Vet ni, att konungen strängt har förbjudit mitt yrke?
Saul Du kan lita fullkomligt på att vi tiger.
(kastar guld åt henne) Och här har du pengar.
Kvinnan Det är alltför frikostigt. Jag anar oråd. Vem är ni?
Saul Om vi är diskreta så må du ej själv heller ställa ogrannliga frågor.
Kvinnan Nåväl, ni skall få vad ni ber om. Och vilken demon vill ni frambringa?
Saul Vem vill ni störa i dödsrikets eviga dvala?
Saul Jag vill se den ärlige Samuel, den gode profeten.
Kvinnan Då skall du få se honom. Samuel! Samuel! Kom! Uppenbara dig för oss!
Träd fram ur din boning och ge dessa dödliga vad de begär av dig!
Stör dem som de har stört dig! Alla döda som levande manar fram åter i tillvaron
skall blott fördystra de levandes tillvaro. Osalig den som är salig i döden
om han återkallas från döden! Du helige Samuel! Stig upp!
(Samuel kommer till synes bakom röken från kvinnans eld.)
Samuel Saul, här är jag. Vad vill du?
Kvinnan (förskräckt) Är det Saul själv som är hos mig? Saul, varför sade du ej vem du var!
Då kan ingenting rädda dig. Hade jag vetat att du var Saul själv
hade jag kunnat skona dig. Nu är det redan för sent.
Saul Det är verkligen du, gamle Samuel. Jag känner igen dig.
Jag kunde ej avhålla mig från att söka mig till dig en sista gång.
Hur skall det gå för mig och för min son?
Vi skall ha ett avgörande slag med kung Akis och hans filistéer i morgon.
Skall Israel eller havshedningarna bärga segern?
Skall jag överleva som segrare eller förlora och dö?
Samuel Du är fortfarande oförfädd. Sade jag icke dig för länge sedan,
att Gud hade ryckt sitt folk ur din hand och givit Israel över åt en bättre konung?
Och allt sedan dess har du levat i mörker, ty Gud har förkastat dig en gång för alla,
och han ändrar ej ett beslut. Gud har skitit i dig för att du ej gav segern åt honom
men attribuerade den åt dig själv och din kraft och lät Israel gotta sig i den.
Du är spolad en gång för alla. Och eftersom du nu har frågat så kan jag väl säga det,
att du skall bita i gräset i morgon tillsammans med dina tre söner.
Saul Så är det Guds vilja?
Samuel Det är vad som kommer att ske.
Saul Gud får gärna ta mitt liv, men bed honom skona min Jonatan.
Samuel Det blir ditt straff, att din älsklingsson själv skall få dö för dig
för dina synder och för dina ögon.
Saul (chockad) O nej! (*Samuel försvinner.*)
Kvinnan Är du nöjd? Fick du veta vad du ville veta?

Saul Vill ingen i denna värld döda mig innan den dag föds som skall slita hjärtat ur Israel?

Kvinnan Herre, du är helt förbi av ansträngning och trötthet. Låt mig sätta fram lite mat åt dig.

Saul Döda mig hellre.

Kvinnan Nej, ingen i Israel kan lyfta svärdet mot Israels smorde. Det har hjälten David predikat.

Saul Min David, min David, varför har du övergett mig?

Jonatan Det var du, far, som övergav honom som du övergav Herren Gud.

Saul Låt mig slippa bli påmind om mina högst skriande brott! Vad jag önskar att det vore dag, så att jag finge dö! Kan du ej redan nu, min son Jonatan, göra vad du en gång hotade med: kasta spjutet i ryggen på mig, så att Israel slipper mig?

Jonatan Som kvinnan sade, så skall det bli som hjälten David har kungjort: ej någon hebré får upplyfta sitt vapen mot Israels smorde.

Saul Det finns ingen slugare opportunist än kung David.

Abner Han blir aldrig kung förrän Saul och hans samtliga söner är borta.

Saul Då blir han kung redan i morgon.

Jonatan Vad säger du, far?

Saul Hörde ni ej vad Samuel sade?
"I morgon skall Saul och hans söner få bita i gräset."
Han sade det själv.

Abner (menande, till Jonatan) Han är galen.

Jonatan Har Samuel sagt det? Men Samuel har varit död sedan länge.

Saul Såg ni ej då hur han kom fram bakom elden och talade till mig?

Jonatan Vi hörde och såg endast dina förvirrade åtbörder, far.

Saul (till Abner) Såg du ej heller röken av Samuel?

Abner Rök såg jag nog, men ej Samuel.

Saul Du då, förbannade svartkonstnärinna? Såg du icke Samuel?

Kvinnan Vad du har sett har du sett. Fråga ej någon annan därom.

Saul Satans häxa! Då skall du förbanne mig steglas och pryglas och dö! Och då gjorde jag rätt som förvisade samtliga gudsmän, profeter och siare! Allt var en lögn, din eländiga usla bedragerska! Samuel var aldrig här! Jag blev endast ett offer för häxans förbannade taskspelarkonster! Min son! General! Låt oss gå härifrån! Nu kan jag möta Akis och hans filistéer i morgon! Ja, jag kan nu till och med möta bedragaren David, om han står vid hednakonungens sida och strider, och döda den uslingen som han förtjänar! Låt oss börja rusta oss omedelbart! Och den här häxan skall vi när slaget är över ta vackert i tu med. Hon skall bliva stenad som en annan häderska. Nu, härifrån! Och till kriget och segern, förintelsen av alla Guds egna fiender, krossandet av alla hedningar, Guds och förnuftets triumf!

Scen 8. Slaget vid Gilboa berg. Vapengny.

Abner Herre, de är för många. Skall vi, innan vi är förlorade, slå till reträtt?

Saul Är du galen? Vi har krossat digrare övermakt förr, och just nu slåss vi som allra tapprast!

Abner Vårt manfall är stort. Vi är ej många kvar.

Saul Du är feg, usla kruka! Led dina skvadroner till seger i stället!

Abner (avsesides) Han ser ej vår verklighet. Han kan ej se att vår situation är förtvivlad.
(*avlägsnar sig*)

Jonatan (in, blödande) Ett tjugotal sår har jag fått,
men ett fyrtiotal fiender har jag förpassat till vackrare aktiviteter.
Om varje man stred nu som jag skulle vi vinna detta slag även som alla de andra.
Men Saul strider med oss och leder oss, och det fördärvar vår utsikt och fördel.
Han famlar i mörkret och kan kommendera oss endast i döden.
Varenda befallning han givit idag har tyvärr varit taktiska misstag.

Saul (in) O Jonatan, fly medans tid är, och rädda ditt liv såsom Abner!
Om du stannar här är du dödens. Vi håller på att bli helt omringade!

Jonatan Och du själv, fader? Varför flyr du icke själv från ditt öde,
som du nu lett hela ditt Israel in i? Vi borde ej ha vågat anfälla.
Därmed blottställde vi oss medan vi var helt säkra i de positioner vi hade.
Där hade vi kunnat försvara oss. Genom att du initierade anfallet
kunde vi bara förlora.

Saul Det erkänns, min son. Hela mitt liv var endast från början till slut
ett stort katastrofalt och fatalt taktiskt misstag. Men du måste klara dig från det,
ty du har ej skuld i vad jag har förbrutit.

Jonatan Du vill då förskona och rädda den oskyldige?

Saul Ja, ty han får ej straffas för skuldens förbrytelser.

Jonatan Varför har du då så grymt straffat David, den oskyldigaste av alla?

Saul Han har gjort gemensam sak med filistéerna.

Jonatan Om han det gjorde så vore han här för att bidra till Akis och hans filistéers
mest triumfatoriska seger. Men på min förfrågan har Akis män svarat,
att David är borta i Sinai öken.

Saul Min son, vi har ej tid att stå här och tjafsa när vi måste slåss!

Jonatan Om du vill rädda mitt liv för att jag är oskyldig,
varför försökte du fem gånger ta min vän Davids liv,
fastän han var lika oskyldig?

Saul Jonatan, akta dig!
(*En filisté ränner ett spjut genom ryggen på Jonatan. Jonatan faller framåt i faderns armar.*)
Skurk! Din förbannade sopprot! Att hugga en kronprins i ryggen!
(*Saul dödar ursinnigt filistéerna med en hand och håller Jonatan i den andra.*)

Jonatan (döende) Så som du önskade döda vår David, så har du nu dödat mig. (*dör*)

Saul Jonatan, det är ej rättvist! Du får icke dö före mig! Stanna kvar!
Slockna ej, du mitt livs enda sol, du den ljuvaste ynglingablick världen skådat!
Ack, så får ej en så ädel blick så hjärtskärande brista!
(*omfamnar bittert gråtande sin döde son*)

Abner (in) Min konung, vi håller ej stånd, Abinadab har stupat, och med största nöd
kämpar nu Malki–Sua för livet. Men Jonatan har jag ej sett.

Saul Abinadab är död? Även Jonatan ligger här död i min arm.
Jag bad honom att döda mig, men jag blev hans död i stället.
Nu får någon annan ta livet av den otidsenlige kungen i stället.
Vill du icke taga mitt liv, gode Abner?

Abner Min konung, om ni varken kan rädda ert eget skinn
eller mera ge en vettig order, så föredrar jag att på eget bevåg lämna slagfältet.
Det var ej angenämt, herre, att tjäna er så länge den pinan varade,

och härmed lämnar jag er med gott samvete äntligen och helt förnuftigt i sticket!
(*ger sig av*)

Saul Vill ej någon ta livet av mig? Vill ej någon ta livet av mig? (*tappar Jonatans lik*)
(*till en soldatgosse*) Ädle gosse, se här är mitt svärd. Stick det genom min kropp,
så skall du bliva rikligen lönad. (*gossen springer förskräckt sin väg*)

Nej, var icke rädd för mig. Jag är ej död, även om jag kanske är en vandrande vålnad.
Vill då ingen ta livet av mig? Att det så skulle visa sig vara en så enorm nackdel
att vara helt osårbar! (*till en väpnare*) Du, vapendragare! Kom hit och döda mig,
så har du gjort dagens ädlaste gärning! (*denne drar sig förskräckt tillbaka*)
Vill du icke döda mig heller? Så får jag väl göra det själv då.

Jag har velat mer än tillräckligt i denna alltför labyrintiska livsbana.

Jag smordes till konung och sumpade chansen till att kunna utnyttja situationen
till någonting vettigt. Men Gud kommer allt vett på skam.

Han har till och med dödat min Jonatan. Om Gud skall leva och Jonatan dö
är det lika bra att hela Israel strax går och hänger sig,
ty för en sådan Gud kan man ej leva. (*störtar sig på sitt svärd*)

Min son, min son, varför har du övergivit mig? Varför fick jag icke älska dig?

Lev då, min son. Din är makten nu och härligheten i evighet, så länge du är så oskyldig
som jag såg till att du alltid var så länge jag levde.

Nu står ej jag eller Jonatan längre i vägen för dig.

Våra lik skall ge dig hela Israels konungarrike och världen.

Förvalta det väl, om du kan, outgrundlige David, mitt livs stora stöttesten,

Israels kärlek och olycka, du blonde och harpospelande gud,

som betog hela världen med skönhet. Men Israels rike skall bliva ditt fall,

liksom Israels Gud blev mitt eget fall. Israel tål icke över sig en annan herre

än Israel själv, den bedräglige haltande köpmannen,

som blott är till för att kollra bort Israel, världen och Gud. (*dör*)

Akis (in) Är det konungens eget lik som ligger här?

Generalen Jag är rädd att det inte kan vara nån annans. Han har diademets.

Akis Det var inte dåligt. Men ser det ej ut som om han begått självmord?

Generalen Han har tydligt störtat sig på eget svärd.

Akis Och där borta är Jonatan, hans tronarvinge och älsklingsson.

Tre söner av konung Saul har vi dödat idag. Nu blir David nog glad.

Generalen Vi har vunnit en kolossal seger idag. Juda skall aldrig resa sig åter.

Akis Men Abner har flytt och har ej velat följa sin konung i hans fega självmord.

Så var du då bara en ömkansvärd fegis, kung Saul.

Det finns ingenting så fegt som självmord.

Skär av honom huvudet jämte hans söners, bär sedan omkring deras kroppar

i landet och visa att Israels konung är död och förkunna hans självmord,

och häng sedan upp deras kroppar till allmänt beskådande uppe på Bet-Seans mur,

så att hela det judiska folket i nordlandet får se sin konung så naken och feg

som han var. Så har denna historiska segerdag krönts med en värdig triumf.

Scen 9. Davids läger.

David (till en budbärare) Är då Jonatan död jämte två sina bröder och Saul?

Och det trodde du jag skulle glädjas åt?

Och du skar själv av den konungens huvud för att bära kronan till mig?

Din förbannade ärkeförrädare! (*stöter ner budbäraren*)

Så gör man med en som har lyftat sitt svärd mot Guds Smorde av Israel!
 Jonatan, min bästa vän! Det är mitt fel att du ligger vanärad död jämte Israels härlighet!
 Hur har ej Israel fallit! Från denna dag må David aldrig mer ha något att göra med filistéerna!
 Hans hämnd må drabba dem och mera fruktansvärd än nånsin Sauls digra oöverbannelighet!
 Ej vet de om att jag härifrån Siklag ställt till med förfärliga plundringståg mot deras egna
 och utplånat byar och varenda människa i dem som kunnat berätta för Akis
 om mina förrädiska aktiviteter, samtidigt som jag har förbundit mig med
 alla deras mest fruktade fiender. Nu blir jag konung av Juda i Sydlandet
 tills Abner ger över resten av Israel till mig. Men Jonatan, Jonatan!
 Ack, att jag skulle bli konung till priset av din ovärderliga vänskap!
 Ej någonsin skall jag få uppleva maken till dig eller något som var mig så kärt
 som din vänskap! Ni Gilboa berg, på er må aldrig mer falla regn eller dagg,
 ty ni såg Saul och Jonatan falla och reste er ej i protest,
 ingen jordbävning gav deras mördare omedelbar vedergällning,
 ni såg Jakobs ära gå under, och likgiltigt lät ni det ske!
 Huru kunde de storslagna himlarna tigande skåda därpå?
 Hur gick ej hela världens civilisation totalt under när Israels tappreste hjältar blev slaktade?
 Min svärfar Saul och min fosterbror Jonatan, kära och ljuvliga var de
 och trogna varandra så länge de levde och blev icke heller åtskilda i döden.
 Att de fick tillsammans gå hädan och jag ej fick delta och följa dem åt!
(river sönder sina kläder)
 Moder Israel, gråt över Saul, Israels döttrar, tills ögonen blir som av glas
 och förlorar sin färg och förlustig sin syn rinner ut för att aldrig få skåda
 ert livs outhärdlighet mera! Hur har icke hjältarna fallit i striden! Hur ligger ej
 Jonatan slagen och korsfäst och upphängd på hädiska skrattande fienders blodiga kors!
 De barbarerna skall få sin lön för sin mordiska möda! Jag sörjer ihjäl mig för din skull,
 min broder, min älskade Jonatan! Ljuvlig var du mig mer än någon annan,
 din vänskap var långt mera dyrbar för mig än den trognaste kvinnokärlek!
 Ingen kvinna i världen var mäktig att ge mig en kärlek som kunde motsvara ett grand
 av din trygghet och vänskap, din broderlighet och ditt stöd, din omistliga värme
 och ditt självupoffrande ädelmod! Aldrig blir någon i Israel så god och ädel
 som Jonatan var, han som skulle ha blivit dess konung!
 Nu vare han konung i himlen i stället, tills jag kommer dit och får dela hans ära på nytt.

PAUS.

Akt III Scen 1. Jerusalem.

Natan Hell dig, konung David! Äntligen har Herrens Israel nu fått en konung
 som vandrat från seger till seger, som aldrig förlorat kontakten med Gud,
 som i allt visat klokhets och mildhet och som givit Israel en riktig huvudstad.
 Detta Jerusalem skall alltid vara det heliga Israels huvudstad evinnerligen
 till minne av Israels förste ordentlige konung och kanske dess ende.
 Hell dig, konung David, evinnerligen!

Alla Hell dig, David, vår konung!

Natan Från seger till seger har du vandrat fram, ända från den fantastiska segern
 i envig med Goljat har du ensam framstått som Israels enda egentliga ledare.

Vare du alltid välsignad av Gud som hans son, och må du alltid umgås med honom!
 Ty han endast kan rädda dig ifrån faran av hybris.

Blott en enda fara har du mer att frukta i livet, och det är dig själv och ditt självsvåld.
 Tag aldrig ett steg som ej är välbehagligt för Gud! Ty dig är det förunnat
 att känna hans tankar och umgås med honom och fatta hans helighet.
 Därför må du alltid vara så älskad av Gud och så älsklig
 som det föranleder att älskas av honom,
 på det att ditt Israel därav må alltid behålla sin glans!

Alla Hell, kung David!

David Jag tackar er alla, och Gud vet att jag endast har föresatser
 som kan glädja honom och er. Hiram, nu är din tur! Träd fram!

Hiram Mitt fenikiska land, mitt fenikiska folk, det fenikiska havet och alla dess stränder,
 som är hela världens, betygar kung David sin vördnad och tillgivenhet
 för evärdliga tider. Bland alla Fenikiens furstar har David klokt nog vunnit mig
 som sin bundsförvant med min stad Tyrus, den rikaste staden i norr,
 som är även den mest expanderande och den mest fredliga,
 genom att dess innevånare ägnar sig mest åt kommunikationer med världen och handel.
 Vår handelsallians med kung David betyder att vi med vår praktiska kunskap
 skall bygga upp denna stad och göra den till den skönaste världen har känt.
 Ännu är det för tidigt att mäta ut murarna, men här i denna stad skall vi
 så småningom, judar tillsammans med hedningar, bygga ett tempel åt den ende Guden,
 som skall bli det största och vackraste tempel som världen har skådat!

Alla (häpnar) Åh!

Hiram Vi har just börjat att bygga modellen.

David Det templet skall byggas åt Gud, och det kommer måhända att ta all min livstid
 att fullgöra ett sådant digert projekt. Säkerligen skall första modellen
 ej bli särskilt lyckad, men småningom, efter att noga ha tänkt över fyrtio modeller,
 så skall vi ha funnit den rätta, och då skall Guds tempels uppresande äntligen påbörjas!

Alla Hell konung David!

David Och nu, drottning Mikal, träd fram! Det är din tur nu.

Mikal Konung, vad har jag att göra vid ditt hov? Jag känner dig icke.

David Vad säger du, Mikal?

Mikal Jag säger att jag icke vet vem du är längre.

David Är du ej min drottning, Sauls dotter? Och passar det sig för en drottning
 att tala förtäckt till sin konung?

Mikal Min herre, jag är bara uppriktig. Jag vet ej vem denne kung David är.
 Jag var gift med en herde som älskade mig och min fader,
 som spelade harpa för honom och smekte hans själ med sin rena bedårande röst,
 men min fader är borta, och här på min faders tron sitter en främling
 som jag icke känner.
 Jag älskade en gång en käck vacker yngling som lärde sig krigskonsten
 av konung Sauls främsta fältherre Abner, och denne trotjänaren Abner var även
 förtjust i sin trognaste lärjunge. Allt lärde David sig av denne Abner,
 men Abner är borta, och den främsta fältherren i detta land är nu den främling
 som lät sin mästare Abner få ärelöst dö för en mördarhand!

(Allmänt mummel av chockerad förvåning.)

David Ut, allihopa! Jag måste få tala i enrum med drottningen!

Natan Nej, David, var icke feg! Eftersom denna fråga har kommit på tal,
 som väl alla funderat på, så lät oss även få höra från din mun
 hur Abner egentligen dog. Vi vet alla att han övergav konung Saul

när den sinnesförmörkade konungen ej med förnuft ville leda sitt folk i det tragiska slaget vid Gilboa berg. Efter konungens nederlag ångrade Abner sig bittert och utropade Sauls son Is-Boset till konung, men denne var oduglig. Då kom den grå veteranen till dig, konung David, och erbjöd dig sina oskattbara tjänster. Men vad hände sedan?

David Ack, påminn mig icke därom! Jag välkomnade Abner och gav ett rikt gästabud för honom, men när han gick från kalaset blev han nesligt lönnmördad.

Natan Vem tog hans liv?

David Det var Joab, vars bror Abner dödat.

Natan Och Joab har ej blivit straffad där för?

David Joab är vår armés främsta kraft. Vi har ej råd att mista den mannen.

Han själv må försvara sin hämnd för sin mördade broder Asael, som ni alla kände.

Mikal Och konungen gav icke Joab befallning om att taga livet av Abner på väg från banketten?

David Nej, konungen kände till intet därom och förbannade Joab för dådet.

Han kan icke straffa sin bästa soldat, men ej något kan hindra kung David från att i sin vrede förbanna den hand som tog livet av Abner.

Natan Är drottningen nöjd?

Mikal Likväl känner jag icke kung David. Det är sant och riktigt att jag var hans fru nummer ett, men när han flydde hovet så tog han sig strax tvenne ersättningsfruar, Ahinoam och Abigail, med vilka han även avlade barn, vilket han aldrig gjorde med mig. Och därefter har han skaffat sig ytterligare fruar och barn som uppstiger till ett imponerande antal. Och står det ej i Moses heliga lag, gode Natan, att Israels ledare icke bör ha många hustrur?

Natan Det är sant och riktigt att lagen avråder från alltför stort månggifte, särskilt när det gäller konungen.

Mikal Kort sagt, jag tror ej att främlingen här på min faders tron älskar den Mikal han gifte sig med först av alla för att komma närmare min faders makt.

David Skulle jag icke älska dig, Mikal? Dig älskade jag mest av alla, ty du var min första, och ett tragiskt öde var det endast som kom emellan oss. Älskar dig gör jag fortfarande, men du har fattat distans till din konung och make.

Mikal När du flydde hovet gav man mig i ersättning en annan make.

Ej tyckte jag om honom först, han var grov och en analfabet, men han lärde sig faktiskt att älska mig och blev mer fäst vid mig

än vad jag någonsin själv var. När du kom tillbaka och far min var död

kommenderade du att jag skildes från Paltiel. Men han ville icke mer skiljas från mig.

När jag fördes till dig följde han troget efter mig gråtande hela den långa ohyggliga vägen.

Man fick driva bort honom med hugg och slag när han efter mig gått hela vägen till kung Davids läger i Hebron. Och du, herre, frågade aldrig om jag själv var villig att låta mig skiljas från honom.

David Du vigdes vid honom med våld. Under alla de mördande åren i öknen så längtade jag efter dig, och jag antog att du även saknade mig.

Aldrig trodde jag han skulle följa dig efter.

Mikal Du mördade dock honom inte, och därför förlåter jag dig.

Du lät Paltiel leva i motsats till min siste broder Is-Boset, som mördades lika försåtligt och ärelöst som gamle Abner.

David Is-Bosets självsvåldiga mördare har alla straffats med döden.

Det kan Natan intyga.

Mikal Och varför mördades de? För att de skulle hålla sig tysta?

De visste måhända för mycket?

Natan Nej, drottning, nu går du för långt. De tog livet av stackars Is–Boset allenast för det att de trodde de skulle belönas av David för mordet. Men David var rättvis och krävde de skändliga mördarnas liv för det gudlösa mordet på din faders son, Israels konung.

Mikal Ändå känner jag icke kung David. Jag måste betvivla och ifrågasätta hans uppsåt och avsikter och ej minst hans karaktär. Ni var alla med när Herrens heliga ark bars in hit i Jerusalem. Ni måste alla ha sett hur kung David här dansade framför den såsom en drucken, med blottade ben och bar överkropp till hela Israels häpna beskådande. Och skall en sån vara konung? Han tror han är Guds egen son, när han tror han har lov att så göra sig till Herren Guds egen dansare eller mer noga sagt Guds egen narr, för att ej säga fjant. Varför tog du ej samtidigt av dig kalsongerna också, kung David? Varför var du rädd för att blotta din blygd framför Israel och Herren när du ändå klädde dig naken för övrigt? Får du ensam göra dig till ett sant åtlöje medan ditt Israels folk ändå måste förbli lika heligt som Gud? Älskar du Gud så mycket och älskar dig Gud såpass mycket att du tror att du kan få uppföra dig hur som helst? Nej, du är redan i Guds ögon fallen. Du är redan storhetsvansinnig som Saul och som varje självhärskande konung i livets historia skall vara, och därför kan jag blott förakta dig.

David Mikal! Jag fröjdades bara, och hela Jerusalem, ja, hela Israel fröjdades med mig när Herrens ark kom till Jerusalem! Du kan ej missunna oss helig glädje!

Mikal Din glädje kan du dra åt fanders med med dina horor! (*går*)

David Jag fattar ej vad det går åt henne. Vad går det åt detta fruntimmer?

Natan Det är faktiskt icke tillrådligt för dig att som Israels konung ha så många fruar.

David Jag hade blott en, och hon svek mig. Får jag icke trösta mig då med dem som aldrig, hur många de än blir, ändå kan ersätta henne?

Natan Den som följer kvinnor beträder en farlig väg. (*suckar och går ut*)

David Hiram, kan du icke heller förstå att jag måste få älska?

Hiram Mitt harem är tre gånger större än ditt. Älska på bara, David. Det är bara nyttigt för hälsan. Ej någon har rätt att förbjuda dig det, inte ens Herren Gud. Jag slår vad om att inte ens han helt kan kuva sin egen natur.

David Du är ändå förnuftig åtminstone. Mikal är älskogskrank om inte svartsjuk, och Natan är intolerant och fanatisk. Men de är dock såsom mitt folk, och de tillhör detsamma, och därför så måste jag lyssna på dem.

Hiram Lyssna gärna, men lyd inte. Däri består hela lyssnandets konst. Den som får något sagt och blir lyssnad till nöjer sig därmed och bryr sig därefter blott sällan om att han dessutom blir åtlydd och tagen på allvar. De flesta som pratar blir utskrattade bakom sin egen rygg.

David Jag ska tänka på det. Låt oss nu gå till arkitekturen. Jag uppskattar mycket ditt smakfulla vackra förslag till att utsmycka, ädelt försköna och utbreda denna min gyllene hemstad Jerusalem. Vi skall nog tillsammans få ordning på den och på judarna.
(*De går ut men möts vid utgången av Natan.*)

Hjälp! Vad du skrämde oss, Natan!

Natan Förlåt mig, det var inte meningen.

Men, mina herrar, ni har glömt vår vän Mefiboset.

Hiram Och vem är vår vän Mefiboset?

David Har jag hört det namnet förut? Mefiboset? Vem är Mefiboset?

Natan Kung Jonatans son. (*Mefiboset kommer in, haltande.*)

David Är du Jonatans son Mefiboset?

Mefiboset (*på knä*) Min herre och konung!

David Prostrera dig inte för mig. Det är jag som i stället är skyldig dig vördnad. Men hur har du blivit så halt, stackars yngling? Du kan ju knappt gå!

Natan Han har varit så halt sedan Jonatan stupade. Sköterskan flydde med barnet från Jonatans tält. Han var bara fem år, så att sköterskan fick ta den lille på armen och rände för livet och tappade pilten som bröt båda benen. De växte sig aldrig normala igen.

David Arme gosse! Och denne är den sista ättlingen av konung Sauls rika hus?

Natan Ja, den ende, kung David, förutom din fru, den ofruktsamma Mikal, som aldrig skall få något barn. Du har lyckats med att totalt oskadliggöra ditt mäktiga rika rivalhus om konungamakten.

David Hur mycket profet du än är, Natan, får du ej ta sådant språk i din mun. En profet får ej tala om makt om det icke är Guds makt han talar om.

Natan Likväl så måste profeten beständigt bekänna sin sanning. Om han sviker sanningen sviker han Gud.

David Mefiboset, min fosterbrors son, jag skall upprätta dig och där genom upprätta din faders förlorade hus. Du skall alltid få äta med mig, och du skall bli försörjd av mig så länge du är i livet. Ett hus skall du få och en tjänareskara, och såsom din far var min vän skall jag vara din vän.

Natan Därigenom så mutar du vackert ditt dåliga samvete.

David Tyst, Natan! Hiram, kan du ge den här unge mannen de fotsida kläder som han väl förtjänar och därtill det närmaste huset intill mitt palats?

Hiram Jag skall strax skaffa åt honom lämpliga skräddare. Jag råkar ha några med mig från Tyrus, var man mer förstår sig på mode än här.

David Det är bra. Gå med Hiram, min son. Han skall ge dig ett hus och allt vad du behöver. (*Mefiboset stapplar ut med Hiram.*)

Natan Hans far gjorde mera för mig än vad någonsin jag förmår göra för Israel. Gud ser med välbehag till att du återupprättar Sauls hus. Men varför vill du ej göra Mikal med barn?

David Hon föraktar mig. Hon har distans till mig.

Natan Nej, det är du, David, som icke mera vill komma vid henne. Du har med fem andra gemåler försummat den första och trognaste.

David Tyst, Natan! Nu är det nog! Jag står ej längre ut med ditt ständiga klandrande!

Natan Jag är ditt samvete.

David Var då mitt samvete, men håll för Guds skull då käften!

Natan Ditt harem har gjort dig besticklig.

David Nu räcker det! Ut! (*kastar föremål efter profeten, bland annat en Thorarulle, så att Natan tvingas avlägsna sig.*)

Jag har uthärdat många års fredlöshet och många krig, men den ettrige Natan tar priset. Som väl är så har jag fortfarande grannar som krigar så att jag emellanåt slipper att höra på Natan.
(*får syn på något genom fönstret*)

Men vad är det för sällsam syn som jag ser? Ser jag rätt? Är det en Herrens ängel som visar sig bara för mig? Jag har aldrig sett maken! Vem bor i det huset där borta? Hallå där! (*en tjänare inkommer*)

Vem bor i huset där borta?

Tjänaren Det tillhör en trogen hettit i er här, kapten Uria, o konung.

David Och vem är den damen som badar i Urias hus?
Tjänaren Vilken dam?
David Har du då inga ögon? Den nakna madonnan i badkaret där!
Tjänaren (chockad vid åsynen, vänder sig kvickt därifrån)
Herre konung, det är fult att tjuvtitta.
David Har du då aldrig förut sett en människa naken?
Tjänaren Jo, men ej en dam, och ej någonsin någon dam som varit gift.
David Är hon gift då?
Tjänaren Hon är fru till Uria hettiten, er trogne kapten.
David En hettit! En kapten! En barbarisk soldat! En tölpaktig grovhuggare
som den tölpaktige Paltiel! Gå genast till henne och bed den frun komma hit.
Tjänaren Men, min konung, hon sitter i badkaret!
David Bed henne komma hit i alla fall! Hon tar nog kläder på sig
och kliver ur badkaret när hon får sådan befallning.
Tjänaren Vad skall jag då säga till henne?
David Säg blott att kung David ber henne infinna sig i hans palats.
Tjänaren Ska hon göra det genast?
David Så fort som hon kan. Mänska, ser du ej att jag är kåt,
att jag blivit förälskad i henne vid mitt första ögonkast och att jag brinner av åtrå!
Gå genast åstad och hjälp din herre konung ur hans outhärdliga tillstånd av oro!
Tjänaren Ja, herre. (*går*)
David Hon är som min Mikal vid vårt bröllopsläger.
Jag har aldrig sett någon mera bedårande kvinnokropp.
Hon måste med vilka medel som helst bli min frilla! Hon måste bli min!
Ingenting får betyda mer något i världen förutom den mänskliga kärleken,
som hädanefter skall vara allt som jag skall leva för. Natan kan fara åt helvete
med sin helvetiska tröttsamhet och livsförnekelse,
och Gud har alls ingen talan i sängen, ty Han ensam är impotent.
(*tittar ut genom fönstret med glödande blick.*)

Scen 2.

David Kära Bat-Seba, jag har nu sänt efter Uria, din man. Han skall komma hit
när som helst. Vet även han om att du blivit havande genom kung David?
Bat-Seba Jag vet icke, herre. Jag har icke omtalat saken för honom
som jag talat om det för er, ty med er blev jag havande och ej med honom.
David När han kommer in vill jag be dig att dra dig tillbaka och gömma dig
så att du hör allt han säger.
Bat-Seba Jag skall göra allt vad ni önskar.
David Och skulle du även för min skull förmå att bli av med din man?
Bat-Seba Min man har aldrig älskat mig. Ni endast har gett mig kärlek.
Tjänaren (in) Hettiten som utmärkt sig i er armé, kapten Uria, ber om att få anmäla sig.
David Han är välkommen. Göm dig nu, Bat-Seba. (*Bat-Seba gömmer sig.*)
(*Uria kommer in.*) Är du den namnkunnige kapten Uria,
som utmärkt sig så väl i min tjänst vid olika tillfällen?
Uria Jag skulle knappast kunna vara nån annan.
David Hur sa?
Uria Jag menar, att är jag en gång Uria, så är jag väl alltid Uria.
David Ja, det förstås. Det kanske förvånar er att jag har kallat er hit

mitt i Ammons barns huvudstads digra belägring.
 Jag har ju ej någonsin sett er förut.

Uria Men jag har ofta sett dig, gode kung David.
 Jag stod vid din sida redan i slaget mot filistéerna.
 Jag var det som avskar de flesta filisteiska förhudarna åt dig.

David Träffade du mig då?
Uria Många gånger.
David Hur kan jag ha glömt det? Du verkar att vara en hederlig prick.
Uria Det är meningen. Kommendera mig bara,
 och jag skulle kunna bränna upp Tyrus och Damaskus åt Israel.

David Ändå är du hettit och ej jude.
Uria Hettiterna skäms inte för sin troskyldighet och kampglädje.
 Eftersom jag bor i Jerusalem tjänar jag judarna med hela mitt hjärta.

David Och mig skulle du även tjäna så helt självuppoftande,
 även om du visste om att du aldrig av mig skulle få något tack?

Uria Mig är det nog att jag gör mitt bästa, herre.
David Och trivs du med kriget och dina kamrater,
 din rang av kapten och den nitiske Joab som chef?

Uria Joab är lite jobbig ibland, men han kan sina saker,
 och det skulle aldrig falla mig in att sticka upp emot honom.

David Och leds du ej vid att beständigt behöva försaka ditt hem och din hustru?
Uria Mig gör det detsamma. Hon bedrar mig ändå vare sig jag är hemma eller inte.
 Hon är ju hebreiska, så jag är ändå inte värd henne.
 Mig kvittar det lika vem hon bedrar mig med bara hon inte ligger med mig.

David Varför skiljer du henne då icke ifrån dig?
Uria Jag bär allt ansvar för henne. Jag har tagit hand om henne
 sedan hon var femton år. Jag är nu fyrtiofem, och det var femton år sen.
 Jag plockade nästan upp henne från rännstenen.

David Och hon har inga barn?
Uria Om hon har några är de oäkta, och i så fall har jag aldrig fått se dem.

David Tack, min vän Uria. Det räcker. Jag skall skriva dig ett rekommendationsbrev,
 som du själv förseglat får lämna till Joab, din chef. Om du fortsätter med
 att utmärka dig väl och blir den som först intager Ammons barns huvudstad
 skall du få någon medalj för din tapperhet.

Uria (käck) Det tackar jag för, herre. Lita på mig.
David (avsides) Det är nästan för enkelt. Jag litar på dig mot mitt samvete nästan.
 – Kapten, det är bra. Ni kan återgå till er belägring,
 men vänta på brevet, som kommer i morgon.

Uria Det är bra, herre konung, fast ej förstår jag varför jag förtjänar denna ynnest,
 fastän jag har ljugit för dig.

David Har du ljugit? Om vad?
Uria Min fru har inte tidigare varit havande så vitt jag vet, men nu är hon det faktiskt.

David Jaså? Och hur vet ni det?
Uria Mina grannar har talat om det för mig. Och jag tror mig förstå varför du hedrar mig
 som du gör, för de har också nämnt det eventuella faderskapet vid namn.

David Jaså? Och vem kan nidingen vara?
Uria Det vet du nog bäst själv, kung David, men som jag sade tidigare:
 för mig kvittar det vem hon ligger med bara hon inte ligger med mig.

David Det är bra, Uria. Gå hem nu. Du får brevet i morgon.
Uria Tackar ödmjukast. Hell, Israel! Hell, kung David! Hell segern!

David Tack, det räcker, Uria. Ut med dig nu. (*Uria ut, Bat-Seba in*)

Bat-Seba Vad skall ni skriva om min stackars man?

David Han är en naiv godtrogen stackars idiot. Det är nästan för enkelt. Jag skall låta Joab få göra din man till en krigshjälte för alla tider.

Bat-Seba Så att icke jag skall få slippa den narren?

David Nej, han skall ej komma tillbaka till oss. Det skall Joab se till. I mitt brev som din man skall få med sig i morgon står hans egen dödsdom, men Urias död blir en hjältebegravnimng. Och därefter skall du som sedligt är sörja din man och därefter bli min och få livsfrukten legitimerad. Och du skall så bli Davids älsklingsgemål. Jag har redan upphöjt dig så mycket att jag ej kan sluta upphöja dig mera. Vi måste gå längre och ända till toppen, och din man skall villigt bli offret där för. Ja, du hörde ju själv hans beredvillighet. Så självupppoffrande för nationen kan man endast vara om man ej är jude.

Bat-Seba Så kommer min man då till korta.

David Ja, om du själv vill det.

Bat-Seba I jämförelse med din kärlek är Uria värdelös.

David Ske alltså. Må vi förenas i evighet som man och kvinna i kärlekens heliga tecken, och mot denna kärlekens helighet skall både Natan och prästerna och Herren Gud själv helt maktlösa vara. Ty Gud är ej nånsin så helig som kärleken.

Bat-Seba Vad säger Natan? Anklagar han dig för att häda?

David Nej, det har han inte gjort ännu, och knappast skall han heller göra det, ty han är ej heller själv absolut konsekvent i sin helighet. Aldrig kan någon begära det av någon människa att hon skall vara förmer eller någonting annat än blott en begränsad och svag stackars människa.

Scen 3.

Natan Nu har jag grunnat på saken i tre långa månader och kanske funnit en tillämpbar formel, men icke har det varit lätt. Nu när konungen kommer så gäller det bara att jag håller masken och klarar min stil. Att förhålla sig konsekvent saklig och aldrig förlora sig i den subjektivitet som man är fånge i av naturen är svårast och viktigast i alla sammanhang.

Tjänaren Nu kommer kungen.

Natan Låt honom komma. (*David inkommer*)

Ursäkta att jag har fått vänta.

David Min gode vän Natan! Och vad kan jag göra för dig?

Natan Konung David, jag har ett problem.

David Ja, du ser ganska dystert och anskrämligt ut. Säg mig, av vad natur är problemet?

Natan Det är ett juridiskt problem.

David Jaså? Är det ej värre? Då kan det ej vara så svårt.

Natan Jag vet väl hur förträfflig som domare du är, kung David. Ditt sinne för rättvisa är lika prisat som Samuels. Så hör mitt svåra problem. En klient kom till mig och beklagade sig. Han var fattig och hade till granne en rik man som levde i överdåd och hade hustru och barn och fäkreatur av alla slag i oräknelig myckenhet. Men min klient hade bara ett litet och ömkansvärt lamm som han vårdade under sitt tak och som var som en ögonsten för honom, och aldrig nådes han slakta det, ty han höll så mycket av det oskäligen kräket. Så fick den besuttne patronen besök, och han måste förpläga den långväga gästen. Då tänkte han: "Jag har ej råd att avvara ett djur av min flock, men min granne

kan gott vara utan sitt oekonomiska lamm som han ändå ej gör nånting med." Och han tog grannens endaste lamm och tillredde det såsom en måltid åt sin överviktige gäst, och de var båda två väl tillfreds över måltiden och kunde över det slaktade lammet rätt bra sluta goda affärer tillsammans, men grannen, som såg sig berövad sitt livs enda lamm....

David (reser sig i vrede) Sannerligen, en sådan skurk får ej gå ostraffad i detta heliga land!

Han skall fyrdubbelt ersätta lammet som han stal från grannen!

Natan Det hjälper ej längre, ty grannen, min stackars klient, är nu död.

David Är han död? Tog han livet av sig i sin sorg?

Natan Nej, den rike lät avrätta honom, dock så, att det verkade som om han själv tagit livet av sig.

David Detta är en skandal! Sådant får icke fritt förekomma!

Den rike skall plikta för detta med allt vad han äger!

Ja, allt skall bli taget ifrån honom utom hans liv, som han blott skall behålla som straff!

Må han leva i vanära härefter så länge han alltjämt lever! Och såsom ett tecken

på hans oförgängliga vanära så skall jag låta soldater fastsätta

på hans onda huvud en krona av törnen, som han aldrig mer skall få avlägsna!

Vem är den ohängde, omänsklike, infernaliske skurken?

Vem kan bo i Israel och göra sådant?

Natan Min konung, med vördnad och all min respekt måste jag tyvärr avslöja, att den som gjort detta är ingen annan än själve kung David.

Han greps av en oemotståndlig och olycklig älskogslust,

varpå, i stället för att gå till Mikal, Ahinoam eller en annan av sina otaliga hustrur,

hans ögon föll på hustrun till en av sina soldater. Han tog dennes hustru till sig,

hon blev havande med honom, varpå han ordnade så att den laglige mannen blev dödad.

Han var en hettit vid namn Uria och en av min konungs mest trogna

och mest tillförlitliga tjänare. Och sedan han dödat den mannen

så gjorde kung David hans hustru Bat-Seba till sin egen hustru.

David Min Gud!

Natan Varför har du gjort detta? Hur kunde du så komma Israels alla förhoppningar

snöpligt på skam? Här fanns äntligen en Herrens konung,

perfekt, idealisk och stor, en som motsvarade alla Herrens och Israels krav,

en skön dag efter Sauls hemska skräckvälde, och knappt har du lyckats bli etablerad

så gör du en så nedrig onödig klantskallehandling,

ett sådant vulgärt och fult äktenskapsbrott,

ett så vidrigt och grovt himmelsskriande överlagt mord!

David Natan, hjälp mig!

Natan I ett enda drag har du omintetgjort allt det goda som du har presterat i fyrtio år!

I ett slag har du kommit ditt Israels tills nu enbart härliga

och expanderande ljuva historia på skam och vänt den till det sämre,

till kanske evinnerlig tragisk ruin, utförsåkning och åtlöje,

genom ditt livs enda fullkomligt dumma erbarmliga handling! Hur kunde du?

David Fader, förlåt mig! (*brister i gråt i Natans armar*)

Natan Min vän, stackars syndare, du visste ej vad du gjorde.

Ditt rike, ditt Israel och din familj och det konungadöme du uppbyggt

skall ej gå förlorat nu genast. Nej, nedgången och undergången skall ta sina sekler.

Men straffet har du dock själv redan förkunnat: allt skall tas ifrån dig förutom ditt liv.

Dina barn skall berövas ditt rike, och de skall berövas sitt liv,

och din siste mest fattige ättling, den slutlige kungen av Israel,

skall få som konungakrona en vanärens krona av törne, som han sedan alltid skall bära.
Och därefter skall aldrig Israel mer bli ett konungadöme.

David Du är lika hård och omänsklig som Gud.

Natan Nej, min David, jag är bara rättvis som Gud.
Han har avkunnat domen och det genom din egen mun.

David Jag skall straffas då för att jag visade mig vara mänsklig, för det att jag älskade?

Natan Om du blott hade gjort det! Ej ens kärleken helgar som ändamål medlen.
I kärlekens namn gjorde du dig till mördare!

David Mördare var jag förut. Jag har slaktat i striderna tusentals människor.

Natan Men det var i Herrens heliga krig. Detta mord var det första
som drabbade en av ditt eget folk och som du själv lömskt planerade.
Han var ej en filisté eller fiende.

David Han var ej jude. Han var en hettit.

Natan (skjuter David ifrån sig) Nej, nu går det för långt! Han var gift med en dotter av Israel,
och han var dig en betrodd och din kanske lojalaste tjänare!
Ingenting kan skyla över ditt mord eller ursäkta det! Gör ej denna sak värre!
Riskera ej mera än du redan gjort!

David Dock vet Gud att jag allenast älskade, och om han icke vill låta mig göra det
i lugn och ro så skall jag icke heller åt honom uppföra hans heliga tempel.

Natan Och nu resonerar du såsom en pojke. Har du blivit gammal så plötsligt?
Måhända har du icke än vuxit upp? Ta dig samman, kung David!
Bli inte senil eller pueril efter att du ändå varit en man!

David Min Bat-Seba! Kom ut hit och visa dig för oss! Det här angår icke minst dig!
(Bat-Seba kommer ut.)

Bat-Seba Se, här är jag. Vad vill ni, min herre?

David (omfamnar Bat-Seba) Se hit, Natan. Se hur jag älskar min hustru.
Jag kan aldrig överge henne. Är vi ej ett vackert förtjusande par?
Hon bär inom sig frukten av mitt livs mest hängivna,
innerliga och min mest utsägliga kärlek. Kan du när du ser oss tillsammans
då vara så omänsklig att du kan öppet förbanna vår kärlek?

Natan Ej kan jag förbanna den. Men frukten av den skall bliva ett fiasko,
en anakronism, antiklimax och den digra stöttesten
som skall bli vårt hela Israels fall.

Bat-Seba Onde hemske profet, skona då för din Guds skull en havande moder!
Du får icke förutspå missfall! *(svimmar)*

David Där ser du. Du tycks icke kunna idag säga någonting gott.

Natan Det är bäst att jag avlägsnar mig innan jag gör mig skyldig till något
än sannare ord som kan utlösa digrare och ännu mer välbehövliga
katastrofala urladdningar. *(går)*

David Ja, dra du bara åt helvete, snikne och fege profet, som blott meddelar oginhet!
Hur är det, käraste älskade? Vakna, för Guds skull, mitt livs enda lycka!

Bat-Seba (vaknar) Har olyckan gått?

David Ja, han gick, och du skall aldrig mera behöva få se honom.

Bat-Seba Mitt stackars barn! Han har förutspått missfall!

David Nej, Bat-Seba, så illa menade inte profeten. Han talade bara symboliskt.

Bat-Seba Men om jag får missfall, så är det hans fel!

David Ta det lugnt, kära barn. Du skall icke få missfall. Och om du ändå skulle få det
så skall vi ej ge upp för det. Lyckas icke ditt första barn med mig
så skall du få andra.

Bat-Seba Min make, du tröstar mig.

David Glöm nu den olyckan Natan.
 Bat-Seba Jag vill aldrig se honom mer.
 David Du behöver ej se honom mer. Vi har nog av vår stränge Gud även den intolerante profeten förutan.
 Bat-Seba Men straffa ej Natan. Han visste nog ej vad han sade.
 David Jag skall lämna honom i fred, men allenast om han även är så god och lämnar oss i fred fortsättningsvis.
 Bat-Seba Han är dock vårt folks främste profet.
 David Ja, och därför lär vi knappast slippa den mannen, precis lika litet som vi lär få slippa vår påträngande allestädes närvarande Gud.
 Bat-Seba Det kan tolkas som hädelse av gode Natan.
 David Och det ger jag fan i. Nu går vi. (*de gå*)

Scen 4.

(*Natan framträder ödmjukt framför konungen.*)

Natan Er sorg är min egen och allas, min konung. Uppriktigt beklagar jag sorgen.
 David Seså, gode Natan. Det var inte ditt fel. Jag borde för dig falla ner på mitt knä och ej du, som är äldre, för mig. Kanske var det ändå bäst som skedde. Nu är allt som förr igen, och du skall veta, att jag faktiskt gläds åt att du har förlåtit mig. Missfallet krävdes för att alla skulle försonas, och nu har dessutom min Bat-Sebas sorg blivit helad.
 Natan Jag trodde ej någonsin hon skulle kunna förlåta mig.
 David Har du ej hört då att hon fått en son?
 Natan Har hon nedkommit och fått en son?
 David Ja, och om du blott stannar en stund får du se honom. Han är min älsklingsson redan. Min första son med henne dog, varför den andra sonen är desto mer välkommen och vid sin födsel välsignad. Ej något barn bringar med sig större glädje än det barn som kommit till genom den största förtvivlan och smärtan och sorgen. Men du får blott se honom om du på hedersord lovar att blott önska honom allt gott.
 Natan Du har gått genom en mycket svår och hemsk prövning. Jag älskar den nyfödde redan. Vad heter han?
 (*Samtidigt som Bat-Seba med tärnor kommer in med barnet uttalar David hans namn.*)
 David Salomo. Bat-Seba, du kommer just precis lagom. Profeten är ej längre ond på oss.
 Bat-Seba Välkommen, Natan, om du har förlåtit oss.
 Natan Jag har förlåtit er för lille Salomos skull. Får man kasta ett öga på honom? Jag tycker mig skåda en gloria omkring honom. Jag ser att han sannerligen är den sanna kärlekens barn. Jag vill ge honom ännu ett namn. Jededia, den av Herren älskade, skall bli min doggåva till honom, om ni vill låta mig vara hans fadder.
 David Du sade helt sant när du sade, att han sannerligen är den sanna kärlekens barn. Aldrig älskade jag mänskligheten så varmt som när Salomo avlades.
 Bat-Seba Tyst, David. Uppreta icke profeten.
 Natan Var lugn, kära Bat-Seba, för att jag aldrig blir arg mer. En som man en gång har förödmjukat och bragt till ödmjukhet är man därefter för alltid helt botad från att kunna åter förtörnas på.
 David (*med barnet på sin arm*) Så mycket älskar jag redan min Salomo, att jag helst skulle se honom som min efterträdare.
 Natan Redan? Men han har ju sju äldre bröder? (*Tamar skriker i kulisserna.*)

Men vad är nu detta?

David Vem gatar i slottet? Ta reda på saken! (*En av tärnorna skyndar ut men möts vid utgången av Tamar i sönderrivna kläder och med aska och smuts i håret.*) Min dotter!

Tamar O ve mig! Ty jag har bragt olycka över mitt släkte!

Natan Är detta den prisade saktmodiga jungfrun Tamar?

David Min dotter! Jag kan icke känna igen dig!

Tamar Jag gav mig åt älskaren, och han försköt mig!
Nu drar jag ner min faders hus i den eviga olyckans träsk!

Bat-Seba Hon är galen.

David (till Bat-Seba) Tag ut barnet, kvinna! (*Bat-Seba går ut med Salomo.*)
Min älskade dotter, min Tamar, besinna dig! Vad har du gjort?

Tamar Jag har knullat min broder.

David O ve!

Natan Detta ville jag aldrig. Ej i mina vildaste önskningar tänkte jag ut eller bad jag om sådant.

David Din broder? Är Absalom här?
(*Absalom kommer in, en ståtlig ung man av oemotståndlig grannhet.*)

Absalom Jag är här.

David Vad har hänt, käre Absalom?

Absalom Det vet du själv.

David Vet jag det?

Absalom Det var du själv som sände min syster till Amnon, din förstfödde son.

David Ja, ty Amnon var sjuk, och han bad om att få skötas om av din syster.

Absalom Din förstfödde son tog tillfället till vara, utnyttjade Tamar med våld och försköt henne sedan.

David O nej!

Natan Detta låter som en anarkistisk förbannelse från mörka domarnas tid.
Intet gott kan på något sätt komma av detta.

David Har du vittnen?

Absalom Se själv! Tror du min syster spelar teater?

Tamar O ve! Han försköt mig! Han ville ej gifta sig med mig! Han lurade mig!
Han förställde sig! Han bara låtsades sjuk, och han lurade pappa att skicka mig till honom! Han ville bara fördärva mig! Jag var en jungfru! Nu är jag en hora!
Jag vill icke leva! Han kastade ut mig! Han slängde mig ut som en använd och nersmutsad trasa! Han hatar mig nu! Fader, hur har du lärt dina söner att älska?

David Det här övergår min förmåga. Min dotter, försök ta dig samman!
Din broder skall straffas för detta.

Tamar Och hur? Kan han kränkas tillbaka? Kan han bli berövad sin mödom?
Kan någon man kränkas som han kränker kvinnan?

David Min dotter!

Absalom Hon kan icke tröstas, ty hon är ifrån sina sinnen. Ej något kan återupprätta min syster. Med oskulden har hon förlorat förståndet.

Tamar Min fader! Jag yrkar på att du tar livet av Amnon för detta!

David Skall jag taga livet av min egen förstfödde son?

Natan Tag ej henne på allvar.

Absalom Hon kan aldrig själv få sin hämnd. Skall du, helige Natan, då tigande åse hur Amnon får leva i fred med sitt brott på sitt samvete?

David Amnon skall straffas.

Absalom Och hur skall du, blide och älsklige fader, då kunna förmå dig till

att röra ett enda hårstrå på Amnons konungsliga huvud? Du kunde ej lyfta ditt svärd mot tyrannen kung Saul. Hur skall du kunna då straffa din egen son för hans kärlek? Nej, du kommer aldrig att röra ett hår på hans huvud.

David

Det här övergår mitt förstånd.

Natan

Ingen kräver av David att han skall med döden bestraffa sin son.

Absalom

Men rättvisan kräver det. Men Herrens heliga rättvisa lever ej längre

kung David helt upp till som förr. Ty själv sätter han den ju åsido.

Han drar ju sig ej längre för ens att mörda de män vilkas hustrur han ligger med.

David

Absalom!

Absalom

Ja, det är mitt namn. Helt rätt du benämner mig Absalom, mitt rätta namn, som du gav mig själv, son till en vidlyftig konung.

Natan

Det är icke din sak att straffa din fader för hans vänsterprassel.

Det har han tillräckligt fått sota för redan. Det området tillhör en högre instans.

Absalom

När ej högre instanser fungerar så måste en annan i stället bli verktyg för dem.

David

Käre Absalom, väl jag förstår hur förkrossad av upprördhet du måste vara på grund av din systers befläckelse, men gör ej saken än värre.

Gå hem med din syster och tag henne ömt väl om hand.

Det är just nu det bästa och det enda goda som du alls kan göra.

Absalom (med en suck) Min syster, nu har din förförars fader fått se dig.

Nu har jag gjort vad du begärde, när jag släppte in dig hit.

Låt oss nu gå hem och sova. Jag skall taga hand om dig.

Tamar

Amnon, min broder! Jag bad dig ju om att du skulle först fråga min fader!

Han hade nog låtit dig få mig! Förbannade bror, varför skulle du allting förstöra med att bruka våld! Kunde du icke fatta att Israels konungs förstfödde son

icke får våldta sin syster ens om hon är jungfru?

Absalom

Vi går nu, min fader. Du skall icke mera behöva se Tamar.

David

Min son, tag väl vara på henne och giv henne tröst.

Absalom

Ej en konung kan trösta en våldtagen jungfru. Hur tror du att jag kan det då?

Är du dum eller? Nej, jag tror bara att du håller på att bli aningen gammal och trög till förståndet. Din välfärd har satt sig som mos i din hjärna.

(går med Tamar)

David (leende mot Natan) Dina spådomar börjar slå in.

Natan

Aldrig önskade jag något sådant.

David

Det säger profeterna alltid när deras illvilliga spådomar börjar slå in.

De är helt utan ansvar, ty de har släppt munväder blott över tändernas stängsel, och ord är ej våld eller handling och ej ens konkreta.

Man kan alltid skylla ifrån sig med ord. Men du spådde det, Natan, och säkert bad du även Gud själv personligen om det.

Natan

Nej, det gjorde jag inte.

David

Dock yttrade du en förbannelse över mitt hus. Det är nackdelen, Natan, med att göra sig skyldig endast till ord. Man kan aldrig ta sitt ord tillbaka.

Din spådom förblir hopplöst oåterkalleligt uttalad.

Natan

Ja, jag är medveten om det, och det vet min Gud att jag ångrar nu.

David

Ej heller Gud tar ej någonsin något tillbaka.

Natan

Dock kan även han ibland ångra sig.

David

Endast när det är för sent.

Ej ens han kan ge oskyldigt drabbade Tamar oskulden tillbaka.

Natan

Det medges.

David

Och du föredrar ändå en sådan Gud framför kärleken?

Natan Fresta ej Gud, konung David. Du närmar dig hädelsens område.
Du har fått lida tillräckligt. Gör ej saken värre.

David Du har redan en gång gjort bort dig. Gör ej dig förtjänt av förvärrade olyckor.
Din hopplösa förbannade olycksprofet! Kan du aldrig då komma
med någonting gott? Måste du alltid vara så sur och så dyster?
Har du aldrig älskat en kvinna? Kan du aldrig sluta att vara så mördande tråkig?
Jag kvävs av den tunga tristess som du väver omkring mig i Herrens osaliga namn!

Natan David! Akta dig! Välj dina ord! Gud hör allt!

David Det är därför jag säger det. (*en budbärare in, häftigt upprörd*)
Vad är det, din flåsande svettump?

Budbäraren Ers nåde! Prins Absalom!

David Ja, din babian, vad är det med Absalom?

Budbäraren Amnon!

David Vad är det med Amnon? Vad är det med Absalom? Tala!

Budbäraren Ers nåde!

David Vad är det du lider av? Tunghäfte? Har du ej något att säga så stick!

Natan Låt den arme kuriren få tala.
Han har kanske någon upprörande nyhet som gör honom stum.

David Om den gör honom stum, varför kommer han då hit med nyheter?
Tala, förbaskade karl, om du har någon tunga i kroppen! (*till Natan*) Han tiger.

Natan Vad är det med Amnon och Absalom, arme kurir?

Budbäraren (skriker) Amnon finns inte mer! (*skyndar ut*)

David Vad är detta?

Bat-Seba (in) Min konung, Jerusalem ropar och skriar. Ditt folk är i uppror.
Det verkar som om din son Absalom har tagit livet av Amnon.

David Min son! Nej, det får icke vara sant!

Bat-Seba Alla på gatan här utanför skriker om mordet på Amnon, din förstfödde son,
och hans mördare Absalom.

David Absalom! Absalom! (*sjunker ner på knä*) Nej, det får icke så vara!
Min son! Min högst älskade son! (*gråter men sansar sig och reser sig*)
Natan, gå ut och forska i saken. Tag reda på vad som egentligen hänt.

Natan Jag skall göra mitt bästa. (*går ut, möts i dörren av Joab*)

David Min Joab, min bäste trotjänare och general, är det sant?

Joab Det är sant, att er son Amnon har dräpts av Absalom, om det är det som ni menar.

David O nej! (*sjunker ner på knä igen*) Brodern kränker sin syster
och tar hennes oskuld, varpå hennes broder tar livet av sin egen broder.
Skall det vara kärlek? O Natan, står Gud bakom detta?

Natan Guds vägar är outrannsackliga.

David Vare sig han är den som straffar barnen i stället för brottslige fadern, jag själv,
eller ej, skall ej detta få fortsätta. Amnon må ha fått sitt straff
för att han kränkte Tamar, men nu måste Absalom straffas
för mordet på Amnon. Jag vill aldrig mera se Absalom.
Låt honom denna natt lämna min stad och ej någonsin mer låta sig ses i Israel.
Vad mina söner har gjort är en skändlighet som aldrig får göras värre.
Min älskade Absalom vare dömd fredlös i landsflykt så länge han lever.

Joab Min konung har talat, och det skall så bli som han önskar.

David Förkunna det redan i kväll, Joab.

Joab Det skall så bli. (*går*)

David Natan, vad har du mera att säga? Hur känns det att med obetänksamma ord
ha begynt en lavin av olyckor som ingen kan hejda

och som endast de mest oskyldiga drabbas av?

Natan Jag förstår ej vad du menar.

David Du gav mig en gång en förbannelse. Se hur den nu kostar mina oskyldiga barn deras ära och liv medan jag, som var den du förbannade, alltjämt är konung i orubbat bo, och det var ändå jag blott som syndade.

Natan Det är ej min sak att döma men Herrens allena.

David Och varför fördömde du någonsin någon då? Om det är så, så låt Herren tigande döma, och döm icke själv!
Om Gud tiger – varför tiger ej hans profeter?

Jo, därför att de älskar gräl och att skaffa sig makt och prestige över dem som har makten som de aldrig själva kan få och som de blott kan missbruka om de får hand om den!
Gå ut i fria naturen och finn där din Gud, men låt människor leva i fred!

Natan Konung, ni är klart överansträngd, och det kan man förstå genom era barns olyckor.

David Gör dem ej värre med att gå omkring här och tjata!
Du kan dra åt helvete nu med din Gud!

Natan Du gör ej saken bättre.

David Det kan jag ej så länge du är här med dina onda förmågor.

Natan Nu går jag.

David Och det är det bästa som du gör idag.

Natan Ni är säkert på bättre humör om en vecka.
Det sägs ju, att alla sår läkes av tiden.

David Försvinn, din skenhelige falske profet och gemenaste hycklare!
(kastar föremål efter Natan, som flyr fältet)
Absalom! Absalom! Ack, min son Absalom!
(på knä i förtvivlan)

Scen 5.

Joab Var bara försiktig. Han är ej så farlig som folk har fått för sig.
Var bara naturlig och rättfram, så skall dig ej något ont ske.

Kvinnan från Tekoa Men om han kastar saker på mig?

Joab Ni är klok. Ingen man respekterar förnuftet och klokheten som konung David.

Kvinnan Nåväl, men ni får stå till svars för mig efteråt.

Joab Vare det så. Du skall få för besväret precis det belopp som du önskar.

Kvinnan Jag gjorde det gratis om det säkert kom endast gott åstad.

Joab Gud vare med dig, min fru. Jag hör konungen komma. Nu går jag. *(går)*

David (inträder) Är ni den där damen som så insisterade på att få se mig?

Kvinnan (på knä) Jag ber er om misskund, min konung!

David För vad?

Kvinnan Jag är änka, och min man är död. Han gav mig två välsignade söner som växte upp till två perfekta och redliga män, men så kom de i gräl med varandra, och de blev så arga att de kom i slagsmål, och då tog den ene den andre av daga.

David Och fanns ingen som kunde skilja dem åt?

Kvinnan Nej, ty de var helt ensamma ute på markerna. Han som var skyldig kom hem till mig och var förkrossad för det att han slagit sin broder ihjäl, men det värsta var att hela släkten, när de hörde om vad som skett, kom till mig och bad mig överlämna åt dem brodermördaren

så att de fick stena honom ihjäl såsom straff.
Men om jag gav dem min ende levande son skulle så ingen alls leva vidare
och föra vidare min makes namn.

David Gå du hem, kvinna. Saken är klar.

Du kan vara helt lugn för din ende sons säkerhet.

Kvinnan Kan jag det verkligen?

David Inte ett hår skall på hans huvud krökas. Du skall få behålla den olycklige.
Det brott som han i vrede begått är alldeles tillräckligt som straff för den arme
så länge han lever, ty han skall ej någonsin glömma det.

Kvinnan Tacksam är jag, men jag ber ändå om att få framlägga ytterligare ett ärende.

David Tala.

Kvinnan Om konungen är så god, ädel och nåderik mot de mest fattiga
av sitt oroliga folk, varför visar han då icke nåd även inom sin egen familj?

David Kvinna, djärvt talar du som en Joab.

Kvinnan Jag vågar det, ty jag har fått nåd av konungen för min olycklige sons skull.
Och skulle då jag icke gengälda nåden med nåd och be konungen även bevisa
sin egen olycklige mördarson nåd? Är det fel av mig att av min konung begära
att han i sin rättvisa är konsekvent?

David Detta talar du ej av dig själv. Goda kvinna, bekänn:
det är Joab som intalat dig att begära av mig vad du gör.

Kvinnan Ja, min herre, jag kan icke dölja det för dig. Han ingav mig allt vad jag sagt
för att be dig ta Absalom åter till nåder. Men har han ej rätt?

David Så historien om dina två söner var bara en saga?

Kvinnan Ja, det var en liknelse, men antag att den var sann.

Hade du kunnat då hålla fast vid din bannlysning av din son Absalom?
Kan du för dig själv försvara din hårdhet? (reser sig) Nej, konung, det kan du ej,
ty du är inom dig allt annat än hård och sträng. Ingen mänska som ser dig
kan tro dig om någonting ont, ty du är ju som en Herrens ängel.

David Om Joab intalat dig detta så misstänker jag, att han står mycket nära här utanför
och har min son i beredskap.

Kvinnan För dig, konung, kan man ej dölja en hemlighet.

David Kvinna, vad väntar du då på?

Gå genast och hämta min son och den skojaren Joab!

Joab (inträder med Absalom) Min konung, vi är redan här.

David Min son Absalom!

Absalom (knäböjer för David) Fader, om du hos mig finner den ringaste missgärning
må du på fläcken här döda mig.

David Nej, min son, res dig. Jag fruktade stort för att åter få se dig,
ty alltför väl visste jag hur svag jag skulle bli för dig.
Jag kan aldrig göra dig någonting ont, vad du än gör mot mig eller andra.
Så lev, min son Absalom, och njut av livet så länge du lever,
ty jag ger dig livet tillbaka och det utan reservationer.
Ej någonting får längre komma emellan oss.

Var den du är, landet Israels vackraste stoltaste yngling,
och gör din karriär i full frihet och utan inblandning från andra.

Du är åter landets förnämaste konungason, och det skall du förbli
i historiens annaler så länge de vittnar om sanningen. Älskade son,
vi skall aldrig mer bli separerade av ett ont öde som gavs oss av onda profeter.

Joab Väl skötte du dig, goda kvinna.

Kvinnan Jag visste att segern var vunnen när han utan tvekan gick på min historia.

Joab Kungen är nåderik, men endast fruntimmer kan få den nåden att blomma.
Kvinnan I godhet allenast kan kvinnor mer listiga vara än män.
Absalom Far, förlåt mig.
David Min son, jag har alltid känt att vad du gjorde var rätt hur upprörande det än var för hela Israel.
Absalom Mår Tamar väl?
David Hon blir aldrig en oskuld igen, och vi får vara glada om hon kan bli gift.
Absalom Jag förstår ej vems felet var.
David Skyll på din fader som bannlyste dig för att du tog en rättmätig hämnd. Men ta ej lagen i egna händer en annan gång.
Absalom Och om den lagen åsidosätts fler gånger? Jag kan ej tåla flagrant orättvisa!
David Det hedrar dig.
Absalom Du måste tåla mig, far, ty jag är sådan.
David Jag hoppas blott att det tålmod jag haft med dig även övriga folket skall visa.
Absalom Jag struntar i folket så länge du älskar mig.
David Lita på det att jag älskar dig.
Absalom Och hur mår Bat-Seba?
David Och varför frågar du efter din styvmor?
Absalom Är hon alltjämt din älsklingshustru?
David Vad angår hon dig?
Absalom Och hur är det med Salomo, din lille älsklingsson?
David Absalom, varför så fränt ställda frågor?
Absalom Jag undrade bara. Du är ännu svag, fader, svagast för dem som är mest angelägna om att komma hela ditt rike på skam.
David Vad betyder en sådan insinuation?
Absalom Det har Natan själv sagt, din profet, att om Salomo en dag blir konung går Israel åt helvete.
David Och varför skulle Guds heliga folk gå åt helvete om min mest menlöse son skulle bli min arvinge?
Absalom Det vet jag icke, men det har vår vän Natan själv profeterat. Jag varnar dig bara, min fader, för din egen svaghet. Dem som du mest älskar skall bli din och landets ruin.
David Skulle jag därför upphöra med att vinnlägga mig om att bli känd som en kärlekens konung?
Absalom En kärlekens konung? Ha! Den som blott älskar blir oduglig såsom soldat. Vad ett land mest behöver för att kunna leva i fred och utbreda sin makt är soldater. Den som bara älskar går under.
David Jag påstår med säkerhet motsatsen.
Absalom Då får vi se, far, vem av oss som vinner och som visar sig hava rätt. Jag skall göra mitt yttersta för att bevisa min tes.
David Med att icke försvara mig skall jag bevisa min egen tes' eviga giltighet.
Absalom Du är en kvinna.
David Nej, du är en dåre om du hyllar våldet.
Absalom Jag föreslår följande vad. Om jag vinner så får jag ditt rike, men om jag förlorar behåller du det.
David Ingen av oss kan någonsin få det, ty det tillhör Gud.
Absalom Då har du redan uppgivit det och förlorat det. Far, du är såld redan om inte redan en död man.
David Min son, driv ej din stackars dårskap för långt.
Absalom Vem är dåren? Jag menar att det är den som ej försvarar sig.

David Och jag menar att det är den som först tager till våld.
Absalom Döm emellan oss, Joab.
Joab Jag kan icke ta er dispyt på fullt allvar.
Absalom Låt bli då. Det här blir en sak mellan dig och mig, fader.
David Så må det bli såsom du vill.
Absalom Tack för återupprättelsen av mig.
David Jag står till din tjänst när du vill.
Absalom Tack för det. (*går*)
Joab Jag hoppas han bara ej hittar på någonting dumt.
David Joab, du återgav mig min son. Tag ej honom ifrån mig på nytt.
Joab Varför skulle jag det?
David Det kan jag inte svara på ännu, men jag fick en aning om att du ändå kanske skulle bli hans och min domare.
Joab Skitprat, min konung.
David Jag hoppas det. (*går*)
Joab (till kvinnan) Du skall nu få din belöning.
Kvinnan För vad? För att jag gav den vildaste konungasonen hans våldsmakt tillbaka? Den ädlingen skall icke dra sig för någonting.
Joab Du skall ändå få allt vad du begär.
Kvinnan Då begär jag blott ett.
Joab Vad är det?
Kvinnan Att min man och min son aldrig mer tas ifrån mig för att nödgas dra ut i kriget.
Joab Jag trodde du ville ha pengar.
Kvinnan Jag önskar blott trygghet, och kriget är trygghetens endaste fiende.
Joab Jag kan ej tillåta undantag i militären. Om någon fick frisedel så skulle alla strax kräva det.
Kvinnan Joab, jag trodde ej bättre om dig. Då går jag hem helt utan belöning.
Joab Du får gärna pengar.
Kvinnan Behåll dina maktens förbannade pengar för dig och din jävla armé! Och det hoppas jag, att ni får nöjet att slakta varandra i inbördeskrig! (*går*)
Joab Ja, det säger jag bara, att den allra mest fasaväckande fienden ej är en överväldigande fientlig härskara utan en ensam och vapenlös kvinna som ej saknar skäl för sin vrede. (*går*)

Akt IV Scen 1.

Natan Förlåt mig, dyre konung, men jag menar faktiskt allvar.
David Ingenting är allvar, gode Natan. Allt är blott en lek och särskilt politiken. Makten endast leker med envar som strävar efter den, och den som leker med politikerna, den som drar i trådarna som idiotpolitikerna aldrig ser, är Gud.
Natan Men, herre, han har faktiskt redan vunnit halva Israel för sig.
David Han menar icke allvar. Vi har bara slagit vad.
Natan Om vad? Om ni har slagit vad om livet är det ej en lek att skämta om.
David Om livet är allvarligt vill jag icke leva. Allvar kallas allting sådant som blott är för tråkigt.
Natan Men hans uppror kan precis i vilken stund som helst med dödlig verkan bryta ut.
David Min Absalom skall aldrig ta till vapen mot sin fader, lika litet som jag själv drog svärd mot Saul.

Natan Men han skall dock förgöra er om han får hålla på.

David Så tala honom då till rätta, gode Natan.
Det är du ju som har ingett honom den idén att jag ej värd är kungakronan efter vad jag gjort med Bat-Seba. Om du har odlat ormen i hans hjärta kan du även operera bort den.

Joab (plötsligt in) Konung, ni är tvungen att nu genast fly.

David Och varför det?

Joab Det kan ni med att fråga? Kan ni med att spela blind i dagens läge?
Kan ni låtsas om att vara omedveten om er herr son Absaloms gudlösa stämplingar?

David Min pojke bara leker. Han inbillar sig att han kan vinna vadet.

Joab Vilket vad?

David Vi två slog vad om makten här i landet. Jag slog vad med honom om att kärleken var maktens överman.

Joab Min konung, är ni redan bliven såpass gammal att ni börjar bli senil och dilla?
Man slår icke vad om makten. Man försvarar den.

David Mot vem? Man kan ej den försvara emot kärleken, om kärleken är den som är utmanaren.

Joab Ni har fått kärleken på hjärnan. Konung, det är icke dags nu att filosofera.
(till Natan) Han är inte riktigt klok.

Natan Det är nog Bat-Seba som han har fått på hjärnan.
Ja, jag avrådde bestämt ifrån det ifrån början. Det kan alla vittna om.

Joab Den helige ont profeterande profeten är allena alltid utan skuld.
Min konung, *(klappar i händerna framför David)* det är dags att vakna upp!

David Vad är det med dig, Joab? Slår du flugor?

Joab Sanningen att säga skulle jag helst slå min egen kung på käften så han kunde vakna.

David Men jag är ju vaken, Joab. Är du riktigt klar i knoppen?

Joab Konung, Absalom gör uppror.

David Ja, det säger alla, men han leker bara.

Joab Det är ej en lek att öppet bruka våld mot Israel.

David Drar han i strid då mot sitt eget folk? Det kan du ej inbilla mig.

Joab Det gör han icke ännu.

David Ja, där ser du. Erkänn själv att du är offret för din egen inbillning.

Joab Han har utropat sig som kung i Hebron.

David Då har gossens lek slått över till ren dårskap.
Om han har utropat sig till konung slutar han som hovnarr.

Joab Han har fått som tjänare och rådmän din vän Ahitofel, som har övergått till honom.

David Är det sant?

Joab Och enligt senaste kuriren tågar din son nu emot Jerusalem med en armé som större är än din och mera väl disciplinerad.

David Det kan icke vara sant. Din stackars narrprofet, du gode alltid ont predikande ohängde Natan, kan det vara sant att självaste Ahitofel har lämnat mig för att predika uppror i min lättförförde älsklingssons fåfänga smickerhungriga omogna öra?

Natan Det är sant, tyvärr. Han sade själv till mig att han långt hellre tjänade en man än Israels krönte gamle narr.

David Profeter talar alltid sanning. Hur långt ifrån Jerusalem är den förrädiska armén, som vågar tro att ett inbördeskrig i Israel är någonting att skämta med?

Joab En dagsmarsch.

David Vad skall jag göra?
Joab Du kan bara göra en sak.
David Vad?
Joab Förkunna för din son, när han har kommit hit med härmakt, att han vunnit vadet.
David Joab, det är inte dags att skämta nu. Kan vi försvara Sions berg mot Absalom?
Joab Det är för sent att samla här en duglig och tillräckligt stor armé. Om du vill slåss med Absalom så måste du först fly till andra sidan om Jordan.
David En neslig flykt från ett helt livsverk. Du ber mig att övergiva det mest ädla, rika och civiliserade samhälle som har skapats av en konung i historien.
Joab Skeppet kanske inte sjunker om du hoppar av.
Natan Jag finner Joabs råd det enda kloka. Låt din stackars son få skena ruset av sig. När han blivit fet på dina kvinnor, konung David, så blir det en lätt sak att ta honom rakt på sängen.
David Du ber mig att låta honom få mitt harem?
Joab Det är i vart fall dessvärre oundvikligt.
David Ut! Jag trängtar efter luft!
Joab Skall kungen icke ge en order?
David Samla alla mina män som du kan nå. Vi rider ut från Sion genast.
Joab (bugar sig) Konung, åter känner jag igen dig. Och var skall vi samlas? Får jag föreslå att vi nu gör gemensam sak med Ammons barn?
David Ja, låt oss göra det. Ty när det gäller segern är ej någon hedning mindre än en jude om han blott är pålitlig som bundsförvant. (*de gå ut*)

Scen 2. Utanför staden.

David Nå, min budbärare, vad säger Absalom?
Budbäraren Intet hopp finnes.
David Intet hopp?
Budbäraren Han ber hälsa, att han hånar den narr som vågar kalla sig en konung blott för att han har en krona, att han föraktar den fader som vågar kalla sig fader efter att ha älskat andra än sonens moder, att han hatar den jude som gör anspråk på att vara bättre än andra judar, att han spottar på den människa som vågar kalla sig helig i stället för att endast förbli en människa, och att envar som följer dåren och nidingen David av honom endast har förföljelse och död att vänta.
David Han ämnar anfälla Jerusalem?
Budbäraren Och bränna ner den till aska, om David dröjer kvar där.
David Då måste vi lämna Jerusalem. Gyllene stad, farväl. Mitt älsklingsnöje det var att förgylla dig, och mitt livs största sorg är det att behöva lämna dig. Men jag lämnar dig blott för att du skall leva, ty din konung kan blott, om han stannar kvar hos dig, betyda döden för dig. Lev, min älskade stad, och lev, mitt älskade folk, och se din konung som detroniserar och utplånar sig själv för att du skall skonas. Endast den högsta makten i landet är det landets säkerhetsrisk. Må Gud skona landet på det att han desto mera må slå mig.

Ittai Icke så, min konung. Med dig går Israel ut ur Jerusalem.
Endast du är vår konung så länge Israel lever.

David Vad nu, Ittai? Följer du mig? Följer du dåren mot din egen död?
Nej, min vän, stanna i Jerusalem med din familj på det att du må leva
och dina barn få skåda framtiden. Följer du mig skall du kanske dö på slagfältet
slaktad av Absaloms självpåtagna makt. Nej, satsa du på säkerheten och stanna i Jerusalem.
Finner Absalom dig där skall han skona dig och de dina liksom hela staden
blott för att jag övergivit den. Endast vid min sida kan du riskera döden.

Ittai Min herre må ursäkta mig, men jag har ej något val.
Varje människa med något gott i sig måste föredra döden vid Davids sida
framför livet vid Absaloms.

David Då är du lika galen som jag och som varje riktig jude.
Följ då mig, stackars dåre, in i evigheten. (*Prästerna bär förbi Förbundsarken.*)
Bär Arken tillbaka in i staden! Jag vill att Gud stannar där och ej följer mig!

Sadok Men, min gode fader, Absalom vet ju att vi präster står på konungens sida mot våldet.

David Och varje vettig människa vet, att ingen mänska är så försvarslös som en präst
om han väljer fel sida i politiken! Gå genast tillbaka till staden
med Förbundsarken och Gud, så att Gud desto säkrare skall skona staden,
och om Absalom där finner er med Arken skall även Absalom desto säkrare skona er.

Sadok Har du då makt över Gud, herre?

David (allvarligt) Sadok, det är enbart av politiska skäl jag ber dig återvända.
Du har ju två söner. Låt dessa vara mina främsta spioner i min stad.
De skall meddela mig allt som är värt att veta om Absaloms förhåvanden,
och det kan de endast få veta om du öppet tjänar Absalom utan reservationer.

Sadok Du vill då dräpa din son Absalom?

David Aldrig i livet! Inte ett hår skall krökas på hans huvud!
Politiken är ett spel, Sadok, som aldrig är allvarligt utan alltid blott en lek,
och som man endast kan förlora livet i om man begår det enda misstag som kan begås
i politiken och som är att man tar den på allvar.
Spela du med i spelet och håll masken!

Sadok Om det är min konungs vilja går vi tillbaka med Arken.

David Väl talat, Sadok! Gå i frid och lev väl!

Husai (kommer emot David med sönderrivna kläder och nersmutsad)
Min konung, att jag skulle få se er i detta tillstånd!

David Vad menar du, Husai? Se till ditt eget tillstånd!

Husai Min konung en landsflyktig tiggare!

David Och vad är du själv? En högtidsklädd brudgum?

Husai Jag är min konungs tjänare, som gråtit i tre dagar av sorg
över min konungs förnedring och landsflykt! Av sorg över Israels kommande olyckor,
som bebådas av Davids, har jag sönderrivit mina kläder, fastat, strött aska i mitt hår
och gråtit blod och förbannelse över ungdomens självsvald!

David Dock har ingen som du älskat och dyrkat Absaloms skönhet.

Husai Den skönheten har förfört hela Israel! Ack, om jag fick skalpera
hans vackra hår, den präktigaste ynglingamanen i Israel!

David Om du älskar Absalom, så gå till honom.

Husai Ni driver med mig, herre.

David Nej, min vän, du kan faktiskt hjälpa mig och Israel. Du allena är slugare
än Absaloms tjänare Ahitofel. Du allena har älskat Absalom mer
och förtjänat hans gunst mer än den slipade Ahitofel.
Gå till Absalom, tjäna honom, och gör Ahitofels råd om intet.

Så kan du bäst tjäna mig och Israel.

Husai Herre, med glädje skall jag göra vad du ber mig om, ty som soldat i din tjänst skulle jag föga vara dig till glädje.

David Jag vet det. Tjäna därför Absalom i stället och lev.

Husai Jag skall bli hans farligaste snara!

David Jag vet det. (*Husai går.*)

Men vad är nu detta? Vad gör du här, Siba, utan din herre?

Siba Min herre Mefiboset är kvar i Jerusalem, herre.

David Överger Jonatans son sin tjänare David?

Siba Ja, men jag följer med eder.

David Vad sade Jonatans son till dig?

Siba Han hoppades få återfå sin fader Jonatans rike när kronan togs från David.

David Du ljuger, din hund!

Siba Nej, jag talar blott sanning, och många tänker som han.

David Vad menar du, hund? Tala!

Siba Jag menar att många tror att de kommer att få det bättre under Absalom än vad de hade det under David, ty det har Absalom lovat.

David Alla politiska löftesgivare är förrädare mot folket, bedragare mot Gud och skändare av rätt och sanning. Ingen kan lova vad han icke kan ge innan han kan ge det. Har då makten redan så gått Absalom åt huvudet att han tror sig kunna vinna ett folk med bara ord? Hur kan en politiker vara så dåraktig, och hur kan någon tro på en sådan politiker? Om du talat sant, Siba, och om Mefiboset, Jonatans son, förkastat mig med avsikt, så blir allt vad han äger ditt.

Siba Jag tackar er, min herre.

David Och dra åt fanders sedan!

Jag tål icke dessa opportunister, som sluter sig till den de tror att vinner bara för att få vinna någonting själva. För en opportunist finns varken lag eller rätt utan enbart den egoistiska utsugningsprincipen. Därför är en stats värsta fiender alltid opportunisterna inom den själv, som tror att de kan styra makten med att hjälpa vem de behagar till makten men som just därmed endast lyckas leda hela Israel åt helvete.

Simei Åt helvete med dig, din fadermördare och kungabastard!

Rätt är det åt dig att du sålunda tvingas i landsflykt!

David Vem är du, som så argt kastar stenar på mig, och med vilken rätt förbannar du mig?

Simei Med all rätt i världen, din förbannade buse, som satt dig över alla andra!

Med förståndets rätt, med lagens rätt, med logikens rätt och med historiens rätt!

Ty du tog makten från Saul, och därför tar nu Gud makten från dig!

Du tog livet av Saul, och därför skall Gud ta livet av dig!

Du bringade Sauls familj i olycka, och därför skall din familj förföljas ihjäl!

Du försköt Sauls dotter, och därför skall ditt konungahus dö ut!

Du tog livet av Sauls bäste son Jonatan....

David Sluta!

Simei Och därför skall Gud ta livet av din bäste son Absalom!

David Nej!

Simei Jo! Men först skall han göra honom till konung, och först skall alla dina hustrur kränkas av honom....

David Nej!

Simei Jo! Och först och sist skall han kränka din älsklingshustru Bat-Seba!

David Nej!

Simei Ur vägen, förbannade parasit av Juda! Du har ensam förlett hela Israel i olycka!
(kastar sten och jordklumpar på David)

Abisai (till konungen) Ska vi klå honom?

David Nej. Låt honom hållas. Den jude skall aldrig födas som icke från födelsen skall betraktas som helig. Och vad mera är, denne jude har alla skäl till att förbanna mig, ty han är en släkting till Saul, om jag inte tar fel.

Simei Det är sant, din förbannade uppkomling!
Saul var Benjamins barns största stolthet efter förnedringen under domarna, och du berövade oss den stoltheten och gav den åt Juda i stället!

David Sannerligen säger jag dig, du fromme benjaminit, att Juda och Benjamin aldrig skall skiljas åt från Jerusalem när de andra tio stammarna skall göra det.
Om Israel går under skall Juda och Benjamin ensamma tillsammans bestå och vara Israels religion trogna.

Simei Det hjälper inte vad du säger, din förtappade bigamist!
Med dig skall hela Israel gå under, och det blir ditt fel!

David Ja, kasta du stenar på mig bara. Gissla mig och stena mig, misshandla mig och häng upp mig på trä, ty därtill allenast är jag född, på det att jag genom att aldrig försvara mig mot orättvisan må bära vittne om kärleken, som allena skall besegra allt och även Israels fiender sedan Israel har gått under.
Den konung som Israel hånande skall kröna med törnen skall i sin kärleksfulla försvarslöshet bli hela världens konung i evighet.

Abisai (till några soldater) Kör bort dåren. Han irriterar konungen.

David Icke alls, Abisai. Låt dåren förbanna sin broder.
Det är bättre att det som är ont kommer ut än att det undertrycks för att senare desto grymmare explodera. Låt du honom kasta sina stenar, och var glad för att han inte kastar dem på dig. Du, som vill bruka våld på honom, kommer billigt undan, medan jag, som han missbrukar, får stå för fiolerna, som blir ännu dyrare för mig senare om du nu ger mig dåligt samvete med att straffa hans rimliga mänskliga känslor.

Simei (fortsätter kasta grus och stenar på David) Förbannade konungamördare!
Förbannade skändare av Israel! Förbannade sonmördare! Hör du mig, David? Hör du mig, Israel? Här är mannen som skilde Israel från Gud, som berövade Israel Gud med att göra sig till gud i Guds ställe!
Och förbanne mig om han inte till slut skall krönas med den vanärens törnekrona som han förtjänar med sitt hädiska leverne!

Scen 3. Davids palats i Jerusalem.

Husai Hell Absalom, judarnas konung!

Absalom Vem är väl du? Var du icke en av min faders trognaste tjänare?

Husai Ja, men som jag har avfallit från honom och tillfallit dig, så skall hela Israel överge honom för att följa dig.

Absalom Vad menar du, Ahitofel, om denne man? Kan vi lita på honom?

Ahitofel Han är en opportunist som alla andra som följer dig.
Han menar sig ha handlat klokt i att ha övergivit din fader, när denne flytt och förlorat, för att följa dig när du vunnit Jerusalem.

Absalom Kan vi lita på honom?

Ahitofel En opportunist kan man alltid lita på så länge man segrar.

Absalom Så välkommen då, Husai, att tjäna mig som du tjänat min fader.
Må du jämte Ahitofel vara min främste rådgivare,
liksom ni båda var min faders främsta rådgivare.
Vad råder ni mig nu till att göra?

Ahitofel Gå först och främst in till din faders hustrur och kränk dem offentligt,
så att Israel förstår att du erövrat din faders harem.

Absalom Ett klokt råd, och det skall bli mig ett nöje. Och sedan?

Ahitofel Förfölj din fader, hinn upp honom innan han hinner övergå Jordan och samla sig,
och förgör honom.

Absalom Ett gott råd. Vad säger du, Husai?

Husai Jag är icke av samma mening. Ta det lugnt, Absalom, och ägna dig först
och främst åt din faders kvinnor. Samla därefter i lugn och ordning
dina härskaror så att ni sedan grundligt kan ta i tu med din faders anhang.
Ty du vet ju, att alla de främsta och segaste kämparna i Israel har följt din far,
de samma, som under många långa år följde honom och stred med honom i öknen
under ändlösa umbäranden. Dessa män härdades då till fruktansvärda krigsmän
starka som björnar och modiga som lejon och listiga som vargar,
och de har aldrig glömt sina lärdomar från de hårda åren.
För att klara av dem måste du först samla en tillräckligt stor övermakt
så att du säkert bortom allt tvivel kan besegra dem.

Ahitofel (fattar genast) Vill du ge David tid till att samla sig?

Husai Nej, jag vill ge Absalom tid till att bättre förbereda sig. Just nu festar
alla hans män kringspridda i Jerusalem på varje krog och med lösa fruntimmer.
Låt dem äta sig mätta först så slåss de bättre sedan.

Ahitofel Hör inte på honom, Absalom. Han vill ge David tid till att komma över Jordan.

Husai Hör inte på honom, Absalom. Han bara förtalar mig.

Absalom Mina herrar, mina herrar, ni är bara mina rådgivare,
och jag allenast äger rätt att fatta avgörande beslut. Båda era råd är goda.

Ahitofel Kalla för Guds skull då genast samman dina män och sätt efter David
innan han hinner samla sina män!

Absalom Skulle jag avbryta mina män mitt i avnjutandet av deras belöningar?
Jag lovade dem mycket för att få makten, och nu tar de ut sina belöningar.
Avbröt jag dem däri skulle jag få dem emot mig, och de skulle beskylla mig
för lögn och bedrägeri. Jag vill ej bli en tyrann som min fader.

Ahitofel Men fattar du då inte, att denne man bara är ute för att snärja dig med falska råd
för att rädda din fader och hjälpa honom till seger över dig?

Absalom Min vän, det var en långsökt beskyllning. En sådan list hos en annan
kan bara en så listig hjärna som din tänka ut.

Ahitofel Fråga honom själv, om han inte far med bedrägeri!

Absalom Lugna dig, Ahitofel. Du är för misstänksam. Om Husai far med falskhet
så bevisa det. Om han gör det så skall det nog visa sig med tiden, och i så fall
skall han få sitt straff. Men om du inte kan överbevisa honom om falskhet
så skall han ej heller lagvidrigt straffas. Och av era råd finner jag Husais vara det klokaste.
Jag vill ej väcka ont blod hos mina män med att störa dem i deras förlustelser
innan de har blivit mätta, och själv vill jag även förlusta mig ordentligt
innan jag förföljer min fader. Du har ju själv rått mig till att först av allt
ta vara på hans damer. Och vid min själ skall Bat-Seba och hennes son
få känna att de lever, om jag finner dem! (*går*)

Ahitofel Erkänn, din skurk, att du far med list!

Husai Skulle jag? Vad får dig väl att tro något sådant?

Ahitofel Din bedrägliga uppsyn, din förbannade opportunist!
Husai Opportunist? Jag? Jag lovar att jag är hederligheten själv.
 Opportunisten här är du.

Ahitofel Jag opportunist? Dra åt helvete, din förrädare!
Husai Förrädare kan du vara själv!
Ahitofel Jag tror inte ett ögonblick på ditt goda uppsåt.
Husai Ditt onda uppsåt är värre.
Ahitofel Jag har skänkt Absalom makten! Utan mig hade han aldrig segrat!
Husai Och genom att han följer mina råd får han behålla den så länge som möjligt.
Ahitofel Vad menar du med 'så länge som möjligt'?
Husai Tills han dör, din dumsnut! Gick han ut nu och störde sina män
 bland bordellerna skulle de slakta honom genast!
 Du vet inte hur man handskas med soldater!

Ahitofel Du är ingen politiker.
Husai Och du är maktlös som politiker.
Ahitofel Det är ditt fel. Genom att han inte följer mitt råd hinner David komma undan
 och samla sig, och då är det ute med Absalom.

Husai David har svurit att aldrig försvara sig mot sin son.
Ahitofel (inser att spelet är förlorat) Här råder högre makter än mina.
 Jag har ingenting annat att göra än att gå hem och lägga mig.
Husai Ja, gör du det, och dröm sött! Någon politiker blir du aldrig,
 om du eftersträvar makten.

Ahitofel Jag ville bara ge den åt Absalom.
Husai Han ville hellre ha sin faders harem.
Ahitofel Det var jag som gav honom det, och det blir både hans och min undergång.
Husai Ger du upp redan?
Ahitofel Alltför klart ser jag hur det kommer att gå. Lev du och råd Absalom till döds,
 om du får leva så länge.

Husai Min önskan är att både han och David får leva.
Ahitofel Då är du en naiv idealist som önskar mera gott än ont.
 Jag var en kall realist vars realism har åstadkommit mera ont än gott.
 Farväl, Husai. Israel ser mig inte mer.

Husai Jag beklagar, Ahitofel, att det måste gå som det går.
Ahitofel Det beklagar jag också, Husai. Du älskade Absalom och det blir hans död.
 Jag hjälpte Absalom, och det blir min död. Farväl.

Husai Gör bara ingenting dumt.
Ahitofel I politiken är dessvärre dumheten ofrånkomlig. All politik börjar, slutar
 och avgörs med dumhet. Den dumme i detta fallet är Absalom,
 vars dumhet redan har blivit nästan hela Israels ruin.
 Den dumheten får icke bli värre. Därför demissionerar jag. (*går*)

Husai Farväl, ädle man. Må ditt offer för Israels välfärd icke gå helt obemärkt förbi.

Scen 4. Mahanaim.

Natan Min konung, Ahitofel är död.
David Är han död? Hur dog han?
Natan Han hängde sig.
David Ett ovärdigt slut på en värdig man. Varför hängde han sig?
Natan Av den vanliga anledningen.

David Viken vanliga anledning?

Natan Anledningen till alla självmördares död.

David Vilken är den?

Natan Den som ingen vet.

David Din narr, du är snart lika fnoskig som jag. Du som är gammal borde väl inte föregå med dåligt exempel och bli senil före mig? Är Joab här?

Joab Han är här, min konung.

David Du anför den första truppstyrkan. Ni får stå för det tunga huvudanfallet som har till uppgift att splittra Absaloms här, liksom en kil klyver en trädstam och faller den.

Joab Det ska bli min glädje och ära att få bli Absaloms första vedersakare.

David Men märk väl: skada honom inte! Är din bror Abisai här?

Abisai Jag är här, min konung.

David Du får leda det andra angreppet med den andra hären för att bistå din broder och hans här om de skulle komma i kläm. När Joabs anfall anställt förödelse bland Israel och börjar svikta, då angriper du Absaloms vaknande motattack från vänster sida och slår så sönder hans högra flygel och driver den på flykten.

Abisai Jag önskar jag blir den som driver Absalom själv på flykten.

David Nej, det får du inte göra. Min son får ingen skada. Är den gode Ittai här?

Ittai Jag är här, min konung.

David När Abisai gjort sitt angriper du med din del av hären och krossar Absaloms vänstra flygel. Sedan borde ni alla tre tillsammans kunna fånga Absaloms återstående folk i en kniptång, och då är segern vunnen.

Ittai Vad gör vi med Absalom om vi fångar honom?

David Då rör ni inte ett hår på hans huvud. Vem som helst får i detta slag dräpas utom Absalom allena, ty han är min son, och hellre såg jag någon av er bita i gräset än honom.

Natan Ursäkta mig, gode konung, att jag blandar mig i militära angelägenheter, men dina direktiv verkar något motsägelsefulla. Vad är det för mening med att angripa Absalom om ingen får komma vid honom? Vad har en lejonjakt för mening om man ej får döda lejonet?

David Jag skall sedan med den sista delen av hären komma er alla tre till hjälp, och då skall jag ta hand om Absalom.

Joab Och vad skall du göra med honom då? Kröna honom till konung i Jerusalem?

David Nej, jag skall försonas med honom. Jag skall omfamna honom och kyssa honom och gråta över honom, och han skall falla ner till mina knän.

Joab Och om han inte gör det? Om han spottar dig i synen och säger: "Du är inte min far. Dröp mig om du är det,"? Vad säger konungen då?

David Han är min son!

Abisai Han är en landsförrädare som måste dö.

Ittai Ingen kan åläggas att skona honom på slagfältet.

David Han måste skonas! Jag skall själv på slagfältet kämpa mig fram till honom och sedan försvara honom mot alla som vill honom illa! Han får inte dödas! (*gråter*)

Natan (*utbyter en blick med de andra, stiger fram*) Min konung, ni är icke i form till att strida. Lämna slagfältet åt mördarna och slaktarna, åt hökarna och rovdjuren, åt gamarna och vargarna. Ni är för god för att delta i slakten.

David (*gråtande*) Om ingen vill skydda min son måste jag få göra det!

Joab Ta hand om honom, Natan. Vi blåser nu till anfall. Kom, Abisai och Ittai! Vi vet vad vi har att göra och bör ej dröja en sekund längre!

(går skyndsamt med Abisai och Ittai)

- David* Vänta på mig! Låt mig få delta! Låt mig få leda mina män!
- Natan (håller honom kvar med våld)* Stoppa kungen!
- David* Absalom! Absalom! Min son! Min son!
- Natan* Han är galen! *(David övervinns av ett antal soldater)*
Det är bättre för Israel, konung David, att hela Israel förgås än att du förgås med Israel.
- David* Det är mitt krig och ingen annans!
- Natan* Du vet mycket väl att ingen soldat kan följa en gråtande konung.
- David* Han är redan mördad som ett offer för Israels synder! Han är redan förlorad!
Hur många av mina söner skall jag behöva se gå till spillo innan din hemske Gud, Natan, tar sin vrede tillbaka?
- Natan* Detta har icke Gud gjort, David,
utan det är bara Absaloms egen politiska dumhet som är skyldig till katastrofen.
- En tjänare* Slaget har redan börjat.
- David* Varför, Natan, är Gud ensam alltid oskyldig till katastrofer när han ensam kunde ha avstyrt dem?
- Natan* Denna hade även du kunnat avstyra.
- David* Hur?
- Natan* Genom att genast från början straffa Absalom för hans mord på Amnon.
Du var alltid för snäll mot honom.
- David* Din Gud, Natan, är en hämndens Gud. Min Gud är en kärlekens Gud.
- Natan* Det är samma Gud.
- David* Nej, det är det inte, för min Gud är god, men din Gud är ond.
En god Gud kan inte vara ond, men din Gud är det.
- Natan* Din teologi är ett träsk som vem som helst kan gå ner sig i så till den grad att han till och med kan förlora grunden för sin tro och själva sin tro på Gud.
- David* Den som vägrar tvivla kan icke tro.
Den som har fattat en ståndpunkt kan aldrig fatta någon annans ståndpunkt.
Endast den som kan tvivla på sig själv, på Gud och på allt kan någonsin förstå ett uns av Guds väsen.
- Natan* Du är galen, David. Hur går kriget, gosse?
- Tjänaren* Joab har slagit Absaloms här på flykten.
Abisai angriper fastän Absalom inte gjort något motangrepp.
Hans här verkar redan vara i upplösning.
- Natan* Seger, konung David! Ditt sista krig blir din största seger!
- David* Om mitt livs största smärta blir min största politiska seger vill jag inte längre leva.
- Tjänaren* Absaloms härskaror är i upplösning. De flyr i panik åt alla håll.
Nu angriper Ittai. Han vill vara med innan hela slaget redan är slut!
- David* Ser du Absalom själv någonstans?
- Tjänaren* Jag tyckte att jag såg honom fly med de andra.
- David* Om Absalom dör, Natan, så är för min del Gud död med honom,
och jag bygger honom aldrig ett tempel.
- Natan* Akta dig, David. Du vet inte vad du säger.
- David* Jag vet alltför väl vad jag säger. Och jag säger dig,
att du vet inte vad du talar om när du talar om Gud. Din Gud är en avgud som man bär fram offer till när det gått bra för en, som till en avgud, och som bara duger till att brännas upp om man gör fiasko politiskt.

Min Gud är en evighetens Gud som kan gråta blod med mig för en mans skull som Absalom men som inte kommer att lyfta ett ögonlock för att förhindra det avgudadyrkande stockdumma naiva Israels undergång.
 Du är lika dum, Natan, som den Gud du tror på.
 Bara dumhetens Gud kan någonsin vara en politisk Gud.
 Men den evige Guden är den evige politiske förloraren som aldrig kan gråta över politiska förlorare. Israel skall gå under, Natan, men Gud skall bestå.
Natan Du dillar i din förryckthet, konung. Segern är klar.
Tjänaren Jag ser en budbärare komma.
Natan Han kommer säkert med glädjebud om segern.
David Den segern vill jag inte vara med om.
Natan Han berättar kanske att Absalom undkommit.
David I så fall är han en glädjebudbärare, och i så fall hör jag honom gärna.
Natan Din böjelse och kärlek för din son har helt förhäxat dig.
 Var rättvis, konung, och döm Absalom för vad han är!
David Han är bara en människa.
Tjänaren Där kommer en budbärare till.
David Två budbärare? Då kommer de med varandra motsägande nyheter.
 Då är den förste en glädjebudbärare, och den andre kommer och förstör glädjen.
Natan Vänta tills du hört dem.
Tjänaren Den förste är Ahimaas, prästen Sadoks son.
David Han är en god man. Han kan icke bära fram onda nyheter. Vem är den andre?
Tjänaren Han är en lång man som är mörk som en etiopier.
David Han blir min bane.
Natan Här kommer Ahimaas. Välkommen, Ahimaas!
Ahimaas Jag tackar.
David Vad kommer du med för nyheter?
Ahimaas Bara de bästa. Segern är vunnen. Ingen israelit vågar längre följa Absalom.
David Och Absalom själv?
Ahimaas Vad är det med honom?
David Var är Absalom? Är han välbehållen?
Ahimaas Det vet jag ingenting om. Jag vet bara att segern är total, och att jag själv ville vara den förste att bära vittne därom inför konungen.
David Du vet något om Absalom! Vad döljer du för mig?
Ahimaas Jag vet ingenting. Joab skickade mig bara att berätta om segern.
David Om vad du har sagt är hela sanningen så har du verkligen varit en glädjebudbärare.
 Emellertid kommer här en budbärare till. (*Etiopiern in, faller till Davids fötter.*)
Etiopiern Seger! Seger!
David Vad har du mera att säga?
Etiopiern Seger! Seger! Alla är flydda eller döda!
David Och Absalom?
Etiopiern Absalom även!
David Vad är det med Absalom?
Etiopiern Må det så gå med alla Israels och konungens fiender som det har gått med den uslingen Absalom!
David Han är då död?
Etiopiern Joab själv rände tre spjut igenom honom till sin konung Davids ära!
David Ge dig iväg, din förbannade neger, och visa dig aldrig för mina ögon igen om du vill behålla livet.
Natan Nu blir han galen igen.

David Nej! Gud är galen, världen är galen, och Israel är galet, men jag är icke galen!
 Ta bort den där förbannade människan som så glädjestrålade har berättat
 för fadern om hans bäste sons skändliga död! O Gud, är du skyldig till detta?
 Kan du se detta och skona dessa onaturliga människor, dessa skadeglada israeliter,
 denna opportunistiska ras av smickrare giftigare än paddor? Natan, är du en människa?
 Kom aldrig mera för min åsyn! Jag förbannar dig och den Gud du tror dig ha monopol på!
 Joab, hur kunde du! Du har gett mig all min makt, du stred med mig i öknen och var
 min tappreste broder under alla de hårda åren, och allt vad du gjort har endast
 befäst min makt, vars yttersta beseglande är det lömska onaturliga gudlösa mordet
 på det menlösa barnet Absalom! Min son, du har vunnit vadet!
 Våldet har besegrat kärleken, och du, kärlekens yppersta barn, blev själv våldets offer!
 Jag, som predikade kärlek och pacifism, blev busen som segrade genom våldet,
 medan du, som trodde på våldets berättigande, blev den försvarslösa kärleken
 som skändades ihjäl av denna brottsliga mänskliga värld, vars enda lag är dumhet.
 Dumhet styr allt vad människan gör och hittar på, och förbannad i evighet vare människan
 för sin dumhets skull som hon skyler över med och ursäktar med att kalla den för politik!
 Bort med er, allesammans! Jag tål aldrig se en människa mer! (*de andra gå*)
 O Gud, jag trodde att du var god. Absalom var inte min bäste son,
 men jag älskade honom, och det var tillräckligt för att han skulle bli skändad av världen.
 Och jag är säker på, att om jag någonsin ger upphov till en son som föds utan synd,
 lever ett heligt liv och blir oförmögen till att göra något dumt, så skall du avrätta honom
 värre än någon annan människa på jorden. Nu vet jag att du är sådan, o Gud.
 Den du älskar skall människorna hata, men den som du hatar skall människorna älska,
 och han skall då bli människornas undergång. Din kärlek är den högsta kärleken
 men även den grymmaste. Varför måste kärleken, som alla uppfostras till
 att betrakta som det högsta goda, vara så grym?
 Vem är jag att jag skulle gå till rätta med Gud? Jag är bara en jude,
 en av Guds utvalda folk, som därför bara inte får gå till rätta med honom.
 Men över min sons döda lik, över hans meningslösa död och över våldets skändning
 av hans namn måste jag fråga så att bara du kan höra: lärde du då mannen
 att skända kvinnan blott för att du därigenom skulle få möjlighet till att skända mänskligheten?
 Och tro aldrig att jag kommer att bygga ditt tempel. Det värsta som du kan göra
 mot ditt utvalda folk Israel är att få någon till att bygga ditt tempel.
 Ty om någon bygger ditt tempel i Jerusalem någonsin, så lovar jag dig
 att det templet i så fall så länge det står kvar enbart skall bli till evig olycka för Israel.
 Men vem är jag att lyfta min dödliga knytnäve mot den ende odödlige?
 Jag är bara en medlem av hans utvalda folk, en av hans lags fångar,
 den som minst av allt får säga någonting. Och säger han någonting så att det hörs
 blir han av sådana som Natan stämplad som galning.
 Och därför har ingen fått höra det heller, utom du själv, o Gud.

Scen 5.

En köpman Vad är det som händer egentligen?
En herde Ingen vet.
Köpmannen Det här borde vara en glädjedag för allt folket,
 men i stället ser jag bara förskrämda nunor överallt som går och gömmer sig.
 Är konungen död?
Herden Nej, endast Absalom är död.

Köpmannen Och var är då konungen?

Herden Det sägs att han är galen.

Köpmannen Jag har då aldrig hört på maken!

En tiggare Han är inte galen. Han bara sörjer och håller på att bli galen.

Köpmannen Vad säger du, tiggare?

Tiggaren Konungen sörjer ihjäl sig för att Absalom är död.

Herden Han beskyller Israel för att ha dödat Absalom, och därför är allt folket skamset och bedrövat.

Köpmannen Jag har då aldrig hört på maken! (*Joab inträder*)

Joab Där är ju Joab. Herr general, vad går det egentligen åt kungen?

Joab Jag vet inte. Jag kom hit just nu och finner till min förvåning hela staden sänkt i sorg och alla människor skamsna och rädda.

Herden De tror att kungen blivit galen.

Tiggaren Han är inte galen, säger jag ju! Han bara sörjer ihjäl sig!

Köpmannen Det här luktar anarki på långt håll. Så här kan det inte fortsätta. Då blir det värre än under Sauls värsta förfall. Vi kan inte ha en konung som sörjer ihjäl sig för en rebells skull. Vad säger du, Joab? Måste vi avsätta honom?

David (bakom scenen) Absalom! Absalom! Min son! Min Absalom!

Joab Om vi avsätter David får Israel aldrig en konung mer.

Köpmannen Men vi kan inte ha en konung som är mörk i bollen! Sådant fick vi nog av under Saul.

Joab Du har rätt, gode köpman. Någon med klar hjärna måste sköta landets ekonomi.

Köpmannen Du sa det.

David (bakom scenen) Förbannad den dag då jag föddes!
Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?
Varför uppenbarade du dig någonsin för Israel till Israels eviga olycka?

Joab Hör!

Köpmannen Vem är det som klagar?

Herden Det är den galne konungen.

Tiggaren Han är inte galen, har jag ju redan sagt! Han är bara tokig av sorg!

Herden Det är hans klagan som får Israels folk att rysa och skämma öronen av sig.

Joab Vi kan inte ha en gråtande kung.

Köpmannen Vi har honom och vi slipper honom inte.

Joab Han kan inte hålla på så här. (*går in i huset till David, vars interiör upplyses för publiken. David har täckt över sitt ansikte.*)
Vad är det för en käring som sitter här och lipar?

David (avtäcker sig) Är det du, Joab?

Joab Vad håller du på med egentligen?

David Jag fjärmar mig från världen.

Joab Det behöver du inte tala om för mig. Det vet hela Israel. Folket frågar mig om du är död eller galen.

David Spelar det någon roll vilket?

Joab Vem tror du att du är egentligen? Den sinnesförmörkade Saul?

David Saul fick erfara lyckan att få dö tillsammans med Jonatan.

Joab Är du en man eller en kvinna?

David Ingendera, ty jag är blott en människa.

Joab David, jag står här och försöker tala förnuft med dig, men du bara driver med mig och flyr undan in i din dårskap. Vakna upp!
(*klappar i händerna framför honom*)

David Skräms inte bort flugorna. De har intet ont gjort.
Joab Gråter du över flugor nu också?
David Ja, de kan ju inte gråta själva.
Joab Nu är det nog! Din självupptagenhet är värre än Abimeleks!
 Fortsätter du så här blir du galnare än Saul!
David Det är meningen.
Joab Ditt ansvar då? Ditt rike då, som du skröt med
 att du hade gjort till världens högst civiliserade? Ditt folk då, som du skröt med
 att ingen kunde älska mera än du utom Gud? Din familj då? Bat-Seba då?
 Salomo då? Israels framtid och ditt ansvar som ledare av Guds utvalda folk?
David Tala inte om Gud med mig. Det har redan Natan fått sparken för.
Joab Natan säger att Israel förlorat sin konung. Håller du på så här en dag till
 blir du avsatt, och folket skiter i dig och i Gud för alltid i fortsättningen!
David Tala inte till mig om Gud.
Joab Vakna upp, människa! Betyder ingenting längre något för dig?
David Min son Absalom betydde allt för mig, och honom tog du livet av.
Joab Han var redan död! Han red själv ihjäl sig i panisk flykt i Gileads skog!
 Han flydde som en hare fegare än en hedning och fastnande i sin panik i ett träd.
 Han var redan upphängd i ett träd genom sitt eget förvållande!
 Jag förkortade endast hans pina där i trädet.
David Är det sant vad du säger?
Joab Vid Gud är det sant! Ingen hade kunnat få loss honom från det trädet.
 Han hade hängt där tills han plågats ihjäl om jag inte gjort pinan kort för honom.
David Det är Guds egen fingervisning. Han dog alltså mitt i flykten?
Joab Han dog den mest vanärande död som en kämpe kan råka ut för.
 Han fastnade i sin egen fälla.
David Dock får han icke vanäras mera. Han har väl fått en anständig begravning?
Joab Utom det stenröse som vi staplade upp över hans grav har han sin egen stad
 som han uppreste åt sig i Konungarnas dal.
David Och vad hände med hans folk?
Joab Inte en rätta sticker upp mer i Israel. Så fort Absalom var död
 gjorde jag slut på stridigheterna, och varenda israelit som följde Absalom
 drog hem till sitt, glad över att jag lät dem slippa billigt undan.
David Du har varit klok och skonsam i all din grymhet.
Joab När inte konungen kan vara vettig själv måste en annan vara det för honom.
 Res dig nu, stackars kung, visa dig för folket och tala till dem.
 Annars glöms du bort av Israel som en annan rätta
 och som en liten feg hare som Absalom.
David Jag vill inte.
Joab Du måste. Du är inget barn längre. Du kan inte sitta här och tjura.
 Förr eller senare tröttnar Israel på det.
David Lever Bat-Seba, sade du?
Joab Ja.
David Klarade hon sig undan Absalom?
Joab Absalom kom aldrig vid henne. Även Salomo är oskadd.
 De drog sig undan och lyckades dölja sig.
David Absalom skulle aldrig ha kränkt mina hustrur. Men om Bat-Seba och Salomo
 klarat sig undan honom helbrägda finns det ännu hopp.
Joab Jag tänkte väl att du fortfarande var en man.
David Jag måste få träffa Salomo, Joab. Han ensam måste bli min arvtagare.

Joab Först måste du tala till folket. Dina plikter först, o konung.
Sedan får du älska Bat-Seba och Salomo.

David Salomo är min högsta kärleks barn. Genom honom blott finns det ännu hopp för Israel. Men jag måste uppfostra honom och lära honom mycket.
– Vad sade du, Joab?

Joab Folket väntar här utanför på dig.

David Vad vill du jag skall säga?

Joab Tala bara vänligt till dem, så att de förstår att du förlåtit dem.

David Förlåtit dem för vad?

Joab För att Absalom är död.

David Men det är ju inte deras fel. Det är ju mitt eget fel.

Joab Säg det till dem.

David Du har rätt. Det måste jag göra.
(går ut. Tiggaren, herden och köpmannen reser på sig.)
Mina bröder, förlåt mig.

Tiggaren Konung David är konung igen.

Herden Kommer du ut till oss igen, konung David?

Köpmannen Vad kan vi göra för vår herre, konung David?

David Säg bara till mänskorna att jag sitter här i porten och väntar på dem, om de vill komma till mig.

Köpmannen Det gläder mig att konung David fungerar normalt igen.
Jag skall genast sprida nyheten i staden. (går)

Tiggaren Välkommen hem, konung David.

Herden Vad kan vi göra för dig?

David Nej, säg i stället vad jag kan göra för er.

Tiggaren För mig räcker det om du sitter här med mig.

Herden Vi hade problem, men det är nu borta.

David Och vad hade du för problem, min gode man?

Herden Denna staden led av det problemet, att konung David vänt sitt ansikte ifrån den. Detta problem spred sig som en farsot över hela Israel. Ingen jude vågade längre gå utomhus så länge David satt och grät. Men nu sitter David här hos oss och gråter inte längre. Det betyder att hela Israel snart fungerar normalt igen.

David Min gode man, det är i så fall inte min förtjänst.

Herden Utan vems?

David Den värsta boven i Israel, som för tre dagar sedan tog livet av Absalom, lärde mig nyss att även en så förtappad varelse kan vara till nytta för sina medmänniskor medan jag inte var det alls. Hans förtjänst är det som gav mig den läxan.

Herden Hela Israel sörjer Absalom för Davids skull.

David Och så skall Israel göra för evigt men icke för Davids skull utan för sin egen skull, ty Absalom dog upphängd på trä för Israels och Davids synder.

Herden Det där förstår vi icke.

David Nej, ni förstår det icke ännu, men den dagen skall komma då alla skall förstå det. Inte ens jag själv har ännu helt förstått hela innebörden av den älskade Absaloms onödiga och tragiska offerdöd. Men nu ser jag köpmannen komma tillbaka med klienter som vill söka mitt råd. Maka på er, kära bröder, så att hela världen kan få plats i mitt hjärta. Ty denna dagen skall icke få ett slut innan hela Israel har förstått att det nu först äntligen har fått sig en kung.

Akt V Scen 1. Jerusalem.

En kvinna Om David är klok så kommer han aldrig mer tillbaka.
En annan kvinna Vad får dig att tro det, Mirjam?
Den första Israel är förtappat. Det blir aldrig något riktigt folk av Israel.
Vi är inte bättre än något annat folk i världen.
Den andra Men Gud då?
Den första Det hjälper oss inte, så gemena som vi är.
Först ställer vi till med inbördeskrig i Israel med att ge Absalom vår sympati,
sedan låter vi David och hans män utplåna alla rebeller medan vi inte lyfter ett finger,
och när David så har besegrat alla fiender för oss så gör ingen något
för att kalla David tillbaka till Jerusalem.
Vi förtjänar inte att ha en konung över oss.
En tredje Stred din man för Absalom eller David?
Den första Han tog parti för Absalom, gick sedan över till David
och gick sedan hem igen, för hos David fick han ingenting att göra.
Den andra Om inte David kommer tillbaka blir det synd om oss,
för då blir Joab diktator över Israel.
Den tredje Det Gud förbjude!
Simei (inkommer) Res er, kvinnor! Vet ni inte att konungen kommer?
Den tredje Vilken konung?
Simei Det finns bara en konung i Israel evinnerligen, och det är David.
Den första Hjälpte inte du till med att jaga ut honom härifrån?
Simei Jo, men det var då det. Då lämnade han Jerusalem. Nu kommer han tillbaka.
Kvinnorna Ja, se karlar! (*David kommer med följe*)
Simei Hell dig, store konung!
David Vem är du?
Simei Jag är bara Simei.
David Kastar du inte stenar och grus på mig längre?
Simei Nej, varför skulle jag göra det?
David Därför att jag är Israels konung.
Simei Det är väl ingen anledning heller?
David Det var en alldeles tillräcklig anledning senast vi sågs.
Abisai Skall jag stöta ner honom och ge honom betalt för gammal ost?
David Lika hatisk fortfarande, Abisai, efter allt vad som har passerat?
Märk väl, att denne man var den siste som lämnade mig när jag drog ut från Jerusalem,
och han är nu den förste på plats att hälsa mig välkommen tillbaka.
Bör han icke därför snarare tackas och omfamnas för sin glada välkomsthälsning?
Kom inte med dumheter en gång till, Abisai. Men vem har vi här?
Vem är denne lurvige smutsige luffare som med bedrövligh uppsyn kommer mig till mötes?
Känner jag icke igen den mannens haltande? Är det icke Jonatans son Mefiboset?
Mefiboset Den samme, min herre.
David Varför i all sin dar ser du så bedrövligh ut, Mefiboset?
Mefiboset Jag har inte tvättat mig eller rakat mig sedan min herre lämnade Jerusalem.
David Och varför inte det då?
Mefiboset Av sorg och oro över min herres öde.
David Varför följde du inte med oss då?
Mefiboset Det ville jag göra, men min herre vet att jag är halt alltsedan min farfars död.
Min tjänare lämnade mig utan åsna och förtalade mig för konungen.
Det har jag fått höra senare.

David Mefiboset, kalla mig inte för din herre. Jag är bara David, som älskar dig som han älskade Jonatan din fader, som var hans herre, och som därför bör vara din tjänare.

Mefiboset Straffa mig om du vill för att jag inte kunde följa med dig.

David Nej, min vän, nu blir allting som förr, och ingen skall straffas i onödan. Och allt vad du ägde skall du få tillbaka.

Mefiboset Jag klarar mig gärna utan allt vad jag ägde bara min David lever.

David Han lever, och du skall aldrig på nytt få anledning till att låta bli att raka och tvätta dig.

Mefiboset Allt jag begär är att alltid få vara hos min konung David.

David Den bönen uppfylls direkt, Mefiboset. Gå och tvätta dig nu. Men vem kommer nu här?

Simei Det är en ensam kvinna med ett barn.

David Ja, så mycket kan jag också se, Simei, men kvinnan förefaller mig bekant. Är det icke....

Bat-Seba (lyfter slöjan från sitt ansikte) Jo, det är det.

David Och detta är min son Salomo.

Bat-Seba Han själv, min make.

David Vet du vad, Salomo? (*lyfter pojken upp i knät*) Jag var kung en gång i Jerusalem, men så sade någon att han kunde vara bättre som kung än jag, och då lät jag honom bli det. Men ingen som tror sig kunna bli bättre än andra kan bli annat än sämre än alla andra. Det insåg han som gjort sig till konung i mitt ställe när det var för sent och han redan hade gjort bort sig, och då gick han bort och gick under. Men vem tror du jag är nu, när jag kommer tillbaka?

Salomo Israels konung och min fader!

David Nej, Salomo. Jag är bara din fader. Israels konung finns inte längre. Han dog med Absalom. Och om du är klok så låter du honom vara död när du blir konung.

Salomo Vad skall jag då göra när jag blir konung?

David Du skall vara en människa. Och vad du skall göra mera än någonting annat som konung är att du skall älska. Hela Moselagen är värdelös mot det enda budet att du skall älska och inte bara din nästa utan envar i hela världen. Gud gav oss Moselagen för att rättvisa och civilisation skulle utgå från Israel över hela världen, och det blir din sak att se till att det uppfylls. Strunta i alla som predikar annat än kärlek. Allenast kärleken skall bestå när alla världens erbarmliga enkelriktade politiker äntligen går under. Den enda fromhet som finns är förmågan till att älska. Om någon inte kan älska är han värdelös hur helig han än är genom sin ställning. All bildning och utbildning är värdelös om man inte älskar alla andra mer än sig själv. En lärd man är ingenting annat än en indoktrinerad och hjärntvättad nolla om han icke kan älska. Så studera flitigt, Salomo, men hur vis du än blir måste du alltid låta visheten överträffas av din kärlek.

Salomo Men alla folk som dyrkar andra gudar då?

David Avvisa dem inte och förakta dem inte. Tids nog skall de alla lära sig dyrka vår Gud, som är den enda Gud i världen som kan kallas för en kärlekens Gud. Isolera icke Israel från omvärlden utan var i stället alltid öppen för alla intryck som omvärlden kan ge. Vi har i alla fall lika mycket att lära oss av omvärlden som omvärlden har att lära sig av Israel. Och kulturer som Egypten och Babylon fanns trots allt långt innan ens Abraham blivit kallad.

Salomo Men Joab då? Är han inte en faslig buse och grobian?

David Jo, min son, men även fasliga busar och grobianer kan göra nytta här i världen.
 Utan honom hade jag aldrig blivit konung och kunnat förbli konung.
 Han gör allt sådant som har med makten att göra men som står under konungens värdighet.
 Kungen vill exempelvis aldrig spilla blod. Om det måste göras, och ibland blir det tyvärr
 nödvändigt att göra det, så får Joab göra det, för hans rykte blir inte sämre därav,
 eftersom det inte gärna kan bli mycket sämre. Låt du busar som Joab
 göra vad som bjuder dig själv emot på det att du själv må hålla dig ren.

Salomo Men templet då? Varför har du inte byggt templet?

David Fåfångans tempel får fåfången bygga. Om du vill bli stor och världsberömd
 och prisad av Israel för evigt, Salomo, så skall du bygga Herrens tempel,
 men vet i så fall att det skall vara ett fåfångt arbete. Bygg det om du vill bli populär, men vet
 att den populariteten i så fall är fåfång. Ät dig mätt om du vill bli mätt,
 men vet att du sedan aldrig kan bli tillfredsställd mera. Skaffa dig ett harem
 av tusen kvinnor och älska dem alla om du vill bli tillfredsställd, men vet
 att du då bara kommer att bli mindre tillfredsställd för varje ny kvinna.
 Bygg templet om du vill, går det så går det, och det går säkert bra till en början,
 men sedan börjar problemen, och vet att det kommer att rasa.
 Ty allt som hör denna världen till är fåfånglighet.

Salomo Då är du inte positiv, far.

David Nej, ty jag vet för mycket om livet och människan.
 Om du kan vara enbart positiv, min son, så var det för Guds skull så länge du kan.
 Men räkna inte med att kunna vara det i längden.

Salomo Jag vill ändå försöka. Och jag vill gärna glädja Israel och Sadok och prästerna
 och profeterna och framtiden med att bygga det.

David Om du vill vara andra till glädje så var en clown och ta inte dig själv på allvar.
 Bygg ditt tempel men tro inte på det, och tro inte att Gud någonsin skall kunna hållas däri.
 Gör dig gärna till världens härligaste och praktfullaste konung, men tro inte
 att den prakten och härligheten någonsin kan överträffa en liten lilja på marken.

Salomo Du är klok, far.

David Nej, min son, bara kärleksfull.
 (*David, Bat-Seba och Salomo går vidare tillsammans.*
Simei, Mefiboset, Ittai, Abisai, Joab och andra följer dem åt.)

Joab (vänder sig till publiken) Så slutar detta spel om Israels höjdpunkt
 vars sagas verklighet ej någonsin har överträffats
 och ej heller någonsin skall kunna överträffas.
 Ty än idag är David ensam konung över Israel,
 och genom sin son Jesus tio sekler senare
 så nådde slutligen hans kärleksbudskap hela världen.
 (*bugar sig och går.*)

Slut.